

REPUBLIKA HRVATSKA

GIMNAZIJA TITUŠA BREZOVAČKOG

ZAGREB, HABDELIĆEVA 1

ŠKOLSKI KURIKULUM UPUTNIK - KURIKUL - CURRICULUM

Zagreb, rujan 2018.

Opća gimnazija, 45 zaposlenih djelatnika; 33 profesora; 445 učenika; 17 razrednih odjela;
jutarnja smjena.

gimnazija.titusa.brezovackog@zg.t-com.hr ; <http://www.gimnazija-osma-tbrezovackog-zg.skole.hr/>

ŠKOLSKI KURIKULUM
UPUTNIK - KURIKUL - CURRICULUM
GIMNAZIJE TITUŠA BREZOVAČKOG

SADRŽAJ

1. ŠKOLSKI KURIKULUM – određenje pojma
2. POSEBNOSTI ŠKOLE
  - 2.1.1. Povijest škole
  - 2.1.2. Filozofija škole
  - 2.1.3. Vizija i misija škole
3. ODGOJNO-OBRAZOVNE VRIJEDNOSTI I CILJEVI
  - 3.1.1. Društveno-kulturne i odgojno-obrazovne vrijednosti
  - 3.1.2. Odgojno-obrazovni ciljevi
4. ANALIZA STANJA
5. USMJERENOST NA KOMPETENCIJE
6. POPIS NASTAVNIH PREDMETA I FOND SATI
7. KURIKULUMSKE SMJERNICE NASTAVNIH PREDMETA U GTB-u
  - 7.1.1. Jezično-komunikacijsko područje
  - 7.1.2. Matematičko područje
  - 7.1.3. Prirodoslovno područje
  - 7.1.4. Tehničko i informatičko područje
  - 7.1.5. Društveno-humanističko područje
  - 7.1.6. Umjetničko područje
  - 7.1.7. Tjelesno i zdravstveno područje
8. IZBORNA I FAKULTATIVNA NASTAVA
9. DODATNA I DOPUNSKA NASTAVA
10. IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI
11. IZVANNASTAVNI PROGRAMI I PROJEKTI
  - 11.1.1. Dani otvorene nastave
  - 11.1.2. Školski programi
  - 11.1.3. Međunarodni programi i projekti
  - 11.1.4. Natječaji
  - 11.1.5. Ostalo
12. TERENSKJE NASTAVE, ŠKOLSKE EKSKURZIJE, IZLETI, KONCERTI, PREDSTAVE
  - 12.1. Izvanučionička nastava
13. MEĐUPREDMETNE TEME
  - 13.1.1. Osobni i socijalni razvoj
  - 13.1.2. Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša
  - 13.1.3. Učiti kako učiti
  - 13.1.4. Poduzetništvo
  - 13.1.5. Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije
  - 13.1.6. Građanski odgoj i obrazovanje
14. OČEKIVANA POSTIGNUĆA UČENIKA
15. OCJENJIVANJE I VREDNOVANJE UČENIČKIH POSTIGNUĆA
16. KALENDAR RADA U ŠKOLSKOJ GODINI 2016./2017.
17. PROVODITELJI (profesori, stručna služba, pravno–tehnička služba)
18. PODACI O RAVNATELJU, STRUČNIM SURADNICIMA I TEHNIČKOM OSOBLJU
19. PLAN SURADNJE S LOKALNOM ZAJEDNICOM
20. RAZVOJNI PLAN ŠKOLE
  - 20.1.1. Analiza stanja
  - 20.1.2. Strategija razvoja
  - 20.1.3. Razvoj kompetencija profesora

- 20.1.4. Poticanje uspješnijih učenika osnovnih škola na nastavak školovanja u Gimnaziji Tituša Brezovačkog
- 20.1.5. Poboljšanje materijalno-tehničkih uvjeta rada
- 20.1.6. Suradnja s odgojno–obrazovnim institucijama
- 21. TROŠKOVNICI PROVOĐENJA ŠKOLSKOG KURIKULUMA
- 22. PRAĆENJE I VREDNOVANJE OSTVARIVANJA ŠKOLSKOG KURIKULUMA GTB-a
- 23. VREDNOVANJE RADA ŠKOLE
  - 23.1.1. Vanjsko vrednovanje - državna matura i nacionalni ispiti
  - 23.1.2. Samovrednovanje odgojno-obrazovnoga rada
- 24. ETIČKI KODEKS ŠKOLE

1. ŠKOLSKI KURIKULUM - NASTAVNI UPUTNIK - ŠKOLSKI KURIKUL - određenje pojma

Pojam kurikulum - nastavni uputnik - školski kurikulum podrazumijeva sve sadržaje, procese i aktivnosti koje su usmjerene na ostvarivanje ciljeva i zadataka odgoja i obrazovanja kako bi se promovirao intelektualni, osobni, socijalni, duhovni i tjelesni razvoj učenika. Kurikulum osim propisanih programa nastave obuhvaća i neformalne programe.

Kurikulum podrazumijeva opsežno planiranje, ustrojstvo i provjeravanje procesa rada i djelovanja s obzirom na odgovarajuće ciljeve, sadržajne elemente, ustrojstvo i kontrolu postignuća u skladu s globalno postavljenim ciljevima i prema pretpostavkama za odvijanje procesa.

Školski kurikulum utvrđuje dugoročni i kratkoročni program škole s izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima, program izbornih predmeta i druge odgojno-obrazovne aktivnosti, programe i projekte prema smjernicama hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda.

Glavna zadaća školskog kurikuluma jest razvoj jedinstvenog profila škole.

2. POSEBNOSTI ŠKOLE

2.1.1. POVIJEST ŠKOLE

Na mjestu gdje se danas nalazi zgrada Gimnazije Tituša Brezovačkog više od 350 godina nalazile su se institucije u kojima su odgajane generacije hrvatskih intelektualaca. Poznati hrvatski pisac August Šenoa piše da je gotovo trećina hrvatske inteligencije izišla iz plemićkog konvikta koji se nalazio u toj zgradi. Povijest zgrade današnje Gimnazije Tituša Brezovačkog vrlo je interesantna, a izgled zgrade mijenjao se tijekom stoljeća.

Na mjestu gdje je zgrada današnje Gimnazije Tituša Brezovačkog davne 1627. godine nalazila se prizemnica grofa Ivana Draškovića. Grof Drašković je 1627. godine svoju kuću poklonio isusovcima koji su u blizini njegove kuće početkom 17. st. izgradili svoju gimnaziju (danas Gornjogradska gimnazija), Crkvu sv. Katarine i samostan (danas Klovićevi dvori). Grof Drašković svoju je kuću poklonio isusovcima pod uvjetom da oni u njoj osnuju sjemenište (konvikt) za siromašne đake svoje gimnazije. Isusovci su 1628. godine srušili kuću grofa Draškovića i počeli graditi novu, veću zgradu koja će služiti kao sjemenište. Gradnju je pomagao i Hrvatski sabor koji je za tu potrebu odredio i poseban porez plemićima.

Godine 1631. dvokatnica na uglu Kamenite i Habledićeve ulice bila je završena. Jedan od prvih upravitelja tog sjemeništa bio je Juraj Habledić.

Godine 1632. svečano je posvećena Crkve sv. Katarine i isusovci su tom prilikom pozvali glazbenike iz Klagenfurta kako bi uveličali svečanost. Ti su glazbenici bili smješteni u sjemeništu, a gradske vlasti na zamolbu građana grada Zagreba osnovale su glazbenu školu koja je djelovala do ukinuća isusovačkog reda 1773. godine. Zgrada je, nažalost, kao i većina grada često stradavala u požarima; prvi put dogodilo se to 1645. godine, pa ponovno 1706. Budući da je sjemenište bilo poznato i pod imenom „Gojilište sv. Josipa“, na zgradi u jednoj niši na pročelju dugo se nalazio kip sv. Josipa koji vodi dijete u školu.

Car Josip II 1784. godine ukinuo je sjemenište, ali je ono obnovljeno 1794. godine pod imenom Kraljevski plemićki konvikt. O važnosti konvikta govori i činjenica da ga je za vrijeme svoga boravka u Zagrebu 1869. godine posjetio i sam car Franjo Josip u pratnji tadašnjeg bana Levina Raucha.

Zapravo je zgrada jedan od najljepših zagrebačkih primjera kompleksa sa četirima krilima koja zatvaraju unutrašnje dvorište. Dvorište s tri strane ima lukove koji su nekada vjerojatno bili otvorene arkade. Otvorene arkade sačuvane su do danas na uličnoj strani prema Kamenitoj ulici.

Posebno su interesantni podrumi zgrade nadsvođeni širokim bačvastim svodom zbog čega su dugo služili kao disko-klub LAPIDARIJ.

Konvikt je također i jedno od kazališnih središta starog Zagreba, a predstave su održavane u atriju koji danas naši učenici koriste kao sportsko igralište, a često opet i kao pozornicu.

Godine 1916. zgrada je temeljito obnovljena, a posljednja adaptacija unutrašnjeg prostora izvedena je u ljeto 2006. godine.

Prije 2. svjetskog rata u zgradi je bio Istarski konvikt, dom za siromašne istarske hrvatske učenike koji su se školovali u Zagrebu. Nakon rata u zgradi je kratko bila partizanska gimnazija i poslije Škola za odgajatelje koja je 1976. postala dio Pedagoškog obrazovnog centra Tatjana Marinić. Prvog rujna 1991. godine oformljena je Osma gimnazija koja je pod tim imenom djelovala svega 6 mjeseci da bi se od veljače 1992.

nazvala Gimnazija Tituša Brezovačkog prema hrvatskom dramatičaru čija su djela izvođena u atriju naše škole.

MOTO ŠKOLE: MARLJIVOŠĆU I UPORNOŠĆU DO ZNANJA, ZNANJEM DO CILJA!**2.1.2. Filozofija škole****Gimnazija Tituša Brezovačkog obrazovno–odgojna je ustanova.**

Budućnost škole temelji se na pozitivnim vrijednostima i bogatoj tradiciji. Sve dobro ostaje, a stalna je promjena i prilagodba novim situacijama nužna.

Učenicima trebamo svakodnevno ukazivati na to da se znanje stječe marljivošću i upornošću, a da se znanjem sigurno i uspješno mogu postići zadani ciljevi.

Znanje je uvijek moć, a takva moć dostupna je svakome tko je spreman marljivo učiti.

U našoj školi svaki učenik je važan jer naša je škola mjesto kritičkoga mišljenja i otvorenoga dijaloga.

Odgojna dimenzija:

Ne odgajamo buduće znanstvenike (fizičare, matematičare, biologe, geografe, povjesničare...), nego mlade ljude. Na prvom je mjestu učenikov misaoni razvoj, a ne sama znanost. U odgoju mladih ljudi smatramo vrlo važnom suradnju roditelja, profesora i učenika u atmosferi potpore, pomoći, suradnje i razumijevanja. Moramo jasno ukazivati učenicima da se problemi mogu rješavati samo suočavanjem s njima, a ne izbjegavanjem. Osim što poučava i odgaja, škola i priprema učenika za aktivno sudjelovanje u demokratskom životu zajednice.

Obrazovna dimenzija:

Naša škola daje dovoljno znanja za upis na bilo koji fakultet. Do znanja se dolazi trudom, zalaganjem, marljivošću i upornošću, a znanje je put u sretniju budućnost.

Odrastanje je teško, opraštanje s djetinjstvom ponekad i bolno, ali uz pomoć znanja i iskustva pomažemo učenicima otkriti nove izazove koje će svladavati u svijetu odraslih.

Učimo učenike kako učiti kako bi se mogli snalaziti u budućem životu. Zadatak nam je i upoznavanje učenika s cjelokupnošću hrvatskoga kulturnog identiteta.

2.1.3. Vizija i misija škole

Gimnazija Tituša Brezovačkog škola je u kojoj se zbog pozitivnog ozračja učenici, profesori i roditelji ugodno osjećaju.

Trudimo se biti škola u kojoj učenici mogu i vole učiti te škola u kojoj se svi dobro osjećamo. Škola može i mora biti mjesto tolerancije, nenasilja i dijaloga.

U našoj gimnaziji podjednako obraćamo pozornost na stjecanje znanja i na razvoj neophodnih vještina kao što su sposobnost analize, sinteze, stvaralaštva, samostalnog učenja, prezentiranja znanja, jezičnog izražavanje i sl. Škola zadovoljava potrebe učenika u stjecanju općih kompetencija.

Škola pruža pomoć mladim ljudima da se bore protiv vlastitih kriza i problema. Odgojna dimenzija škole vidljiva je na svakom nastavnom satu.

U školi naglašeno negujemo tradicionalne vrijednosti kao što su znanje, pristojnost, kultura ponašanja, marljivost, upornost, pravednost, poštivanje starijih, poštivanje profesora, poštivanje svojih kolega.

Kućni red škole okvir je uljudnoga ophođenja učenika i profesora.

Naša škola mjesto je nulte tolerancije na nasilje i svaki oblik diskriminacije. Želimo da naši učenici u život odu sa spoznajom da su različitosti bogatstvo koje nas oplemenjuje.

U skladu s mogućnostima i okolnostima trudimo se ostvariti individualan pristup našim učenicima pred kojima su jednaki zadaci, a različite mogućnosti.

ŠKOLA ZNANJA, VJEŠTINA (KOMPETENCIJA) I ODGOVORNOSTI

Želimo mlade ljude pripremiti za suočavanje s izazovima budućnosti tako da ih naučimo učiti, logički zaključivati, analizirati i svrsishodno prezentirati svoja znanja i ideje. Važno je mladima osim znanja dati i mnoge vještine i kompetencije. Potrebno je poticati kreativno izražavanje – usmeno, pisano, likovno, glazbeno. U okviru školskih mogućnosti možemo poticati poduzetništvo, što je ključna kompetencija za razvoj hrvatskog gospodarstva.

Izrada kurikula škole mora biti otvoren proces u kojemu sudjeluju svi provoditelji nastavnog i odgojnog procesa. Kao i u prošlosti, tako će i u budućnosti roditelji, profesori i učenici biti partneri u stvaranju mladih, sposobnih i pametnih ljudi.

Učenici u našoj školi stječu znanje i vještine te razvijaju samostalnost i odgovornost.

3. ODGOJNO-OBRAZOVNE VRIJEDNOSTI I CILJEVI

- a. Društveno-kulturne i odgojno-obrazovne vrijednosti
- b. Odgojno-obrazovni ciljevi

STRATEŠKI CILJEVI ŠKOLE

Forma bez sadržaja prazna je, a kad ona prevladava, znači da je upitan i nejasan sadržaj. Gomilanje sadržaja bez jasnog cilja i svrhe vodi k larpulartističnom znanju, tj. znanju koje je svrha samome sebi.

Ako je obrazovanje obrazovanima drugo sunce (Heraklit) i ako je razlika između obrazovanoga i neobrazovanoga kao između živoga i mrtvoga (Aristotel), onda je ono u funkciji razvoja slobodne ličnosti, kritične i tolerantne.

Obrazovanje bi trebalo biti u funkciji ozbiljenja najviših etičkih kategorija: dobrote, pravičnosti, istinoljubivosti i slobodoljubivosti.

Ako se slažemo da su znanje i inovacije temelj razvoja društva, u Gimnaziji Tituša Brezovačkog posvećujemo se svrsishodnom odgojno–obrazovnom procesu, a pritom i dalje želimo ostati privlačno mjesto za školovanje. U tom procesu možemo postići da su naši učenici budu sretni učenici i da misle pozitivno. Do ostvarivanja strateških ciljeva i zajedničkoga uspjeha možemo doći samo suradnjom profesora, učenika i roditelja, a do tog partnerstva možemo doći samo povjerenjem.

Zbog zdravog razvoja mladih ljudi u školi mora postojati nulta tolerancija prema nasilju, alkoholu i opojnim sredstvima te svakoj vrsti diskriminacije.

Proces poučavanja uključuje i zajedničko učenje pri čemu učenici uče od svojih profesora, a profesori uče od svojih učenika.

CILJEVI ŠKOLE:

- odgajati i obrazovati učenike koji će poslije obrazovanja u našoj školi imati znanje, koji će znati to znanje upotrijebiti, koji će biti marljivi i koji će znati kvalitetno živjeti s drugima
- odgajati i obrazovati učenike koji će imati temeljne kompetencije (jezično-komunikacijske, matematičke, informatičko-tehnologijske, prirodnoznanstvene, poduzetničke, socijalne i građanske) kako bi bili konkurentni u europskom okviru
- odgajati i obrazovati učenike koji će biti osposobljeni za cjeloživotno učenje i samostalno samoorganizirano učenje kako bi se što kvalitetnije suočavali sa stalnim promjenama, znali pronalaziti rješenja i mogućnosti za sebe i druge
- odgajati i obrazovati motivirane, aktivne i poduzetne učenike
- odgajati i obrazovati kreativne učenike s razvijenim stvaralačkim sposobnostima
- odgajati i obrazovati učenike u kulturi odgovornosti za samoga sebe, za bližu i širu zajednicu, sposobne za kritičko promišljanje, sposobne shvatiti važnost osobnog i tuđeg zdravlja i važnost zaštite okoliša
- odgajati i obrazovati učenike koji će razumjeti važnost poštivanja i provođenja ljudskih prava, razumjeti socijalne probleme, biti tolerantni i poštivati različitosti i interkulturalni okvir života u Europi kako bi mogli preuzeti odgovornost za demokratski razvoj
- odgajati i obrazovati učenike u kulturi nenasilja
- odgajati i obrazovati učenike o važnosti očuvanja i razvoja vlastita povijesnog i kulturnog naslijeđa i nacionalnog identiteta
- odgajati i obrazovati u okružju zadovoljstva profesora, učenika i roditelja.

3.1.1. Društveno-kulturne i odgojno-obrazovne vrijednosti

Najvažnijim vrijednostima smatramo sljedeće vrijednosti i na njih usmjeravamo i školski kurikulum i svoje djelovanje:

- znanje
- solidarnost
- identitet
- odgovornost.

3.1.2. Odgojno-obrazovni ciljevi:

a. osigurati sustavan način poučavanja učenika, poticati i unapređivati njihov intelektualni, tjelesni, estetski, društveni, moralni i duhovni razvoj u skladu s njihovim sposobnostima i sklonostima

b. razvijati svijest učenika o očuvanju materijalne i duhovne povijesno-kulturne baštine

Republike Hrvatske i nacionalnoga identiteta

c. promicati i razvijati svijest o hrvatskomu jeziku kao bitnomu čimbeniku hrvatskoga identiteta, sustavno njegovati hrvatski standardni (književni) jezik u svim područjima, ciklusima i svim razinama odgojno-obrazovnoga sustava

d. odgajati i obrazovati učenike u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima te pravima i obvezama djece, osposobiti ih za življenje u multikulturnom svijetu, za poštivanje različitosti i snošljivost te za aktivno i odgovorno sudjelovanje u demokratskomu razvoju društva

e. osigurati učenicima stjecanje temeljnih (općeobrazovnih) kompetencija, osposobiti ih za život i rad u promjenjivu društveno-kulturnom kontekstu prema zahtjevima tržišnoga gospodarstva, suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija, znanstvenih spoznaja i dostignuća

f. poticati i razvijati samostalnost, samopouzdanje, odgovornost i kreativnost u učenika

g. osposobiti učenike za cjeloživotno učenje.

4. ANALIZA STANJA

Provodeći ankete samovrednovanja i vrednovanja saznajemo da su učenici i roditelji uglavnom zadovoljni radom i funkcioniranjem škole, a sve primjedbe uzimamo u obzir i trudimo se što prije riješiti uočeni problem.

Rezultati nacionalnih ispita i probne državne mature pokazuju veliku stručnost profesora Gimnazije Tituša Brezovačkog. Od 15 nastavnih predmeta koje su učenici polagali tijekom proljeća 2009. godine, na ispitima iz 12 nastavnih predmeta učenici naše škole pokazali su iznadprosječne rezultate, a provedena analiza triju nastavnih predmeta iz kojih su učenici pokazali ispodprosječne rezultate pokazuje da postoje objektivni razlozi za to.

NEKI REZULTATI DRŽAVNE MATURE

Na ispitima državne mature od 2010. g. učenici Gimnazije Tituša Brezovačkog ostvarili su odlične rezultate.

- 1., 3. i 5. mjesto iz sociologije
- 1. mjesto iz matematike A razina
- 1. mjesto iz matematike – B razina (tri puta)
- 1. mjesto na ispitu iz francuskog jezika - B razina
- 1. mjesto na ispitu iz fizike
- 2. i 9. mjesto na ispitu iz glazbene umjetnosti
- 4. mjesto na ispitu iz francuskog jezika - A razina
- 4., 5., 6 i 8 mjesto iz hrvatskog jezika
- 100% riješen esej iz hrvatskog jezika
- 3. mjesto iz psihologije (dva puta)
- 2. i 8. mjesto iz filozofije
- 3. i 8 mjesto iz logike
- 13. mjesto iz vjeronauka
- 11. mjesto na ispitu iz etike
- 6. mjesto iz kemije
- 1. i 10. mjesto iz fizike
- 2., 3. 6., 7., 10., 19. mjesto iz povijesti
- 6. mjesto iz likovne umjetnosti
- 12. mjesto iz Politike i gospodarstva (2 puta)

Prilikom upisa svake se godine prag povisuje pa je tako 2004. godine posljednji upisani učenik imao 50 bodova od mogućih 60, a na upisima 2017. posljednji upisani imao je 80,00 od maksimalnih 80 bodova (135 upisanih učenika, predviđenih 112 mjesta, novi razredni odjel) dok je na upisima 2018. zbog pšrevelikog zanimanja učenika s maksimalnim brojem bodova proveden prijamni ispit.

Gimnazija Tituša Brezovačkog jest odgojno-obrazovna ustanova iz koje više od 90% učenika uspješno upisuje željene fakultete.

Analiza stanja provodi se na kraju školske godine.

5. USMJERENOST NA KOMPETENCIJE

RAZVOJ UČENIČKIH KOMPETENCIJA - VJEŠTINA

Buduće društvo traži obrazovane ljude koji imaju razvijene sposobnosti dok količina znanja nije toliko bitna jer je veći faktor zaboravljanja naučenog znanja, a manji faktor zaboravljanja stečenih vještina. Također, oni koji imaju dobro razvijene temeljne vještine, lako dolaze do specifičnih znanja onda kada im je to potrebno. Rezultati projekta PISA iz 2006. i 2009. godine pokazuju nam put kojim će se naše buduće obrazovanje kretati. Od učenika će se tražiti više vještina, a manje enciklopedijskog znanja.

TEMELJNE KOMPETENCIJE:

- **komunikacija na materinskomu jeziku** – odnosi se na osposobljenost za pravilno i stvaralačko usmeno i pisano izražavanje i tumačenje koncepata, misli, osjećaja, stavova i činjenica te jezično međudjelovanje u nizu različitih društvenih i kulturnih situacija: obrazovanje, rad, slobodno vrijeme i svakodnevni život; uključuje također razvoj svijesti o utjecaju jezika na druge i potrebi upotrebe jezika na pozitivan i društveno odgovoran način
- **komunikacija na stranim jezicima** – odnosi se na osposobljenost za razumijevanje, usmeno i pisano izražavanje i tumačenje koncepata, misli, osjećaja, stavova i činjenica na stranomu jeziku u nizu različitih kulturnih i društvenih situacija; bitna je sastavnica ove kompetencije razvijanje vještina međukulturnoga razumijevanja
- **matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji** – matematička se kompetencija odnosi na osposobljenost učenika za razvijanje i primjenu matematičkoga mišljenja u rješavanju problema u nizu različitih svakodnevnih situacija; prirodoslovna se kompetencija odnosi na osposobljenost za uporabu znanja i metodologije kojima se objašnjava svijet prirode radi postavljanja pitanja i zaključivanja na temelju činjenica; tehnološka kompetencija shvaćena je kao osposobljenost za primjenu prirodoslovnoga znanja i metodologije kao odgovor na ljudske potrebe i želje; osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji također uključuju razumijevanje promjena uzrokovanih ljudskom djelatnošću te odgovornost pojedinca kao građanina
- **digitalna kompetencija** – odnosi se na osposobljenost za sigurnu i kritičku upotrebu informacijsko-komunikacijske tehnologije za rad, u osobnomu i društvenomu životu te u komunikaciji; njezini su ključni elementi osnovne informacijsko-komunikacijske vještine i sposobnosti: upotreba računala za pronalaženje, procjenu, pohranjivanje, stvaranje, prikazivanje i razmjenu informacija te razvijanje suradničkih mreža putem interneta
- **učiti kako učiti** – obuhvaća osposobljenost za proces učenja i ustrajnost u učenju, organiziranje vlastitoga učenja, uključujući učinkovito upravljanje vremenom i informacijama kako u samostalnomu učenju, tako i pri učenju u skupini
- **socijalna i građanska kompetencija** – obuhvaća osposobljenost za međuljudsku i međukulturnu suradnju
- **inicijativnost i poduzetnost** – odnosi se na sposobnost pojedinca da ideje pretvori u djelovanje, a uključuje stvaralaštvo, inovativnost i spremnost na preuzimanje rizika te sposobnost planiranja i vođenja projekata radi ostvarivanja ciljeva; temelj je za vođenje svakodnevnoga, profesionalnoga i društvenoga života pojedinca; također čini osnovu za stjecanje specifičnih znanja i vještina potrebnih za pokretanje društvenih i tržišnih djelatnosti
- **kulturna svijest i izražavanje** – odnosi se na svijest o važnosti stvaralačkoga izražavanja ideja, iskustva i emocija u nizu umjetnosti i medija, uključujući glazbu, ples, kazališnu, književnu i vizualnu umjetnost; također uključuje poznavanje i svijest o lokalnoj, nacionalnoj

i europskoj kulturnoj baštini i njihovu mjestu u svijetu; pritom je od ključne važnosti osposobljavanje učenika za razumijevanje kulturne i jezične raznolikosti Europe i svijeta te za njihovu zaštitu kao i razvijanje svijesti učenika o važnosti estetskih čimbenika u svakodnevnom životu.

Škola poučava i razvija sljedeće vještine - kompetencije:

OSNOVNE VJEŠTINE - KOMPETENCIJE UČENJA - učiti kako učiti

1. SLUŠATI
2. PROMATRATI
3. ČITATI S RAZUMIJEVANJEM
4. PISATI S RAZUMIJEVANJEM
5. UČITI - ZAPAMTITI
6. PREPOZNATI
7. ANALIZIRATI
8. SINTETIZIRATI
9. KVALIFICIRATI
10. ISTRAŽIVATI
11. FORMULIRATI PROBLEM
12. DISKUTIRATI
13. KVALITETNO PREZENTIRATI PROBLEM
  - i. pisani referat
  - ii. usmeni referat - jačanje samostalnosti učenika za javne nastupe

KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE

14. KOMUNIKACIJA NA MATERINSKOMU JEZIKU
15. KOMUNIKACIJA NA STRANIM JEZICIMA

MATEMATIČKE KOMPETENCIJE

OSNOVNE VJEŠTINE U PRIRODOSLOVLJU

16. PROVODITI JEDNOSTAVNE EKSPERIMENTE
17. OPISIVATI PRIRODNE POJAVE
18. PROVODITI JEDNOSTAVNE PROJEKTE
19. USVAJANJE METODA KOJE FIZIKA (TEORIJSKA I EKSPERIMENTALNA) KORISTI KAO ZNANOST
20. RAZVIJANJE LOGIČKOG I KRITIČKOG ZAKLJUČIVANJA

IT VJEŠTINE

21. PRETRAŽIVANJE INTERNETSKIH STRANICA UPORABOM PREGLEDNIKA I ALATA ZA PRETRAŽIVANJE
22. KOMUNIKACIJA PUTEM ELEKTRONIČKE POŠTE
23. KRITIČKI ODNOS PREMA IZVORIMA INFORMACIJA NA INTERNETU
24. PREZENTACIJSKE TEHNIKE UPORABOM APLIKACIJA ZA ELEKTRONIČKE PREZENTACIJE

OSOBNE VJEŠTINE

25. NEOVISNOST
26. SAMOPOUZDANJE
27. INICIJATIVNOST I PODUZETNOST
28. ODGOVORNOST
29. SAMOSTALNOST U RADU

- a. SPOSOBNOST RADA NA SATU
- b. SPOSOBNOST RADA KOD KUĆE
  - i. REFERATI
  - ii. PLAKATI
  - iii. PPT
- 30. VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE
- 31. KREATIVNOST
- 32. PRIMJENA ZNANJA

DRUŠTVENO-SOCIJALNE VJEŠTINE

- 33. SPOSOBNOST RADA U GRUPI
  - a. rad u paru
  - b. rad u skupini (manjim ili većim skupinama)
- 34. OTVORENOST PREMA NOVOME I DRUGOME MIŠLJENJU
- 35. SOCIJALNA OSJETLJIVOST
  - a. volontiranje u organizacijama koje pomažu nemoćnima i potrebitima (bolesnima i starijima)
- 36. TOLERANCIJA

KULTURNA SVIJEŠT I IZRAŽAVANJE

PREDMETNE KOMPETENCIJE I VJEŠTINE

- svaki profesor u skladu s planom i programom svojega nastavnog predmeta razvija predviđene vještine

PLAN RAZVOJA VJEŠTINA KOD UČENIKA

Vještine - kompetencije kod učenika razvijaju se tijekom cijelog obrazovnoga procesa i na nastavi svih propisanih nastavnih predmeta, ali tako da svaki predmet razvija samo neke od navedenih vještina - kompetencija.

Na kraju 4. razreda može se napraviti vrednovanje razvoja kompetencija - učenici i profesori zajedno.

Gimnaziju polaze učenici koji se pripremaju za nastavak obrazovanja na sveučilištima i škola ih priprema i za studiranje, a ne samo za upis na željene fakultete.

1. PROGRAM RAZVIJANJA VJEŠTINA UČENJA

Cilj: Unaprijediti vještine samostalnog učenja (organizacija učenja, samomotiviranje, koncentracija, vođenje bilježaka, ponavljanje, prevladavanje stresa) koje će učenicima pomoći da budu uspješni tijekom školovanja i u daljnjem obrazovanju i radu.

Namjena: Program je namijenjen svim učenicima, ali prvenstveno učenicima 1. razreda kojima je potrebna podrška pri prelasku iz osnovne u srednju školu te učenicima 4. razreda koji se pripremaju za državnu maturu i daljnji nastavak školovanja.

Nositelji: Nositelji ovog programa jesu razrednici i školski psiholog koji će u okviru satova razrednih odjela održati tematske radionice, ali i svi nastavnici koji će u okviru redovitih

nastavnih sati poučavati učenike kako unaprijediti vještine učenja sadržaja pojedinih predmeta.

Način realizacije: Program će se realizirati putem radionica na satovima razrednih odjela te redovitom predmetnom nastavom. Učenicima kojima je potrebno više podrške psiholog će ponuditi mogućnost rada u malim grupama ili individualno.

Vremenik realizacije: Tijekom školske godine 2010./11.

Troškovnik: Troškovi programa uključuju kopiranje materijala potrebnih za provođenje tematskih radionica.

Vrednovanje: Ovaj program vrednovat će korisnici programa (učenici) i nositelji programa putem evaluacijskog listića.

2. PROGRAM RAZVIJANJA SOCIJALNIH VJEŠTINA

Cilj: Unaprijediti socijalne vještine učenika (pozitivna komunikacija, prevladavanje frustracija, samopouzdanje) kako bi bili zadovoljniji u školi i u svakodnevnom životu.

Namjena: Program je namijenjen svim učenicima pri čemu će socijalne vještine na kojima će se raditi ovisiti o potrebama pojedinih razreda.

Nositelji: Razrednici će u suradnji sa školskim psiholog procijeniti potrebe svojih učenika te će se u skladu s tim potrebama organizirati tematske radionice na satovima razrednih odjela.

Način realizacije: Program će se realizirati putem radionica na satovima razrednih odjela. Učenicima kojima je potrebno više podrške psiholog će ponuditi mogućnost rada u malim grupama ili individualno.

Vremenik realizacije: Tijekom školske godine 2010./11.

Troškovnik: Troškovi programa uključuju kopiranje materijala potrebnih za provođenje tematskih radionica.

Vrednovanje: Ovaj program vrednovat će korisnici programa (učenici) i nositelji programa putem evaluacijskog listića.

TIMSKI RAD

Uspjeh, rast i razvoj škole ovisi i o timskom radu. U suvremenom svijetu od svih koji rade očekuje se sposobnost za timski rad i otvorenost prema novim idejama.

Uprava škole, stručno-razvojna služba i nastavnički kadar mora činiti zajednički tim koji zajedničkim naporima može ostvariti mnogo više u poučavanju učenika.

Za postizanje toga cilja planiramo:

1. organizirati edukacije o timskom radu
2. timski rješavati obrazovne, odgojne i ostale probleme na koje nailaze nastavnici u svom radu tijekom školske godine; timskom radu poučavati i učenike sa svrhom rješavanja vlastitih problema
3. razrednik, profesori razrednog odjela i učenici čine razredni tim

4. razredni tim – RV – razmatra elemente:

- odgojne ciljeve
- nastavne sadržaje
- ocjenu uspjeha
- školske priredbe i ekskurzije
- pristup razlikama
- kontakt s roditeljima
- disciplinu

5. razredna vijeća održavat će se jednom mjesečno za sve razrede, a i češće ako je to potrebno što ovisi o potrebama određenog razreda; razredno vijeće mora djelovati kao razredni tim koji je postavio i usvojio određena pravila te ima svijest o zajedničkom cilju

6. na prvom sastanku RV-a definirat će se cilj te odrediti strategije i tehnike kojima će se zadani cilj postići

7. u rad razrednog vijeća po potrebi mogu biti uključeni roditelji putem predstavnika roditelja određenog razreda.

6. POPIS NASTAVNIH PREDMETA I FOND SATI

NASTAVNI PREDMET	BR. SATI TJEDNO PO RAZREDU	GODIŠNJI BR. SATI REDOVNE NASTAVE				UKUPNO PLANIRANO
		1. razredi	2. razredi	3. razredi	4. razredi	
Hrvatski jezik	4 (1.-4.r.)	560 (140X4)	560 (140X4)	560 (140X4)	512 (128X4)	2192 (548X4)
1. strani jezik	3 (1.-4.r.)	420 (105X4)	420 (105X4)	420 (105X4)	384 (96X4)	1644 (411X4)
2. strani jezik	2 (1.-4.r.)	280 (70X4)	280 (70X4)	280 (70X4)	256 (64X4)	1096 (274X4)
Latinski jezik	2 (1.-2.r.)	280 (70X4)	280 (70X4)	-	-	560 (140X4)
Glazbena umj.	1 (1.-4.r.)	140 (35X4)	140 (35X4)	140 (35X4)	128 (32X4)	548 (137X4)
Likovna umj.	1 (1.-4.r.)	140 (35X4)	140 (35X4)	140 (35X4)	128 (32X4)	548 (137X4)
Psihologija	1 (2.-3.r.)	-	140 (35X4)	140 (35X4)	-	280 (70X4)
Logika	1 (3.r.)	-	-	140 (35X4)	-	140 (35X4)
Filozofija	2 (4.r.)	-	-	-	256 (64X4)	256 (64X4)
Sociologija	2 (3.r.)	-	-	280 (70X4)	-	280 (70X4)
Povijest	2 (1.-3.r.) 3 (4.r.)	280 (70X4)	280 (70X4)	280 (70X4)	384 (96X4)	1224 (306X4)
Zemljopis	2 (1.-4.r.)	280 (70X4)	280 (70X4)	280 (70X4)	256 (64X4)	1096 (274X4)
Matematika	4(1.-2.r.) 3(3.-4.r.)	560 (140X4)	560 (140X4)	420 (105X4)	384 (96X4)	1924 (481X4)
Fizika	2 (1.-4.r.)	280 (70X4)	280 (70X4)	280 (70X4)	256 (64X4)	1096 (274X4)
Kemija	2 (1.-4.r.)	280 (70X4)	280 (70X4)	280 (70X4)	256 (64X4)	1096 (274X4)
Biologija	2 (1.-4.r.)	280 (70X4)	280 (70X4)	280 (70X4)	256 (64X4)	1096 (274X4)
Informatika	3 (1.r.)	280 (70X4)	-	-	-	280 (70X4)
Politika i gosp.	1 (4.r.)	-	-	-	128 (32X4)	128 (32X4)
TZK	2 (1.-4.r.)	280 (70X4)	280 (70X4)	280 (70X4)	256 (64X4)	1096 (274X4)
Vjeronauk/etika	1 (1.-4.r.)	140 (35X4)	140 (35X4)	140 (35X4)	128 (32X4)	548 (137X4)
SRO	1 (1.-4.r.)	140 (35X4)	140 (35X4)	140 (35X4)	128 (32X4)	548 (137X4)
UKUPNO		4620	4480	4480	4096	17676

7. KURIKULUMSKE SMJERNICE NASTAVNIH PREDMETA U GIMNAZIJI TITUŠA BREZOVAČKOG

- i. Jezično-komunikacijsko područje
- ii. Matematičko područje
- iii. Prirodoslovno područje
- iv. Tehničko i informatičko područje
- v. Društveno-humanističko područje
- vi. Umjetničko područje
- vii. Tjelesno i zdravstveno područje

NASTAVNI KURIKULUMI (nastavni planovi i programi)

Nastavni kurikulum podrazumijeva osnovni oblik nastave u školi, a prati odrednice Nacionalnog okvirnog kurikuluma i Školskog kurikuluma Gimnazije Tituša Brezovačkog.

REDOVNA NASTAVA

Nastavni predmeti koji čine redovnu nastavu imaju kurikulum predmeta koji sadržava osnovne odrednice. Stručni aktivni pojedini predmeta izradit će kurikulum predmeta.

Ciljevi: kurikulumskim pristupom nastavu modernizirati, unaprijediti načela poučavanja i učenja i stvarati elemente za razvoj cjeloživotnog učenja.

Namjena:

- izrada pojedinačnih kurikuluma predmeta
- izrada nastavnih planova i programa
- izrada pojedinačnih nastavnih jedinica
- stvaranje uvjeta integrirane nastave.

Nositelji: ravnatelj, stručno-razvojna služba, nastavni kadar, knjižničarka

Način realizacije: edukacije, analize, istraživanja, ispitivanja

Vremeni realizacije: rujan 2018.

Troškovnik: prema MZOS

Vrednovanje: vanjsko vrednovanje, evaluacija, samoevaluacija

Predmetni kurikulum sadržava:

1. bitna obilježja predmeta
2. korelacije s ostalim predmetima
3. cilj i svrhu predmeta
4. sadržaje predmeta
5. ciljeve i zadaće učenja
6. metode rada
7. ishode učenja: znanja, sposobnosti i teme
8. načine provjere i vrednovanja.

7.1.1. JEZIČNO-KOMUNIKACIJSKO PODRUČJE

AKTIVNOST JEZIČNO-KOMUNIKACIJSKO PODRUČJE NASTAVA HRVATSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

1. a) **Kompetencije**
- Europska unija odredila je osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno obrazovanje. Obrazovna politika Republike Hrvatske prihvatila je svih osam, a nastava materinskog jezika u Republici Hrvatskoj uspješno razvija barem njih pet.
- Komunikacija na materinskom jeziku. Jezik jest ono što nas bitno određuje, i kao pripadnike određene zajednice, ali i kao pojedince koji u jeziku i putem njega žive sa sobom i s drugima. Bitno je moći i znati pravilno koristiti vlastiti jezik te njime moći izraziti ono što osjećamo, mislimo, želimo, doživljavamo. Naša uspješnost na gotovo svim životnim područjima koja uključuju komunikaciju izravno je povezana s tom sposobnošću. Važno je i razviti svijest o važnosti i utjecaju jezika na druge i potrebi upotrebe jezika na pozitivan i odgovoran način. Tek kada dobro poznamo vlastiti jezik i njime uspješno vladamo te kada smo svjesni njegove vrijednosti, otvara nam se mogućnost prihvatiti i savladati i druge jezike i na taj način obogatiti svoj profesionalni i privatni život. Važno je uočiti vrijednost i značenje vlastita jezika jer će se s tim saznanjem steći i poštovanje prema drugim jezicima, a ta razlika prihvatiti kao bogatstvo.
  - Učiti kako učiti. Jezik kao sredstvo izražavanja podloga je svim ostalim područjima i predmetima tijekom odgoja i obrazovanja. Većina sadržaja koje tijekom života usvajamo prenosi se upravo jezikom. Zato je ovladanost jezikom temelj za učenje tijekom cijeloga života. Jezik je osnova za intelektualni, moralni, emocionalni, duhovni, društveni, estetski i kulturni razvoj pojedinca te njegovo djelovanje u užoj i široj zajednici. Dakle, što bolje vladamo jezikom, lakše ćemo učiti, lakše ćemo oblikovati i preoblikovati znanje, lakše ćemo izražavati misli i osjećaje, razlikovati činjenice od mišljenja, znat ćemo bolje postavljati pitanja i na njih odgovarati, bolje ćemo raspravljati i argumentirano se zauzimati za vlastite stavove, lakše ćemo povezivati i nadograđivati stečeno znanje, a sve to zajedno stvarat će dobar osjećaj i razvijati pozitivan stav prema stjecanju novog znanja i njegovoj primjeni.
  - Socijalna i građanska kompetencija. Književnost je umjetnost koja se bavi čovjekom i svim aspektima njegova bića i na svim razinama njegova postojanja. Proučavajući i iščitavajući književna djela nastala u povijesnom slijedu čovjekova razvoja i razvoja njegove misli i svijesti o samome sebi i o svijetu koji ga okružuje, nužno postavljamo pitanja o vlastitu mjestu u ovome svijetu, a onda tražimo i odgovore. Odgovori koje pronalazimo omogućuju nam uspješno uspostavljanje međuljudskih i međukulturnih kontakata, potiču nas da definiramo sebe kao pojedinca, ali i kao dio zajednice.
  - Inicijativnost i poduzetnost. Stvaranje književnog djela kreativan je čin. I čitanje, tumačenje i interpretiranje kreativan je čin koji potiče našu maštu i otvara neke nove svjetove. Upravo te nove spoznaje i iskustva koja nam nudi književno djelo mogu biti polazište i inspiracija za vlastito kreativno djelovanje, za stvaranje, za inicijativu. Želja da nešto stvorimo i da to učinimo dobro potaknut će nas da vlastite aktivnosti dobro

planiramo, vodimo, trudimo se i preuzmemo rizik i odgovornost za to što činimo.

- **Kulturna svijest i izražavanje.** Bavljenje književnošću i jezikom razvija svijest o važnosti stvaralačkog izražavanja ideja, iskustava i emocija. Učimo o vlastitoj baštini i njezinoj važnosti i vrijednosti, a poštujući svoje kulturno nasljeđe stječemo snažan osjećaj i za ostale kulture i njihove vrijednosti i počinjemo cijeniti bogatstvo koje nudi različitost. Također navedeno područje snažno razvija svijest učenika o važnosti estetskih čimbenika u svakodnevnom životu šireći pogled s književnosti na glazbu, vizualne umjetnosti, ples, teatar i medije.

b) Vrijednosti

Nacionalni okvirni kurikulum posebno ističe sljedeće vrijednosti: znanje, solidarnost, identitet i odgovornost.

Nastava materinskog jezika i svojim sadržajima, a i načinom ostvarivanja i izvođenja tih sadržaja potiče razvoj upravo tih i mnogih drugih vrijednosti. Nastava hrvatskog jezika zapravo se sastoji od čitanja, promišljanja, komentiranja, analiziranja, interpretiranja, opisivanja, raščlanjivanja, propitivanja, traganja za odgovorima i njihovih pronalazaka. Tako se stječu znanja. I tako se formira svijest o čovjekovim temeljnim vrijednostima koje ne ovise o trenutku u kojem postojimo već su oduvijek dio čovjekova bića. Na temelju znanja možemo kritički promišljati svijet oko sebe i argumentirano formirati stavove. Na taj način možemo definirati vlastiti identitet i zauzeti stav o drugima, a onda preuzeti i odgovornost za ono što govorimo i činimo, odgovornost prema sebi i prema drugima.

c) Međupredmetne veze

Sadržaj nastavnog predmeta hrvatski jezik vrlo je pogodan za korelacije s ostalim nastavnim predmetima kao što su povijest, likovna i glazbena umjetnost, filozofija, sociologija, psihologija, etika, vjeronauk i sl., ali i za ostvarivanje međupredmetnih tema koje potiče Nacionalni okvirni kurikulum.

Za nastavu hrvatskog jezika od tih međupredmetnih tema posebno su važne: osobni i socijalni razvoj (počevši od tema koje otvaraju književna djela pa do načina izvođenja nastave: rad u skupinama, rad u paru, kreativno stvaralaštvo, projekti, dijalog, debata – sve su to oblici rada u kojima se razvijaju osobne sposobnosti i formira identitet i stav, ali i vještine komunikacije, razgovora, uvažavanja, solidarnosti, uzajamnog pomaganja, prihvaćanja različitosti, odgovornosti, javnog nastupanja i govorenja i sl.); učiti kako učiti (s obzirom da se predmet sastoji od različitih i raznorodnih sadržaja (književnost i jezik), ti se sadržaji moraju različito strukturirati i da bi se savladali, moraju se koristiti različite strategije učenja); poduzetništvo (nastava hrvatskog jezika i književnosti teži potaknuti učenika na samostalan rad, promišljanje, zaključivanje, djelovanje, stvaranje, zanimanje za okolinu i zajednicu, vrednovanje i samovrednovanje te kritički stav prema sebi i svijetu); informacijske i komunikacijske tehnologije (potraga za informacijama, multimedijalnost, novi mediji; analiza i sinteza strukturiranih informacija, stvaranje i prikazivanje vlastitih ideja, komunikacija i suradnja s drugima; kritičko propitivanje izvora informacija i valjanosti informacija te pravnih i etičkih načela interaktivnog korištenja tehnologija informacijskog društva); građanski odgoj i obrazovanje (razvoj vlastita identiteta, bolje upoznavanje drugih, poštovanje različitosti, senzibiliziranje za probleme zajednice, razvoj društva, prihvaćanja odgovornosti, djelovati kao pojedinac za dobrobit zajednice, kritički prosuđivati društvene pojave).

2. Osnovna svrha ovog nastavnog predmeta jest omogućiti učenicima stjecanje znanja iz područja književnosti: teorije književnosti, povijesti književnosti (hrvatska i svjetska književnost) i književne kritike, iz područja materinskog jezika – hrvatskog standardnog jezika (pravopisne i gramatičke norme i povijest jezika), usvajanje stavova i vrijednosti povezanih s jezikom, komunikacijom i kulturom, razvoj komunikacijskih vještina i sposobnosti, izražavanja i kreativnog stvaranja i oblikovanja te razvoj sposobnosti kritičkog pristupa različitim medijima i sadržajima.

b) Ciljevi

Ciljevi koje postavlja ovaj nastavni predmet:

- steći znanje koje će postati temelj za promišljanje i kritički stav
- naučiti jezikom izraziti (pisano i usmeno) misli, osjećaje, ideje, stavove i oblikovati ih u različite vrste tekstova ovisno o namjeni i čitatelju/slušatelju
- naučiti slušati, govoriti, čitati i pisati – razviti sposobnost komunikacije u različitim situacijama
- razumjeti kako jezik djeluje i ovladati potrebnim jezikoslovnim pojmovima, vrstama tekstova i stilovima
- razviti interes, razumijevanje i poštovanje za vlastiti jezik, kulturu i književnost, a onda i za sve ostale jezike, književnosti i kulture u Republici Hrvatskoj, u Europi i u svijetu te uočiti bogatstvo različitosti
- razvijati vlastito jezično stvaralaštvo i istraživačku radoznalost propitivanjem, razumijevanjem i rješavanjem problema; razviti samopouzdanje i naučiti preuzeti odgovornost
- razumjeti različite medijske jezike, naučiti ih koristiti pri učenju
- znati pronalaziti različite izvore informacija i procjenjivati njihovu pouzdanost i korisnost
- osvijestiti povezanost unutar jezično-komunikacijskog područja i povezanost s ostalim predmetima te širi društveni kontekst naučenoga.

c) Namjena

Četiri temeljna postignuća ovog predmeta jesu: slušanje, govorenje, čitanje, pisanje.

I. SLUŠANJE

- spontano slušanje i slušanje s namjerom književnih i neknjiževnih tekstova
- čuti, uočiti, raščlaniti, protumačiti, procijeniti ključne riječi, ideje, jezična i stilska obilježja
- izdvojiti i organizirati različite vrste podataka prema modelu sastavljajući model prije slušanja i tijekom slušanja
- učenje putem slušanja
- steći zanimanje i pozitivan odnos prema slušanju
- steći kulturu slušanja
- vlastiti izbor za slušanje

II. GOVORENJE

- isplanirati oblik govorene cjeline različite složenosti i njezinih dijelova u skladu s temom zadanom ili odabranom, a primjereno namjeni i slušateljstvu
- odabrati i procijeniti ključne riječi i ideje u skladu s temom, namjenom, oblikom te slušateljstvom i razlikovati stilska obilježja govorenih cjelina
- oblikovati i izgovoriti govorene cjeline različite složenosti popraćene primjerenim neverbalnim elementima s obzirom na namjenu i

slušateljstvo

- u govoru vladati pravogovornom normom i rječnikom s obzirom na namjenu, ciljeve i slušateljstvo
- steći kulturu govorenja
- izreći vlastito mišljenje, stav, i doživljaj
- procijeniti i samovrednovati govorenje i prilagoditi ga slušateljstvu i situaciji
- preuzeti odgovornost za izgovoreno

III. ČITANJE

- obrazložiti važnost čitanja
- uočiti, raščlaniti i protumačiti ključne riječi, ideje, jezična i stilska obilježja književnih i neknjiževnih tekstova različite složenosti
- izdvojiti i organizirati različite vrste podataka prema modelu sastavljajući model prije i tijekom čitanja
- ovladati tehnikama različitih vrsta čitanja
- primijeniti strategiju samostalnog i suradničkog učenja putem čitanja
- raščlaniti i protumačiti sadržajne podatke i jezična obilježja teksta
- protumačiti i samostalno procijeniti nepoznate tekstove
- steći zanimanje i pozitivan stav prema čitanju
- steći kulturu čitanja
- obrazložiti vlastiti izbor tekstova

IV. PISANJE

- isplanirati oblik tekstova različite složenosti i njihovih dijelova u skladu s temom i namjenom te čitateljstvom
- odabrati i procijeniti ključne riječi i ideje u skladu s temom, namjenom, oblikom te čitateljstvom i razlikovati i primijeniti stilska obilježja različitih funkcionalnih stilova hrvatskog standardnog jezika pri stvaranju teksta
- znati koristiti podatke i različite vrste podataka, znati argumentirati tvrdnje i pravilno citirati
- stvoriti zadanu vrstu teksta zadanoga opsega u zadanome vremenu
- primijeniti, osmisliti i obrazložiti uporabu strategija samostalnog i suradničkog učenja putem pisanja
- u pisanju ovladati jezičnom i pravopisnom normom te rječnikom u skladu s namjenom i vrstom teksta te čitateljstvom
- steći zanimanje i pozitivan odnos prema pisanju
- pisanjem izreći vlastito mišljenje, doživljaj i stav
- procijeniti i samovrednovati pisanje i prilagoditi ga situaciji i slušateljstvu
- preuzeti odgovornost za napisano

d) Sadržaji

Sve navedeno realizira se na sadržajima koji su propisani Nastavnim programom za gimnazije za HRVATSKI JEZIK. Taj dokument donosi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i profesor je dužan ostvariti zadani program u cijelosti. Program hrvatskog jezika za gimnazije sastoji se od triju područja: a) nastavno područje HRVATSKI JEZIK, b) nastavno područje HRVATSKA I SVJETSKA KNJIŽEVNOST, c) nastavno područje JEZIČNO IZRAŽAVANJE. Zadaće su sljedeće:

- upoznati sustav hrvatskog standardnog jezika (fonetika i fonologija, morfologija, sintaksa, leksikologija, pravopis i pravogovor, stilistika)
- upoznati povijest hrvatskog jezika i hrvatska narječja
- upoznati reprezentativna djela hrvatske i antologijska djela svjetske

	<p>književnosti iz svih književnih razdoblja</p> <ul style="list-style-type: none"> • razviti kulturu čitanja • upoznati hrvatsku kulturnu baštinu • razumijevati i primjenjivati znanstvena postignuća u jezikoslovlju, znanosti o književnosti i drugim znanostima • poticati zanimanje za jezično, književno, scensko i filmsko stvaranje • upoznati se s novim medijima i izvorima informacija i naučiti kritički koristiti te izvore.
3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost	<p>Nositelji navedenih aktivnosti prvenstveno su nastavnici i učenici uz pomoć roditelja, stručne pedagoške službe škole i ostalih u školi zaposlenih te drugih institucija s kojima se može organizirati korisna suradnja.</p> <p>Nastavnik učenike poučava, vodi, tumači, pomaže, upoznaje, otkriva, on je pokretač navedenih aktivnosti. Uz to nastavnik prati uspjeh učenika. Sustavno bilježi zapažanja o razvoju interesa, motivacije i sposobnosti učenika, njegovih postignuća u usvajanju sadržaja, odnos prema radu i postavljenim zadacima te odgojnim vrijednostima. Nastavnik provjerava, ispituje i vrednuje učenikova postignuća, znanja, stečene vještine i sposobnosti. Vrednovanje se izražava brojčanom ocjenom. Učenika nastavnik provjerava i ocjenjuje u razrednom odjelu individualnim ili skupnim oblicima u skladu s Pravilnikom o načinu praćenja i ocjenjivanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi koji donosi nadležno ministarstvo.</p> <p>Učenikova je odgovornost redovito pohađati obvezni dio programa škole koju je odabrao, pridržavati se pravila kućnoga reda škole koju je odabrao, ispunjavati upute i zadatke nastavnika, redovito učiti i izvršavati školske obveze, odgovorno se i s poštovanjem odnositi prema ostalim učenicima, nastavnicima i svim ostalim zaposlenicima škole te čuvati udžbenike i imovinu škole. Učenik je dužan biti prisutan na provjerama znanja i sposobnosti koje se provode na redovitoj nastavi u njegovu razrednom odjelu. Uspjeh redovitih učenika prati se i ocjenjuje tijekom cijele nastavne godine.</p>
4. Način realizacije aktivnosti	<p>Nastava hrvatskog jezika izvodi se u pravilu u školi prema propisanom programu, ali je moguće povremeno organizirati i terensku nastavu i nastavu u suradnji s institucijama čije se područje podudara s jezično-komunikacijskim područjem i planom i programom nastavnoga predmeta.</p>
5. Vremenik aktivnosti	<p>Nastava hrvatskog jezika izvodi se tijekom cijele nastavne godine, 35 tjedana, 4 sata tjedno, dakle 140 sati, od toga 35 sati nastave jezika. Terenske nastave planiraju se u dogovoru s učenicima i njihovim roditeljima.</p>
6. Detaljan troškovnik aktivnosti	<p>Za nastavu hrvatskog jezika nisu predviđeni dodatni troškovi za učenike i njihove roditelje osim troškova nabavke udžbenika i pribora. Svaki učenik na nastavi mora imati vlastitu čitanku, bilježnicu, udžbenik iz jezika i radnu bilježnicu, pribor za pisanje te materijale koje izrađuje sam po uputi nastavnika. Terenska nastava koja iziskuje dodatne troškove organizira se i planira isključivo u dogovoru s roditeljima i uz pristanak roditelja.</p> <p>Tijekom godine kao dodatni troškovi mogu se pojaviti troškovi za ulaznice za kazališne predstave ili izložbe koje učenici posjećuju organizirano pod vodstvom nastavnika.</p>
7. Način vrednovanja i način korištenja	<p>Nastavni predmet HRVATSKI JEZIK po nastavnom planu za gimnazije izvodi se sa četiri sata tjedno. Predmet obuhvaća nastavu povijesti književnosti (svjetska i hrvatska književnost), a u sklopu ovog područja i lektirna čitanja odabranih djela u cijelosti, nastavu jezika (gramatika i pravopis) i nastavu izražavanja. Nastava se izvodi s nekoliko vrsta nastavnih sati: sati obrade</p>

**rezultata
vrednovanja**

novoga gradiva, sati analiza odabranih tekstova iz čitanke i djela čitanih u cijelosti, sati sinteza i ponavljanja, sati vježbanja i provjeravanja znanja. Većinom se aktivnosti kombiniraju na istom nastavnom satu po metodi nastave hrvatskog jezika.

Provjere znanja izvode se usmeno – odgovaranjem na satu – ili u pisanom obliku.

Pisani oblik provjere znanja izvodi se u nekoliko oblika:

a) kontrolna zadaća iz književnosti (usvojenost gradiva iz povijesti književnosti); b) kontrolna zadaća iz jezika (gramatika i pravopis – pravila i primjena); c) pisana analiza književnog teksta (primjena znanja iz teorije književnosti na konkretnom književnom predlošku i interpretacija) – školski eseji; d) školske zadaće (propisane su 3 školske zadaće tijekom školske godine) – školski eseji.

Usmeno se odgovara pojedinačno, vremenski optimalno 10-ak minuta, na 3 do 5 postavljenih temeljnih pitanja koja se upisuju u prostor za bilješke profesora u imeniku uz datum odgovaranja. Uz temeljna pitanja učeniku se postavljaju i potpitanja koja služe isključivo tome da se učenika navede ili podsjeti na odgovor koji se od njega očekuje, a nikako da se učenika zbunjuje ili navodi na krivi put. Dakle, uvijek su dobronamjerna i u svrhu pomoći. Usmena provjera znanja razgovor je učenika i profesora.

Rubrike u imeniku

KNJIŽEVNOST (usvojenost programskih sadržaja) – u nju se upisuju ocjene dobivene usmenim ispitivanjem i ocjene kontrolnih zadaća iz područja teorije književnosti, povijesti književnosti i analiza i interpretacija književnog djela. Gradivo iz književnosti obuhvaća povijesni slijed stilskih razdoblja, stilske osobitosti i specifičnosti pojedinog razdoblja, razvoj književnih vrsta i oblika, žanrovske specifičnosti, autore, njihova djela i čitanje i analizu i interpretaciju djela (ulomaka ili djela u cijelosti).

LEKTIRA (usvojenost programskih sadržaja i primjena znanja) – u nju se upisuju ocjene iz analize i interpretacije književnih djela koja su čitana kao školske lektire. Ocjena se dobiva na satima lektire (obično su to dvosati posvećeni razgovoru o pročitanoj djelu; sati lektire mogu biti interpretacije vođene pitanjima profesora na koja učenici samostalno odgovaraju služeći se vlastitim bilješkama, mogu biti organizirani kao radionice i rad u skupinama, kao debate, komparativne analize i slično). Osim ocjene koja je na satima lektire dobivena za usmeno iznošenje analize i interpretacije, ocjena se može dobiti i iz pisane lektire s kojom je učenik obavezan doći na sate lektire. Pisani oblik lektire obuhvaća kratku bilješku o piscu (smještanje pisca u prostor i vrijeme, djela, značenje), bilješke tijekom čitanja, analizu djela (vrsta djela, tema, motivi, mjesto, vrijeme, kompozicija (unutrašnja, vanjska), analiza likova) i zaključak. Prije čitanja svake lektire učenici od profesora dobivaju upute za čitanje i ako je potrebno specifične interpretacijske zadatke (da nešto usporede s već pročitanim, posebno obrate pažnju na neki lik ili slično). Ako je pisana interpretacija lektire manjkava, nedovoljna ili jako loša, profesor može dodatno pitati učenika za pojašnjenja i tek onda dati konačnu ocjenu. Lektira se u pravilu ne provjerava pisanim testovima, ali se provjeravaju razine čitanja ili se pišu školski eseji na temu vezanu uz lektirno djelo ili odgovori (u esejističkom obliku) na šira interpretacijska pitanja (po uzoru na eseje na državnoj maturi). Važno je zapamtiti da djela čitana za satove lektire prate povijesni pregled književnosti i služe kao primjeri kojima se potvrđuje teorija naučena na satima književnosti. U djelima se pronalaze i analiziraju stilske osobine književnih razdoblja i pojedinih autora, posebnosti i odstupanja. Zbog toga lektira ulazi u

gradivo iz područja književnosti i ispituje se zajedno s ostalim gradivom obrađenim na satima književnosti.

Učenik koji na dogovorene sate lektire dođe a da nije pročitao zadanu lektiru ili nema bilješke koje prate njegovo čitanje, bit će ocijenjen negativnom ocjenom koju ispravlja tako da pročita i napiše istu tu lektiru, a onda se javi, preda lektiru napisanu i odgovara.

IZRAŽAVANJE (vještine i primjena znanja)– u ovu rubriku upisuju se ocjene iz školskih zadaća i drugih pisanih ostvarenja učenika u kojima se traži sposobnost izražavanja (npr. eseji ili sastavci na zadanu ili slobodno odabranu temu). Također se u ovu rubriku upisuju ocjene usmenog izražavanja, npr. obrane zadanog ili odabranog referata i govorenja stihova ili tekstova napamet.

JEZIK (usvojenost programskih sadržaja i primjena znanja) – gradivo iz područja jezika provjerava se u pravilu u pisanom obliku – kontrolnim zadaćama, nastavnim listićima rješanim na satu ili rješavanjem zadataka iz radne bilježnice. Obuhvaća gradivo jezičnih pravila i zakonitosti, pravopisna pravila i njihovi primjenu na konkretnim zadacima. Pismenost se provjerava zadacima na pisanim provjerama znanja iz jezika, ali i u svakom drugom učenikovom pisanom ostvarenju – sastavcima, esejima i školskim zadaćama.

RAD NA SATU (sudjelovanje, vještine, napredak, odnos prema radu, izvršavanje zadataka i obveza) – posljednja je rubrika za ocjenjivanja rada učenika. U ovu rubriku upisuju se ocjene za rad koji učenik ostvaruje na satu ili u domaćim radovima. Samostalan rad na satu ili zadaci zadani za domaći rad omogućuju učeniku da se služi svim udžbenicima, čitankama i priručnicima koje ima. Zato ove ocjene ne odražavaju učenikovo konkretno usvojeno znanje, već njegovu spremnost da marljivo potraži odgovore i uloži trud kako bi postigao što bolje rezultate. Ocjene iz ove rubrike nisu ni u kom slučaju manje važne niti imaju manji utjecaj na konačnu ocjenu jer govore o učenikovu odnosu prema radu i trudu koji ulaže. Učenik na nastavi ne može raditi bez potrebnog pribora – bilježnica, čitanka ili udžbenik i radna bilježnica – a u tom slučaju njegov je rad svakako ocijenjen negativnom ocjenom.

Domaća zadaća

Domaće zadaće zadaju se učenicima s ciljem da se gradivo obrađivano na satu ponovi i primijeni. Učenici nikada neće dobiti za domaću zadaću zadatke iz područja koje nije obrađeno i tumačeno na satu. Ako je zadan nekakav tekst koji još nije obrađivan, onda je ta domaća zadaća zadana s ciljem pripreme za sljedeći sat i može tražiti samo primjenu do tada stečenog znanja, ali ne i samostalno obrađivanje novoga. Od učenika će se tražiti jedino da detektiraju novo i nepoznato, što će biti motivacija za sljedeći sat na kojemu će se novo gradivo obrađivati. Pri rješavanju zadataka zadanih za rješavanje kod kuće učenik je slobodan služiti se svim dostupnim izvorima znanja: udžbenicima, čitankama, priručnicima i znanje potrebno za rješavanje zadatka tako pronaći. Ako je gradivo i nakon toga ostalo nejasno ili zadatak neriješen, učenik treba odmah na sljedećem satu o tome izvijestiti profesora, a profesor je dužan objasniti zadatak i ako je potrebno još jednom istumačiti dio gradiva koji je ostao nejasan. Učenik se ne može žaliti da ne zna riješiti domaću zadaću ako nije svladao gradivo koje je za rješavanje zadanih zadataka potrebno. Domaće zadaće obvezne su za sve i neimanje zadane domaće zadaće ocjenjuje se negativnom ocjenom.

Kriteriji ocjenjivanja

ODLIČAN – vrlo razvijene receptivne, interpretativne i prosudbene sposobnosti; u potpunosti usvojena teoretska znanja i uspješna primjena; vrlo razvijeni čitateljski interesi i stvaralačko-interpretativni pristup djelu; odlično

usvojene i točno primijenjene norme hrvatskog standardnog jezika; stvaralački pristup temama, razvijeno izražavanje i stil; pismenost na visokom stupnju. VRLO DOBAR – razvijene receptivne, interpretativne i prosudbene sposobnosti s manjim omaškama, visok stupanj usvojenosti znanja; redovito pročitane lektire, vrlo dobro poznavanje činjenica o književnom djelu; pismenost vrlo dobra s manjim pogreškama koje se trudi ispraviti, obrade tema na razini uspješne reprodukcije, poneke nespretnosti u stilu; usvojeno znanje o normama standardnog jezika primjenjuje s manjim pogreškama; većinom aktivan na satu, priprema se za sate, većinom vlada gradivom i izvršava školske i domaće zadatke

DOBAR – znanje na prosječnoj razini, interpretacija uz pomoć nastavnika, pročitane lektire, ali nepotpuno razumijevanje književnog djela i manjkavo napisane; pogreške u pisanom i usmenom izražavanju, djelomice usvojene norme standardnog jezika; gramatičke i pravopisne pogreške česte ili veće; u pisanju nejasan i nespretn stil, ali slijedi osnovnu nit – manje uspješna reprodukcija; ne javlja se samostalno na satima, znanje je prosječno i rijetko ga samoinicijativno koristi, školske i domaće zadatke izvršava djelomice i neredovito

DOVOLJAN – u pisanim provjerama obično zadovoljava 50% - 60% (ovisno o težini zadataka i vrsti provjere); u usmenim provjerama mora zadovoljiti barem osnovnu terminologiju i odrednice (smjestiti književno razdoblje vremenski, osnovna obilježja, nabrojati autore i kapitalna djela); znanje na razini prepoznavanja i primjena uz pomoć nastavnika; neredovito čitanje lektire ili čitanje sa zaostatkom, teško razumijevanje pročitano; znanje iz područja jezika na početnoj razini i razini prepoznavanja, sporo primjenjuje i mnogo griješi; teme samo prepoznaje, često ne slijedi zadanu temu, nespretno i nedorečeno; na satu neaktivan, znanje na razini prepoznavanja samo na inicijativu nastavnika, vrlo često ne izvršava školske i domaće zadatke ili ih izvršava polovično i netočno

NEDOVOLJAN – neusvojena teoretska znanja, neprepoznavanje gradiva; riješenost pisanih zadataka ispod 50%; izbjegavanje i nečitanje lektire, nezainteresiranost za ispravljanje negativne ocjene i nerazumijevanje pročitano; nepoznavanje i neprimjenjivanje normi standardnog jezika; ne prepoznaje zadane teme, nerazumljivo piše i stilski loše, ne ulaže trud kako bi popravio izražavanje; neaktivan na satu, nema dovoljno znanja ni inicijative za sudjelovanje u radu, ne izvršava školske ni domaće zadatke, ne reagira na poticaj nastavnika.

Program izradila: Marta Lukić, prof.

Elementi kurikuluma:

**JEZIČNO-KOMUNIKACIJSKO PODRUČJE,
STRANI JEZICI (engleski, njemački, talijanski, francuski jezik)**

Određenje područja/predmeta - filozofija područja/predmeta:

Učenje stranih jezika zauzima sve važniji položaj u obrazovnim sustavima europskih zemalja. Poučavanje stranih jezika djeluje na razvoj učeničke spoznaje i stjecanje govorne sposobnosti, na širenje spoznaja o kulturi i civilizaciji većeg broja zemalja, na razvoj lingvističkoga mišljenja koje pomaže u učenju i razumijevanju sustava i hrvatskoga i drugih jezika, na oblikovanje cjelokupne učenikove osobnosti jer on uči slušati i razumjeti drugoga, prihvaćati ili odbijati tuđa gledišta, argumentirano i jasno izlagati osobna gledišta i prosudbe. Stjecanjem višejezične i međukulturne kompetencije razvija se svijest pojedinca o potrebi ovladavanja drugim jezicima i upoznavanja njihovih kultura te potiče poštivanje različitosti i snošljivosti.

Ciljevi:**Opći:**

- naučiti jezikom izraziti vlastite misli, osjećaje, ideje, stavove i prikladno jezično reagirati u međudjelovanju sa sugovornicima u različitim situacijama razvijajući (samo)poštovanje, steći potrebne razine slušanja, govorenja, čitanja i pisanja ključne za učenje, rad i život, tj. razviti sposobnost komunikacije u različitim situacijama, razumjeti kako jezik djeluje i ovladati potrebnim jezikoslovnim pojmovima, tekstnim vrstama i stilovima, razviti razumijevanje, zanimanje, poštovanje i skrb za vlastiti jezik, kulturu i književnost, te za kulture, književnosti i jezike drugih naroda u Hrvatskoj, Europi i svijetu, razvijati vlastito jezično stvaralaštvo i istraživačku radoznalost propitivanjem, razumijevanjem i rješavanjem problema stječući time samopouzdanje te zadovoljstvo radom i postignutim uspjehom, razumjeti različite medijske jezike te ih uspješno rabiti u učenju i komunikaciji, posebno informacijsko-komunikacijsku tehnologiju, znati pronalaziti različite izvore informacija i koristiti se njima, procjenjivati njihovu pouzdanost i korisnost za proučavanje određene teme, prepoznavati njihov kontekst i autorovu namjeru, osvijestiti povezanost unutar jezično-komunikacijskoga područja i ostalih odgojno-obrazovnih područja stječući temelje za cjeloživotno učenje

Specifični:**1. strani jezik (engleski, njemački) i 2. strani jezik, nastavljači (njemački, engleski):**

- postići solidni izgovor i intonaciju u spontanom govornom izražavanju, razvijati jezične vještine (slušanje, govorenje, čitanje, pisanje) potrebne za receptivno i produktivno služenje jezikom u govornom i pisanom kontekstu sa stranim sugovornikom, sudjelovati u razgovoru i raspravi o zadanoj temi, razumjeti usmeno izlaganje, upute ili snimljeni tekst s primjerenim brojem nepoznatih riječi u sklopu poznatih sadržaja iz raznih kulturološko-civilizacijskih područja i posebnih interesa učenika, razumjeti pisani tekst s određenim brojem nepoznatih riječi, pisati vođene i slobodne sastavaka i eseje, sažetke i bilješke uz čitanje i slušanje, prevoditi kraće tekstove, upoznati se s ulomcima književnih djela, razumjeti posebnosti gramatičkoga sustava u sklopu propisanih gramatičkih sadržaja, razviti sposobnost pravilne uporabe gramatičkih struktura na morfološkoj i sintaktičkoj razini u govornom i pisanom izražavanju, razviti sposobnost traženja, organiziranja i primjene informacija dobivenih pomoću raznih izvora (tekst, snimka, udžbenik, rječnik, gramatički i drugi priručnici, internet), upoznati elemente kulture i civilizacije zemalja u kojima se govori prvi strani jezik

2. strani jezik (njemački, talijanski, francuski):

- razvijati jezične vještine za elementarno receptivno i produktivno služenje stranim jezikom (slušanje, čitanje, govorenje, pisanje), usvojiti određeni lingvistički i sociolingvistički inventar (vokabular, građa na fonetskoj, morfološkoj i sintaktičkoj razini, komunikacijski uzorci, osobitosti u interakciji) koji će učeniku omogućiti osnovnu komunikaciju i na drugom stranom jeziku, uočiti posebnosti sustava drugoga stranog jezika u odnosu na hrvatski i prvi strani jezik, razvijanje lingvističkog mišljenja, sposobnosti i navika samostalnog korištenja gramatikom i rječnikom i drugim priručnicima koji sadrže obavijesti o jeziku, upoznavanje osobitosti zemalja i naroda čiji se jezik uči radi razumijevanja jezične i kulturne poruke

Sadržaji - teme i međupredmetne teme, korelacija

Sadržaji predmeta propisani su Nastavnim planom i programom za gimnazije („Nastavni programi za gimnazije«, Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, Zagreb 1994. ili na <http://www.ncvvo.hr/drzavnamatura/web/public/dokumenti>). Svaki nastavnik na početku godine izrađuje i pedagoškoj službi škole predaje izvedbeni plan i program i predmetni kurikulum u kojima se nalazi opširan prikaz tema i sadržaja kojima će se učenici baviti tijekom školske godine. Sadržaj nastavnih predmeta strani jezici pogodan je za korelacije s brojnim predmetima, ali i za ostvarivanje međupredmetnih tema koje potiče Nacionalni okvirni kurikulum.

Metode poučavanja i učenja:

Metode poučavanja: izlaganje, tumačenje, rasprava, vođeno i čisto otkrivanje, suradničko učenje, didaktička igra

Metode učenja: individualni rad, frontalni rad, rad u skupinama, rad u paru, rad na tekstu, razgovor, igra, simulacija, “oluja mozgova”, intervju, kviz

Očekivani ishodi, postignuća (kompetencije):

Četiri temeljna postignuća predmeta su: slušanje, govorenje, čitanje, pisanje.

I. SLUŠANJE:**a) PRVI STRANI JEZIK i DRUGI STRANI JEZIK (nastavljači) – engleski i njemački jezik:**

- steći pozitivan odnos prema aktivnomu slušanju na stranomu jeziku i samopouzdanje pri slušanju, uočiti razlike između standardnoga govora stranoga jezika i tekstova izgovorenih u jezičnim registrima/varijetetima, globalno, selektivno, a po potrebi i detaljno, razumjeti različite složenije tekstove na standardnomu jeziku vezane uz svakodnevni život i teme od osobnog, općeg i stručnog interesa, verbalno i neverbalno reagirati na složenije slušne poticaje, verbalnim i neverbalnim reakcijama pokazati razumijevanje složenijih slušnih poticaja, kritički procijeniti sadržaj teksta i namjere autora te tumačiti dobivene informacije i na temelju njih samostalno zaključivati, pratiti sadržaj različitih složenijih slušnih i slušno-vidnih književnih i neknjiževnih tekstova te reagirati na poticaje sadržane u njima, verbalnim i neverbalnim reakcijama pokazati radoznalost i pozitivan odnos prema slušanju raznovrsnih složenijih tekstova, slušanjem usvojiti bitna sociokulturna orijentacijska znanja te ih usporediti s vlastitim životom i širim okruženjem

b) DRUGI STRANI JEZIK (njemački, talijanski, francuski)

- steći pozitivan odnos prema aktivnomu slušanju na stranomu jeziku i postići samopouzdanje pri slušanju, uočiti i razumjeti posebnosti izgovora i intonacije stranoga jezika te savladati razlike u izgovoru glasova i glasovnih skupina stranoga jezika u odnosu na materinski jezik, razumjeti i znati tumačiti dobivene informacije, globalno i selektivno razumjeti različite jednostavne i nešto složenije tekstove vezane uz svakodnevni život i neposredno okruženje ako su izneseni polako i jasno te razumjeti namjere sugovornika, primjerenim verbalnim i

neverbalnim reakcijama pokazati razumijevanje jednostavnih i nešto složenijih slušnih poticaja, slušanjem uočiti jednostavne činjenice o životu u zemljama jezika koji se uči te ih usporediti s vlastitim životom i okruženjem

II. GOVORENJE:

a) PRVI STRANI JEZIK i DRUGI STRANI JEZIK (nastavljači) – engleski i njemački jezik:

- steći pozitivan odnos prema govorenju na stranomu jeziku i samopouzdanje u govorenju, usvojiti posebnosti izgovora i intonacije stranoga jezika te pravilno artikulirati glasove, izgovarati i naglašavati riječi i fraze te poštivati ritam i intonaciju složenijih izričaja, razlikovati pisanje od izgovaranja složenijih izričaja, verbalno reagirati na različite složenije slušne, pisane i slikovne poticaje vezane uz svakodnevni život i teme od osobnog, općeg i stručnog interesa služeći se pritom prikladnim složenijim jezičnim strukturama, tumačiti dobivene informacije i na temelju njih samostalno zaključivati te argumentirati, tečnim i jasnim govorom samostalno sudjelovati u različitim oblicima složenije govorne produkcije i interakcije, uključujući i spontani razgovor sa sugovornikom, u govorenim iskazima koristiti se usvojenim sociokulturnim orijentacijskim znanjima o zemlji jezika koji se uči te ih usporediti s vlastitim životom i širim okruženjem

b) DRUGI STRANI JEZIK (njemački, talijanski, francuski)

- steći pozitivan odnos prema govorenju na stranomu jeziku i samopouzdanje u govorenju, uočiti posebnosti izgovora i intonacije stranoga jezika te pravilno artikulirati glasove, izgovarati i naglašavati riječi i fraze te poštivati ritam i intonaciju jednostavnih i nešto složenijih izričaja, verbalno reagirati na različite jednostavne i nešto složenije slušne, pisane i slikovne poticaje vezane uz svakodnevni život i neposredno okruženje služeći se pritom prikladnim jednostavnim jezičnim strukturama, tumačiti dobivene informacije i na temelju njih samostalno zaključivati te jednostavno razložiti vlastiti stav, samostalno, ili uz pomoć, sudjelovati u različitim oblicima govorne produkcije i interakcije služeći se pritom jednostavnim i nešto složenijim jezikom, steći interes za govorenje na stranomu jeziku, u govorenim iskazima koristiti se usvojenim činjenicama o životu u zemljama jezika koji se uči te ih usporediti s vlastitim životom i okruženjem

III. ČITANJE:

a) PRVI STRANI JEZIK i DRUGI STRANI JEZIK (nastavljači) – engleski i njemački jezik:

- steći pozitivan odnos prema čitanju na stranomu jeziku i samopouzdanje pri čitanju, čitati s pozornošću i održati pozornost tijekom čitanja, razlikovati pisanje od izgovaranja složenijih izričaja, sigurno vladati pravopisnim pravilima na stranomu jeziku te rečeničnom intonacijom pri glasnom čitanju, globalno, selektivno i detaljno razumjeti složenije izvorne i didaktičke tekstove o temama od osobnoga, općega i stručnoga interesa, kritički procijeniti sadržaj teksta i namjere autora te tumačiti dobivene informacije i na temelju njih samostalno zaključivati, razlikovati značajke širokoga spektra književnih i neknjiževnih tekstnih vrsta, povezati tekst s vlastitim iskustvom i znanjem o svijetu, čitanjem tekstova na stranomu jeziku usvojiti bitna sociokulturna orijentacijska znanja te ih usporediti s vlastitim životom i širim okruženjem

b) DRUGI STRANI JEZIK (njemački, talijanski, francuski)

- steći pozitivan odnos prema čitanju na stranomu jeziku i samopouzdanje pri čitanju, čitati s pozornošću i održati pozornost tijekom čitanja, ovladati pravopisnim pravilima na stranomu jeziku te rečeničnom intonacijom pri glasnom čitanju, globalno, selektivno i detaljno razumjeti kraće jednostavne i nešto složenije izvorne i didaktičke tekstove o poznatim temama u kojima se koristi uobičajeni svakodnevni vokabular, tumačiti dobivene informacije te kritički procijeniti njihov sadržaj i namjere autora, uočiti osnovne značajke različitih vrsta tekstova, čitanjem kraćih tekstova na stranomu jeziku usvojiti jednostavne činjenice o životu u zemljama jezika koji se uči te ih usporediti s vlastitim životom i okruženjem

IV. PISANJE

a) PRVI STRANI JEZIK i DRUGI STRANI JEZIK (nastavljači) – engleski i njemački jezik:

- steći pozitivan odnos prema pisanju na stranomu jeziku i samopouzdanje pri pisanju, uočiti razlike između govorenih i različitih složenijih pisanih tekstova te razlike u pisanju na stranomu i materinskomu jeziku, sigurno vladati pravopisnim pravilima na stranomu jeziku, napisati različite vrste složenijih tekstova, uključujući i tekstove u svakodnevnoj komunikaciji služeći se pritom složenijim jezičnim strukturama, pisati tekstove na različitim stupnjevima samostalnosti (dopuniti, pisati prema slušnomu, pisanomu ili slikovnomu predlošku, pisati slobodno), tumačiti dobivene informacije i na temelju njih samostalno zaključivati, izraziti svoja iskustva, osjećaje, sadašnje, prošle i buduće događaje, stavove, planove i vlastito mišljenje te ih obrazložiti, usvojiti bitna sociokulturna orijentacijska znanja o zemlji jezika koji se uči te ih usporediti s vlastitim životom i širim okruženjem

b) DRUGI STRANI JEZIK (njemački, talijanski, francuski)

- steći pozitivan odnos prema pisanju na stranomu jeziku i samopouzdanje pri pisanju, uočiti razlike između govorenih, jednostavnih i nešto složenijih pisanih tekstova te razlike u pisanju na stranomu i materinskomu jeziku, ovladati pravopisnim pravilima na stranomu jeziku, napisati kraći tekst, uključujući i tekstove u svakodnevnoj komunikaciji, služeći se pritom jednostavnim i nešto složenijim jezičnim strukturama, pisati tekstove opisane u prethodnoj točki, i to na različitim stupnjevima samostalnosti (dopuniti, pisati prema slušnomu, pisanomu ili slikovnomu predlošku, pisati slobodno), tumačiti dobivene informacije i na temelju njih samostalno zaključivati, izraziti svoja iskustva, osjećaje i vlastito mišljenje te ga obrazložiti, u pisanju rabiti usvojene činjenice o životu u zemljama jezika koji se uči te ih usporediti s vlastitim životom i okruženjem

*NAPOMENA:

PRVI STRANI JEZIK i DRUGI STRANI JEZIK (nastavljači): Postignuća na završetku gimnazijskog školovanja određena su na međurazini **između prijelaznoga i samostalnoga stupnja (B1+) prema Zajedničkomu europskomu referentnomu okviru za jezike**. Može se očekivati da će učenici u engleskomu jeziku s obzirom na značajno veću izloženost tomu jeziku u svakodnevnom okruženju navedena postignuća vjerojatno nadmašiti. Pri određivanju očekivanih postignuća u učenju drugoga **stranoga jezika u kontinuitetu od 4. razreda osnovne škole (drugi strani jezik – nastavljači)**, u predmetnom kurikulumu valja provesti prilagodbu ovdje navedenih postignuća s obzirom na manji fond sati prethodnoga učenja.

DRUGI STRANI JEZIK: Postignuća na završetku 4. razreda učenja drugoga stranoga jezika orijentiraju se **prema temeljnomu stupnju (A2) Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira za jezike**.

Vrednovanje:

Svaki nastavnik stranoga jezika na početku školske godine upoznaje sve učenike s načinima, elementima i vremenikom vrednovanja što navodi i u predmetnom kurikulumu koji predaje pedagoškoj službi škole.

Program izradila: Branka Drageljević, prof.

ŠKOLSKA KNJIŽNICA

GIMNAZIJE TITUŠA BREZOVAČKOG

U NACIONALNOM OKVIRNOM KURIKULUMU

Školska knjižnica važna je poveznica pri ostvarivanju temeljnih kompetencija cjeloživotnoga obrazovanja i međupredmetnih sadržaja u okviru školskog kurikuluma. Ona je informacijsko, medijsko, kulturno i komunikacijsko središte škole, mjesto razvoja osobnog i kulturnog identiteta učenika. Namijenjena je svim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa i osigurava stručnu potporu za potrebe redovite nastave, izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti.

Također, školska knjižnica, kroz razne programe, potiče učenike na samostalno istraživanje, uporabu svih izvora znanja na različitim medijima te ima temeljnu ulogu u učenju i osposobljavanju učenika za cjeloživotno učenje.

KNJIŽNIČNO-INFORMACIJSKO OBRAZOVANJE

Orijentacija suvremene škole na istraživačku i problemsku nastavu, na timsko suradničko učenje, na veću samostalnost učenika u stjecanju znanja te na preobrazbu učenika od objekta u subjekt odgojno-obrazovnog rada daje školskoj knjižnici ulogu temeljnog čimbenika osuvremenjivanja odgojno-obrazovnog procesa. Ona postaje središte informacija i mogućnosti za učenje i napredovanje. Školska je knjižnica dostupna učenicima u vremenu njihova najintenzivnijeg stjecanja znanja i učenja te vremenu razvoja stavova i ponašanja važnih za kasniji život. Svojim djelovanjem ona je ne samo potpora odgojno-obrazovnom radu već otvara vrata osobnog stvaralačkog napretka svakog učenika koji na taj način razvija trajnu potrebu za cjeloživotnim učenjem.

Učenik je krajnji cilj djelovanja školske knjižnice - aktivan sudionik i subjekt društva, kulturno i komunikacijski obrazovan te humanistički orijentiran.

Suradnja i timski rad između školskog knjižničara i ostalih sudionika obrazovnog procesa nužni su jer školski knjižničar treba ostvariti korelacijski pristup planiranju i programiranju rada. Samo se međupredmetnim povezivanjem može usvojiti kvalitetno i primjenjivo znanje.

Partnerstvo i timski suradnički rad omogućuju školskoj knjižnici i školskom knjižničaru aktivno uključivanje u promišljanje i ostvarivanje interdisciplinarnog i multimedijalnog pristupa nastavi u kojoj do izražaja dolaze metode i brzina uporabe znanja, kao i njegovo obnavljanje, dopunjavanje i usavršavanje. U takvim uvjetima školska knjižnica osigurava zadovoljavanje pojedinačnih i skupnih odgojnih, obrazovnih, informacijskih, kulturnih i socijalnih potreba svojih korisnika, prije svega učenika.

Informacijska teorija i praksa programa poučavanja u školskoj knjižnici odražavaju zakonske smjernice i profesionalnu etiku.

Školska se knjižnica neposredno uključuje u školski kurikulum kroz modul Knjižnično-informacijskog obrazovanja, a posredno u sklopu međupredmetnog povezivanja.

Program knjižnično-informacijskog obrazovanja ostvaruje se kroz tri područja:

1. ČITANJE
2. INFORMACIJSKA PISMENOST
3. KULTURNA I JAVNA DJELATNOST

1. ČITANJE

U traganju za novim pristupima učenju u knjižnici se sve više primjenjuju postupci čitanja s razumijevanjem koji se nastoje povezati s nastavnim sadržajima. Upute kako usvojiti gradivo za pojedine predmete svode se na pet osnovnih oblika učenja:

- a) povezanost
- b) iskustvo
- c) primjena
- c) suradnja
- d) prijenos na nove sadržaje

Već u prvim razredima školovanja učenici se potiču na čitanje, razvijanje vještina čitanja i čitateljskih navika (prepričavanje, pisanje, dramatizacija). Učenici shvaćaju važnost čitanja u svakodnevnom životu i u učenju jer na taj način bogate svoj rječnik i razvijaju pisanu i govornu komunikaciju.

Tijekom srednjoškolskog obrazovanja čitanje se najviše provodi kroz usvajanje lektirnih sadržaja predviđenih nastavnim planovima i programima u nastavi hrvatskoga jezika, ali i kao priprema za brojne referate, stručne projekte i zadatke koji su predviđeni i koji pokrivaju ostala predmetna područja.

2. INFORMACIJSKA PISMENOST

Najbolji način za razvijanje vještina informacijske pismenosti provodi se timskom suradnjom učitelja i stručnih suradnika u školskoj knjižnici i metodičkim planiranjem temeljenim na postojećim vještinama i potrebama učenika s već prepoznatim modelima dobre prakse koji prate razvojni plan škole. Ona uključuje postupke prepoznavanja informacijskih potreba korisnika, traženja, pretraživanja, vrjednovanja i uporabe nađene informacije. Zato su važne strategije za razvoj kurikula informacijske pismenosti:

1. Prepoznati osobe (učitelje/nastavnike i suradnike) koje su zainteresirane za timsko suradničko učenje vještina informacijske pismenosti i svakodnevnu primjenu u nastavi da bi učenici bili uspješniji u učenju određenog predmeta
2. Kroz manje programe razvijati ključne korake metoda poučavanja važnih vještina u kurikularnom kontekstu u radu s učiteljima svih predmeta, pratiti i procjenjivati napredak učenika u usvajanju informacijske pismenosti, usvajanju novih znanja iz pojedinih predmeta. Razvijati istraživačke metode za pojedine predmete u kojima je to moguće, da bi se stvorila informacijska baza dobrih, u praksi provjerenih vježbi koje se mogu

dalje koristiti te proširivati za usavršavanje postojećih i stvaranje novih istraživačkih metoda.

3. Poticati i procjenjivati istraživačke projekte:

ODRŽANE RADIONICE / RAD NA PROJEKTU:

- Renesansa u školskoj knjižnici
- Glagoljica na prozorima naše školske knjižnice
- Radionica izrade straničnika
- Slikanje na svili
- Kaligrafija
- Od rukopisa do tiskane knjige
- Aleksandrijska knjižnica
- Secretum Zagrabiense i Tak imam te (g)rad u okviru projekta Kultura turizma
- Ekoknjiga u službi ekoškole
- Kako se liječe i čuvaju knjige

4. Širiti primjere dobre prakse kroz prezentacije u školi i izvan nje:

ODRŽANA PREDAVANJA I PREDSTAVLJANJE TEMA:

- Suradnja s Udrugom Glagoljaška mladež: radionica kaligrafije i radionica slikanja na svili
- Predavanje dr. sc. Darka Žubrinića, prof. uz PPT na temu: Hrvatska glagoljaška baština u kontekstu europske kulturne baštine
- Predavanje dr. sc. Vladimira Laya, prof. uz PPT na temu: Put prema održivosti (Hrvatska i svijet)
- Predavanje Ive Prskalo i Maje Vukmanić uz PPT na temu: Trgovina ljudima
- Predavanje profesorice Nives Opačić na temu: Komunikacija u hrvatskom javnom prostoru
- Predstavljanje Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata kroz predavanje o padu Vukovara uz PPT
- Predavanje profesorice Julijane Matanović na temu: Suvremena hrvatska proza, namijenjeno maturantima
- Hrvoje Dečak: predstavljanje časopisa Meridijani
- Goran Šafarek: predstavljanje monografije Rijeke Hrvatske uz predavanje
- Želimir Ciglar i Marija Šegvić: predstavljanje projekta: Kazalište u školi škola u kazalištu
- Književni susret s književnikom Pavlom Pavličićem
- Predstavljanje Hrvatskoga pravopisa – predavanje znanstvenika iz Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje
- Gostovanje Jasne Held –pripovjedačice bajki iz Dubrovnika
- Sudjelovanje u Noći knjige 2015. matineja pod nazivom VIP avantura (književni susret s profesorom Nikolom Kuzmičićem)

5. Pratiti i procjenjivati razvoj informacijske pismenosti i učenička postignuća kroz nastavne predmete sukladno dobi učenika.

3. KULTURNA I JAVNA DJELATNOST

Sadržaji kulturne i javne djelatnosti sastavni su dio godišnjeg plana i programa rada školske knjižnice i sastavni su dio odgojno-obrazovnog rada škole. Poticaj su za provođenje školskih projekata na određenu temu koje inicira i koordinira školski knjižničar u suradnji s profesorima/nastavnicima. Njome se aktualiziraju važni događaji u školskoj sredini, užem i širem okruženju. Suradnja školskoga knjižničara s kulturnim ustanovama – knjižnicama, muzejima, kazalištima i sl. ima za cilj odgoj ličnosti s razvijenim kulturnim potrebama i navikama.

- Suradnja s Knjižnicom Marije Jurić Zagorke kroz organizaciju izložbi likovnih radova profesora i učenika naše gimnazije u prostoru Knjižnice te odlazak naših profesora i učenika na promocije i izložbe te književne susrete i kulturna događanja koja se odvijaju u prostoru Knjižnice Marije Jurić Zagorke
- Organizirani stručni posjet zainteresiranih maturanata Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici
- Organizirani stručni posjet zainteresiranih učenika prvih razreda odjelima Gradske knjižnice na Starčevićevu trgu
- Organizirani posjet učenika Američkom kutku Knjižnice Bogdan Ogrizović
- Organizirani posjet učenika Domu za starije osobe Maksimir
- Posjet Galeriji Klovićevi dvori (izložba Strast i bunt – ekspresionizam u Hrvatskoj, Picasso... i ostalim izložbama tijekom školske godine
- Posjet učenika prvih razreda HAZU (obrada srednjovjekovlja, Bašćanska ploča)
- Posjet Memorijalnom stanu Marije Jurić Zagorke
- Posjet Memorijalnom prostoru Bele i Miroslava Krleža, namijenjeno maturantima
- Posjet Muzeju grada Zagreba: program Žive slike
- Posjet Muzeju grada Zagreba: razgled Šenoine sobe...
- Organizirani razgled izložbe „Da Vinci – genij i njegovi izumi“, ZV, Kineski paviljon
- Posjet kazališnim predstavama (premijerne predstave u kazalištu Gavella, HNK, Kazalištu Vidra, Kazalištu ITD, Kazalištu Komedijska, Kazalištu ZKM, Kazalištu Exit...
- Posjet Međunarodnom sajmu knjiga Interliber na Zagrebačkom velesajmu
- Posjet proljetnom Sajmu knjiga izdavačke kuće Profil International
- Posjet učenika Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža
- Organizirani i stručni posjet učenika Hrvatskom institutu za povijest
- Organizirani i stručni posjet učenika Povijesnom muzeju
- Posjet Matoševu grobu 13. lipnja i obilježavanje godišnjice Matoševa rođenja
- Suradnja s Gornjogradskom knjižnicom na predstavljanju projekata i održavanju književnih susreta
- Obilježavanje Noći knjige u Knjižnici Marije Jurić Zagorke u okviru manifestacije Čitajmo naglas – čitajmo zajedno

Svi navedeni susreti, predavanja, gostovanja i događanja dostupni su na mrežnim stranicama školske knjižnice Gimnazije Tituša Brezovačkog pod poveznicom:

<http://gimnazija-osma-tbrezovackog-zg.skole.hr/skola/knjiznica>

Očekivana postignuća učenika
u knjižnično-informacijskom obrazovanju

Č i t a n j e

Učenici:

- poznaju knjižnični prostor, pravila posudbe i vraćanja knjiga
- sudjeluju u različitim aktivnostima koje ih potiču na čitanje i razvijaju čitateljsku kulturu
- shvaćaju važnost čitanja u svome životu
- samostalno odabiru i čitaju knjige i časopise radi razvijanja vještine čitanja i usvajanja čitateljskih navika
- čitajući bogate svoj rječnik i razvijaju pisanu i govornu komunikaciju,
- razumiju vrijednost stvaralačkih dostignuća pri nastajanju autorskih djela
- prihvaćaju knjižnicu kao mjesto učenja, druženja i zabave.
- samostalno se koriste knjižničnom građom za potrebe učenja, istraživanja, informiranja i korisnog provođenja slobodnog vremena
- čitaju kritički i stvaralački.
- imaju razvijenu potrebu i naviku praćenja popularno-znanstvenih i stručnih časopisa
- sposobni su čitati i razumjeti popularno-znanstvene i stručne tekstove
- imaju razvijenu potrebu čitanja zbog užitka
- sposobni su kritički i kreativno promišljati, usmeno i pismeno se izražavati
- znaju čitati i vrjednovati informacije u sredstvima javnog priopćavanja
- razvili su naviku raspravljanja o pročitanim
- usvojili su različite tehnike čitanja.

I n f o r m a c i j s k a   p i s m e n o s t

Učenici:

- razlikuju knjižnu od neknjižne građe
- poznaju različite vrste izvora informacija u knjižnici i koriste se njima sukladno dobi
- koriste leksikon i enciklopediju za proširivanje znanja i razvijanje informacijskih vještina;
- znaju čemu služe rječnik i pravopis; poznaju i poštuju jezične i pravopisne norme hrvatskoga jezika.
- znaju objasniti kataložni opis te pomoću signature i autorskog/naslovnog kataloga pronaći građu u slobodnom pristupu
- koriste se e-katalogom najbliže gradske/narodne knjižnice za informiranje o dostupnosti izvora
- razumiju sustav UDK (Univerzalna decimalna klasifikacija) prema kojoj se klasificira stručna građa
- znaju izabrati odgovarajući izvor za potrebe problemsko-istraživačke i projektne nastave
- koriste se popularno-znanstvenim časopisima u samostalnom istraživačkom radu
- znaju sami izdvojiti ključne riječi iz teksta kao pomoć u pretraživanju izvora

- znaju što je bibliografija i čemu služi
- poznaju skraćeni bibliografski opis (autor, naslov, mjesto, izdavač, godina izdanja)
- znaju samostalno pronaći informaciju u različitim vrstama izvora (primarni i sekundarni).
- znaju odabrati i koristiti podatke iz različitih publikacija pri oblikovanju informacija
- znaju samostalno odabrati i upotrijebiti odgovarajuću tehnologiju kao alat za učenje i rješavanje problema
- koriste informacije s različitih medija, kritički ih vrjednuju i koriste se njima radi učenja i osobnog napretka
- poznaju primarne i sekundarne izvore za opće, specijalno i tekuće informiranje
- znaju pronaći odgovarajući citat u tekstu i citirati autore poštujući autorska prava i intelektualno vlasništvo u upotrebi i kreiranju informacija tijekom samostalnog istraživanja
- znaju predstaviti rezultate istraživanja, raspravljati o njima i vrjednovati ih
- poznaju bibliografske elemente za omeđene publikacije, članke i periodiku
- znaju bibliografski opisati korištene izvore pri izradi samostalnog rada
- prepoznaju školsku knjižnicu kao dio globalne informacijske mreže te vrijednost kvalitetne informacije u svakodnevnom životu
- poznaju različite vrste knjižnica i razumiju njihovu povezanost u knjižnično-informacijskom globalnom sustavu
- primjenjuju stečena znanja i vještine informacijske pismenosti kao aktivni korisnici različitih vrsta knjižnica radi cjeloživotnog učenja.
- sposobni su pronaći, vrjednovati i uporabiti različite informacijske izvore
- znaju samostalno oblikovati upit za pronalaženje informacija
- znaju pretraživati knjižnične kataloge i internetske izvore
- sposobni su pronaći informacije u referentnoj i stručnoj literaturi
- znaju navesti korištene bibliografske izvore
- razumiju i kritički prosuđuju informacije, točno i kreativno se njima koriste
- razumiju stručnu terminologiju
- sposobni su za suradničko i istraživačko učenje
- znaju u potpunosti samostalno pronaći informaciju u stručnoj i znanstvenoj literaturi
- poznaju različite načine prezentacije vlastitih znanja
- znaju se koristiti istraživačkim postupcima u samostalnom i suradničkom učenju
- osposobljeni su za cjeloživotno učenje

Kulturna i javna djelatnost

Učenici:

- poznaju odjele gradske/narodne knjižnice i kao njihovi članovi koriste usluge u svrhu učenja i korisnoga provođenja slobodnog vremena
- poznaju i posjećuju kulturne ustanove
- poznaju dječja prava, poštuju ih i imaju pozitivan odnos prema sebi i drugima
- prihvaćaju različitosti
- sudjeluju u različitim kulturnim događanjima
- uvažavaju tuđe mišljenje i stavove i prihvaćaju argumentirane kritike
- prihvaćaju knjižnice kao prostor promoviranja znanja, tuđeg i osobnog stvaralaštva
- sposobni su za djelotvorno sporazumijevanje, zauzimanje stajališta i svrhovito raspravljanje

- imaju razvijen pozitivan odnos prema prirodi i svijest o potrebi zaštite prirode i očuvanja kvalitete okoliša, osobnog uključivanja i vlastitog doprinosa svakog pojedinca
- znaju kritički vrjednovati informacije o globalnim, ekološkim, zdravstvenim i drugim razvojnim problemima i razumiju ulogu aktivnoga građanina prema konceptu održivog razvoja
- razumiju potrebu očuvanja zavičajne, hrvatske i svjetske baštine

Jadranka Jurić, prof. i dipl. knjiž.

7.1.2. MATEMATIČKO PODRUČJE

AKTIVNOST	Nastavni predmet MATEMATIKA
1. Ciljevi aktivnosti	Učenici će: <ol style="list-style-type: none"> 1. usvojiti temeljna matematička znanja, vještine i procese te uspostaviti i razumjeti matematičke odnose i veze 2. biti osposobljeni za rješavanje matematičkih problema i primjenu matematike u različitim kontekstima, uključujući i svijet rada 3. razviti pozitivan odnos prema matematici, odgovornost za svoj uspjeh i napredak te svijest o svojim matematičkim postignućima 4. prepoznati i razumjeti povijesnu i društvenu ulogu matematike u znanosti, kulturi, umjetnosti i tehnologiji te njezin potencijal za budućnost društva 5. biti osposobljeni za apstraktno i prostorno mišljenje te logičko zaključivanje 6. učinkovito komunicirati matematička znanja, ideje i rezultate služeći se različitim prikazima 7. učinkovito primjenjivati tehnologiju 8. steći čvrste temelje za cjeloživotno učenje i nastavak obrazovanja
2. Namjena aktivnosti	I. MATEMATIČKI PROCESI 1. Prikazivanje i komunikacija Učenici će: <ul style="list-style-type: none"> - organizirano prikazati matematičke objekte, ideje, postupke i rješenja riječima, slikama, crtežima, maketama, dijagramima, grafovima, listama, tablicama, brojevima, simbolima i misaono - odabrati i primijeniti prikladan prikaz u skladu sa situacijom i namjerom, povezati različite prikaze i prelaziti s jednih na druge - prikupiti i protumačiti informacije primjerena matematičkoga sadržaja iz raznovrsnih izvora - izraziti ideje, rezultate i znanje jasnim, preciznim i sažetim govornim i matematičkim jezikom na različite načine (usmeno, pisano, vizualno i dr.) - raditi u skupinama uz razmjenu i sučeljavanje ideja, mišljenja i stavova 2. Povezivanje Učenici će: <ul style="list-style-type: none"> - uspostaviti i razumjeti veze i odnose među matematičkim objektima, idejama, pojmovima, prikazima i postupcima te oblikovati cjeline njihovim nadovezivanjem - povezati matematiku s vlastitim iskustvom, svakodnevnim životom u kući i zajednici te na radnom mjestu i drugim odgojno-obrazovnim područjima - usporediti, grupirati i klasificirati objekte i pojave prema zadanom ili izabranom kriteriju 3. Logičko mišljenje, argumentiranje i zaključivanje Učenici će: <ul style="list-style-type: none"> - postavljati matematici svojstvena pitanja (Postoji li? Ako postoji, koliko? Kako ćemo ih pronaći? Zbog čega? i slična) te stvarati i istraživati na njima zasnovane matematičke pretpostavke - obrazložiti odabir matematičkih postupaka i utvrditi smislenost dobivenoga rezultata - pratiti, stvarati i vrjednovati lance matematičkih argumenata različitih vrsta te

	<p>primjenjivati analogiju, generalizaciju i specijalizaciju</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznati logičko zaključivanje i matematički dokaz kao ključne vidove matematike - kreativno, kritički i fleksibilno misliti - prepoznati utjecaj ljudskih čimbenika i vlastitih uvjerenja na zaključivanje <p>4. Rješavanje problema i matematičko modeliranje</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postaviti i analizirati problem, isplanirati njegovo rješavanje odabirom odgovarajućih matematičkih pojmova i postupaka, riješiti ga, te protumačiti i vrjednovati rješenje i postupak - modelirati situacije i procese iz drugih odgojno-obrazovnih područja te svakodnevnoga osobnoga, profesionalnoga i društvenoga života - izgrađivati novo matematičko znanje rješavanjem problema i modeliranjem situacija <p>5. Primjena tehnologije</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - istraživati i analizirati matematičke ideje, eksperimentirati s njima te provjeravati pretpostavke pomoću džepnih računala i raznovrsnih računalnih programa, naročito programa dinamične geometrije i programa za izradbu proračunskih tablica - razložno i učinkovito rabiti džepno računalo za računanje i tehnologiju za prikupljanje, organiziranje, prikazivanje, predstavljanje i razmjenu podataka i informacija, za rješavanje problema i modeliranje te u situacijama kojima su u središtu zanimanja matematičke ideje (radi rasterećivanja od računanja i grafičkoga prikazivanja) - razumjeti prednosti i nedostatke primjene tehnologije <p>II. MATEMATIČKI KONCEPTI</p> <p>1. Brojevi</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razlikovati prirodne, cijele, racionalne i realne brojeve, rabiti njihove različite zapise te prepoznati i rabiti svojstva i odnose skupova brojeva - uspoređivati brojeve, računati s njima pomoću tehnologije i bez nje te procijeniti rezultat računanja, odrediti ga egzaktno i zaokružiti ga - primijeniti brojeve, njihove zapise i računske operacije u modeliranju matematičkih problema i problema u ostalim odgojno-obrazovnim područjima i svakodnevnomu životu <p>2. Algebra i funkcije</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvrditi, izraziti i predvidjeti pravilnosti u brojevnim nizovima zadanima navođenjem članova te analizirati nizove zadane rekurzivno ili općim članom (osobito aritmetički i geometrijski niz) - uvrstiti konkretne vrijednosti u formulu (osobito u funkciju zadanu formulom), izračunati vrijednost preostale veličine te u formuli izraziti jednu veličinu pomoću ostalih - računati s potencijama, jednostavnim algebarskim izrazima, faktorijelima i binomnim koeficijentima
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - opisati i izvesti jednostavne ovisnosti (veze) dviju veličina formulama, tablicama, grafovima i riječima; prevesti s jednoga od uvedena četiri oblika na drugi te čitati, uspoređivati i tumačiti ovisnosti (veze) - prepoznati, odrediti i protumačiti karakteristične elemente i svojstva jednostavnih funkcija, analizirati linearne, kvadratne, eksponencijalne, logaritamske i trigonometrijske funkcije te rabiti njihova svojstva - računski, grafički i uz pomoć računala, u skupu realnih brojeva riješiti linearne, kvadratne, eksponencijalne i logaritamske jednadžbe i nejednadžbe i sustave jednadžba - primijeniti funkcije i njihove grafove te jednadžbe i nejednadžbe u rješavanju matematičkih problema i problema u ostalim odgojno-obrazovnim područjima i svakodnevnomu životu <p>3. Oblik i prostor</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rabiti koordinatne zapise točke, pravca i kružnice te primijeniti koordinatnu geometriju za prikazivanje i istraživanje svojstava geometrijskih oblika - prikazati vektore u ravnini, zbrajati ih, množiti skalarom te primijeniti vektore i operacije s njima za prikazivanje i istraživanje svojstava geometrijskih oblika - prepoznati, opisati i primijeniti sukladnost i sličnost geometrijskih oblika - skicirati, opisati i tumačiti ravninske prikaze prostornih oblika - rabiti geometrijske transformacije ravnine za opisivanje pravilnosti i svojstava geometrijskih uzoraka - prepoznati ravninske i prostorne oblike i njihova svojstva u svakodnevnomu okruženju i umjetnosti te ih upotrijebiti za opis i analizu svijeta oko sebe <p>4. Mjerenje</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preračunati standardne mjerne jedinice za duljinu, površinu, obujam, masu, vrijeme, temperaturu, kut i brzinu te ih primijeniti u svakodnevnomu životu - odrediti mjeriva obilježja likova i tijela primjenjujući osnovne formule, proporcionalnost, sličnost, Pitagorin poučak, trigonometrijske omjere i poučke o sinusima i kosinusu te ih rabiti u računanju duljine, mjere kuta, površine i obujma - odrediti mjeriva obilježja objekta ili pojave u svakodnevnoj situaciji te primijeniti mjerenje pri rješavanju matematičkih problema i problema u ostalim odgojnoobrazovnim područjima i svakodnevnomu životu <p>5. Podatci</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sustavno prikupiti, klasificirati i organizirati podatke te ih prikazati i analizirati pomoću srednjih vrijednosti (aritmetička sredina, medijan, mod) i raspršenosti (raspon, interkvartilni raspon, standardna devijacija) - procijeniti parametar srednje vrijednosti uza zadanu pouzdanost - prepoznati približnu linearnu vezu dviju varijabli, odrediti njezine koeficijente te ju rabiti pri modeliranju - protumačiti složene događaje, izraziti ih pomoću skupovnih operacija te izračunati njihovu vjerojatnost - primijeniti normalnu razdiobu
--	---

	<p>6. Infinitesimalni račun</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izračunati prirast i prosječni prirast tablično zadanih funkcija te jednostavnih formulom zadanih funkcija - protumačiti derivaciju funkcije fizikalno (brzina promjene) i geometrijski (koeficijent smjera tangente u točki) te derivirati polinome - pomoću derivacije ispitati tok i nacrtati graf polinoma, ponajprije kvadratnoga i kubnoga - izračunati neodređeni integral polinoma - geometrijski protumačiti određeni integral te izračunati određeni integral polinoma rabeći Newton-Leibnizovu formulu - primijeniti derivaciju i određeni integral pri rješavanju jednostavnih problema. <p>OKVIRNA PREDMETNA STRUKTURA PODRUČJA: Matematika, Nacrtna geometrija</p>
<p>3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost</p>	<p>Nositelji navedenih aktivnosti prvenstveno su nastavnici i učenici uz pomoć roditelja, stručne pedagoške službe škole i ostalih u školi zaposlenih te drugih institucija s kojima se može organizirati korisna suradnja.</p> <p>Nastavnik učenike poučava, vodi, tumači, pomaže, upoznaje, otkriva, on je pokretač navedenih aktivnosti. Uz to nastavnik prati uspjeh učenika. Sustavno bilježi zapažanja o razvoju interesa, motivacije i sposobnosti učenika, njegovih postignuća u usvajanju sadržaja, odnos prema radu i postavljenim zadacima te odgojnim vrijednostima. Nastavnik provjerava, ispituje i vrednuje učenikova postignuća, znanja, stečene vještine i sposobnosti. Vrednovanje se izražava brojčanom ocjenom. Učenika nastavnik provjerava i ocjenjuje u razrednom odjelu individualnim ili skupnim oblicima u skladu s Pravilnikom o načinu praćenja i ocjenjivanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi koji donosi nadležno ministarstvo.</p> <p>Učenikova je odgovornost redovito pohađati obvezni dio programa škole koju je odabrao, pridržavati se pravila kućnoga reda škole koju je odabrao, ispunjavati upute i zadaće nastavnika, redovito učiti i izvršavati školske obveze, odgovorno se i s poštovanjem odnositi prema ostalim učenicima, nastavnicima i svim ostalim zaposlenicima škole te čuvati udžbenike i imovinu škole. Učenik je dužan biti prisutan na provjerama znanja i sposobnosti koje se provode na redovitoj nastavi u njegovu razrednom odjelu. Uspjeh redovitih učenika prati se i ocjenjuje tijekom cijele nastavne godine.</p>
<p>4. Način realizacije aktivnosti</p>	<p>Nastava matematike izvodi se u pravilu u školi prema propisanom planu i programu</p>
<p>5. Vremenik aktivnosti</p>	<p>Nastava matematike izvodi se tijekom cijele nastavne godine, za 1, 2 i 3 razrede 35 tjedana, 4 sata tjedno, dakle 140 sati, a za 4 razrede 32 tjedna 3 sata tjedno, dakle 96 sati.</p>
<p>6. Detaljan troškovnik</p>	<p>Za nastavu matematike nisu predviđeni dodatni troškovi za učenike i njihove roditelje osim troškova nabavke udžbenika i pribora. Svaki učenik na nastavi mora imati vlastitu bilježnicu, udžbenik, pribor za pisanje, geometrijski pribor,</p>

aktivnosti	kalkulator, te materijale koje izrađuje sam po uputi nastavnika.
7. Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	<p>Nastavni predmet MATEMATIKA po nastavnom planu za gimnazije izvodi se sa četiri sata tjedno za 1,2 i 3 razrede, te tri sata tjedno za 4 razrede. Nastava se izvodi s nekoliko vrsta nastavnih sati: sati obrade novoga gradiva, sati sinteza i ponavljanja, sati vježbanja i provjeravanja znanja. Većinom se aktivnosti kombiniraju na istom nastavnom satu po metodici nastave matematike.</p> <p>Provjere znanja izvode se usmeno – odgovaranjem na satu – ili u pisanom obliku.</p> <p><u>Pisani oblik provjere znanja</u> izvodi se u obliku kontrolne zadaće iz pojedinog područja prema planu i programu matematike</p> <p><u>Usmeno se odgovara</u> pojedinačno, vremenski optimalno 20-ak minuta, na 3 do 5 postavljenih temeljnih pitanja koja se upisuju u prostor za bilješke profesora u imeniku uz datum odgovaranja. Uz temeljna pitanja učeniku se postavljaju i potpitanja koja služe isključivo tome da se učenika navede ili podsjeti na odgovor koji se od njega očekuje, a nikako da se učenika zbunjuje ili navodi na krivi put. Dakle, uvijek su dobronamjerna i u svrhu pomoći.</p> <p>Rubrike u imeniku</p> <p>UNS (usvojenost nastavnih sadržaja) usmeno – u nju se upisuju ocjene dobivene usmenim odgovorom</p> <p>UNS (usvojenost nastavnih sadržaja) pismeno– u nju se upisuju ocjene iz pisanih školskih zadaća</p> <p>RAD NA SATU (sudjelovanje, vještine, napredak, odnos prema radu, izvršavanje zadataka i obveza) – posljednja je rubrika za ocjenjivanja rada učenika. U ovu rubriku upisuju se ocjene za rad koji učenik ostvaruje na satu ili u domaćim radovima. Samostalan rad na satu ili zadaci zadani za domaći rad omogućuju učeniku da se služi svim udžbenicima koje ima. Zato ove ocjene ne odražavaju učenikovo konkretno usvojeno znanje, već njegovu spremnost da marljivo potraži odgovore i uloži trud kako bi postigao što bolje rezultate. Ocjene iz ove rubrike nisu ni u kom slučaju manje važne niti imaju manji utjecaj na konačnu ocjenu jer govore o učenikovu odnosu prema radu i trudu koji ulaže. Učenik na nastavi ne može raditi bez potrebnog pribora – bilježnica, udžbenik i pribor – a u tom slučaju njegov je rad svakako ocijenjen negativnom ocjenom.</p> <p>Domaća zadaća</p> <p>Domaće zadaće zadaju se učenicima s ciljem da se gradivo obrađivano na satu ponovi i primijeni. Učenici nikada neće dobiti za domaću zadaću zadatke iz područja koje nije obrađeno i tumačeno na satu. Od učenika će se tražiti jedino da detektiraju novo i nepoznato, što će biti motivacija za sljedeći sat na kojemu će se novo gradivo obrađivati. Pri rješavanju zadataka zadanih za rješavanje kod kuće učenik je slobodan služiti se svim dostupnim izvorima znanja: udžbenicima, bilježnicama i znanje potrebno za rješavanje zadatka tako pronaći. Ako je gradivo i nakon toga ostalo nejasno ili zadatak neriješen, učenik treba odmah na sljedećem satu o tome izvijestiti profesora, a profesor je dužan objasniti zadatak i ako je potrebno još jednom istumačiti dio gradiva koji je ostao nejasan. Učenik se ne može žaliti da ne zna riješiti domaću zadaću ako nije svladao gradivo koje je za rješavanje zadanih zadataka potrebno. Domaće zadaće obvezne su za sve i neimanje zadane domaće zadaće ocjenjuje se negativnom ocjenom.</p> <p>Kriteriji ocjenjivanja</p>

	<p>ODLIČAN – vrlo razvijene receptivne, interpretativne i prosudbene sposobnosti; u potpunosti usvojeno znanje i uspješna primjena;</p> <p>VRLO DOBAR – razvijene receptivne, interpretativne i prosudbene sposobnosti s manjim omaškama, visok stupanj usvojenosti znanja, većinom aktivan na satu, priprema se za sate, većinom vlada gradivom i izvršava školske i domaće zadatke;</p> <p>DOBAR – znanje na prosječnoj razini, interpretacija uz pomoć nastavnika ne javlja se samostalno na satima, znanje je prosječno i rijetko ga samoinicijativno koristi, školske i domaće zadatke izvršava djelomice i neredovito;</p> <p>DOVOLJAN – u pisanim provjerama obično zadovoljava 50% - 60% (ovisno o težini zadataka i vrsti provjere); u usmenim provjerama mora zadovoljiti barem osnovne</p> <p>vrlo često ne izvršava školske i domaće zadatke ili ih izvršava polovično i netočno;</p> <p>NEDOVOLJAN – neusvojeno znanje, neprepoznavanje gradiva; riješenost pisanih zadataka ispod 50%; neaktivan na satu, nema dovoljno znanja ni inicijative za sudjelovanje u radu, ne izvršava školske ni domaće zadatke, ne reagira na poticaj nastavnika.</p>
--	--

Program izradila: Andrea Igaly, prof.

7.1.3. PRIRODOSLOVNO PODRUČJE

Fizika
Kemija
Biologija
Geografija

PREDMETNI KURIKULUM - FIZIKA

Osnovne značajke predmeta:

- Razvija logičko, kritičko i stvaralačko mišljenje učenika
- Omogućuje učenicima usvajanje fizikalnih koncepata i metoda koje kasnije mogu koristiti kako u znanosti, tako i u rješavanju problema iz ostalih područja i u svakodnevnom životu
- Upoznaje i privikava učenike na etape znanstvenog rada u fizici - eksperimentalnog i teoretskog

Opći ciljevi fizike kao nastavnog predmeta su:

- Razvijanje razumijevanja temeljnih fizikalnih koncepata, ideja i spoznaja, te razvijanje razumijevanja povezanosti teorije i eksperimenta u fizici
- Razvijanje sposobnosti rješavanja fizikalnih problema i specifičnog kritičko-logičkog načina razmišljanja
- Razvijanje osnovnih eksperimentalnih vještina
- Razvijanje kvantitativnog pristupa fizici i razumijevanja odnosa između matematičkih izraza i fizikalnih načela
- Upoznavanje načina razvoja znanstvenih modela i teorija, te njihovih ograničenja kao i utjecaja fizike na ostala područja
- Razvijanje otvorenog stava prema rješavanju problema te fizici i znanosti općenito
- Razvijanje poštovanja prema tuđim mišljenjima, teorijama i stavovima čime se doprinosi demokratizaciji društva, ali i kritičkom prosuđivanju istih

Razrada sadržaja i njihovih obrazovnih ishoda (očekivanih postignuća učenika za svaki sadržaj) prikazana je u tablicama koje slijede. Sadržaji su određeni Nacionalnim okvirnim kurikulumom i razdijeljeni su po razredima kako se obrađuju u nastavi.

Nastavne metode

Nastava fizike je problemski usmjerena i interaktivna. To znači da se pred učenike postavljaju problemske situacije, s njima se diskutira o mogućim rješenjima i probere se ono što zadovoljava fizikalne zakonitosti, ili se u raspravi, na temelju eksperimentalnih situacija dolazi do fizikalnih zakonitosti. Učenici uglavnom rade samostalno uz vodstvo i usmjeravanje profesora. Također se rješavaju numerički i problemski zadaci.

Jesu li postignuti očekivani ciljevi nastave i uolikoj mjeri, provjerava se na sljedeće načine:

- Posebno pripremljeni problemski zadaci i problemske situacije na satu
- Učenička pitanja vezana uz nejasnoće pri izradi domaće zadaće
- Provjera domaće zadaće
- Usmene provjere znanja i pismene provjere znanja

- Anketiranje učenika

Zbog posebnosti predmeta koji osim usvajanja fizikalnih znanja i postupaka, omogućava i razvoj kritičko-logičkog mišljenja nužna je čim veća aktivnost učenika na nastavi, te redovito učenje i izrada domaćih zadaća. Bez takvog angažmana učenika nije moguće ostvariti ciljeve predmeta tako da je odgovornost podijeljena i na učenike i na profesore.

Elementi ocjenjivanja u nastavi fizike

(1) USVOJENOST SADRŽAJA* – odnosi se na učenikovo znanje o fizikalnim pojavama, veličinama i odnosima između veličina, te i na uređaje u kojima neke od promatranih pojava nastaju ili se koriste.

(2) PRIMJENA ZNANJA- element kojim se ocjenjuje kako učenik primjenjuje znanje o fizikalnim pojavama, veličinama i odnosima između veličina u konkretnim situacijama, tj. u numeričkim i problemskim zadacima.

(3) SAMOSTALNI RAD – ocjenjuje se sudjelovanje učenika u razrednim raspravama, rješavanje problema na satu i u sklopu domaće zadaće, provjere domaćih zadaća, te eventualni dodatni rad učenika - prezentacije, projekti, plakati. Učenik koji je na nastavi bez pribora ne može je uopće pratiti, tako da je tada ocjena nedovoljan, a isto se ocjenjuje ako učenik uopće ne radi na satu ili ne radi domaće zadaće.

Učenika se iz tih elemenata ocjenjuje usmeno i pismeno, s tim da se rješavanje zadataka u pravilu ispituje pismenim provjerama zbog duljeg vremena koje učenicima treba za analizu i rješavanje problema.

Usmene i pismene provjere provode se u skladu s pravilnikom o praćenju i ocjenjivanju za predmete koji imaju 70 sati nastave u nastavnoj godini, te u skladu s godišnjim planom nastave fizike.

S detaljima koji spadaju u osobnu strategiju ocjenjivanja svake od profesorica (isprike, načini ispravljanja nedovoljnih ocjena, zaključivanje ocjena, itd.), učenici će biti upoznati na početku školske godine, u usmenom i pismenom obliku.

Kriteriji ocjenjivanja

ODLIČAN (5): Učenik je u potpunosti i s razumijevanjem usvojio obrazovne sadržaje. Samostalno i bez grešaka rješava i najsloženije problemske zadatke. Naučeno, samostalno i bez grešaka primjenjuje u novim situacijama. Aktivan je u razrednim raspravama, te rješava postavljene probleme na satu bez grešaka i s dobrom argumentacijom.

VRLO DOBAR (4): Učenik jako dobro vlada obrazovnim sadržajima, ali u obrazlaganju radi manje greške koje ne ispravlja samostalno ili treba malu pomoć profesora (potpitanja). Također, pri rješavanju najsloženijih problemskih zadataka radi manje greške i treba malu pomoć profesora.

DOBAR (3): Učenik točno rješava numeričke i problemske zadatke srednje težine. U težima radi ozbiljnije logičke greške. Obradenim sadržajima vlada, ali ih ne primjenjuje u novim situacijama, pri njihovom izlaganju radi veće greške ili je potrebna veća pomoć profesora (potpitanja).

DOVOLJAN (2): Zna navesti samo osnovne fizikalne pojave, veličine i odnose među veličinama (formule) te osnovno o fizikalnim uređajima. Rješava samo najosnovnije numeričke zadatke (direktna primjena formule i jednostavnija izokretanja formule kako bi se našla tražena veličina).

NEDOVOLJAN (1): Učenik nije pokazao znanje potrebno za ocjenu dovoljan.

*Sadržaji su definirani predmetnim kurikulumom od strane ministarstva te katalogom državne mature s obrazovnim ishodima koji je dao NCVVO.

Program izradila: Ivana Hesheimer, prof.

KEMIJA

Cilj predmeta (kemije)

Najvažniji cilj nastave kemije je pobuditi i razviti zanimanje učenika za prirodne znanosti. Nastava ne samo kemije, nego i ostalih prirodnih znanost – biologija, fizika, geografija bi trebala učenicima pomoći da shvate svijet oko sebe, prirodne promjene i događaje koje su sastavni dio svakodnevnog života. Možda u prilog tome ide podatak da 80 % ukupne svjetske proizvodnje čine proizvodi kemijske industrije. Kada ne bi bilo kemijske industrije, vjerojatno bi se mogli zapitati što ćemo jesti, piti, odijevati? Kako ćemo se liječiti u slučaju bolesti?

Opći ciljevi kemije kao nastavnog predmeta su:

- usvojiti znanja o bitnim pojavama i procesima u prirodi
- usvojiti kemijsko pismo
- uočiti važnost postignuća kemije u razvoju civilizacije
- razumjeti važnost pokusa u laboratoriju i prirodi
- znati izvesti jednostavne pokuse
- naučiti raspravljati o pokusima, analizirati i tumačiti prikupljene podatke
- znati postavljati pitanja i tražiti odgovore, samostalno rješavati probleme i surađivati u timskom radu
- upoznati građu atoma i atomske jezgre
- upoznati svojstva i strukturu tvari te promjene tvari u kemijskim procesima
- steći znanje o temeljnim kemijskim teorijama
- razvijanje misaonih i izražajnih sposobnosti
- razvijanje pravilnog odnosa prema radu
- razvijanje osnovnih eksperimentalnih vještina
- razvijanje otvorenog stava prema rješavanju problema te kemiji i znanosti općenito

Kompetencije

Prirodoslovna pa tako i kompetencija kemije se odnosi na osposobljenost za uporabu znanja i metode kojima se objašnjava svijet i priroda radi postavljanja pitanja i zaključivanja na temelju činjenica. Osnovne kompetencije u prirodoslovlju (dakle i kemiji), uključuju razumijevanje promjena uzrokovanih ljudskom djelatnošću, istraživanje svijeta oko sebe, promatranje i analiza promjena u prirodi, odgovornost pojedinca kao građanina.

Program izradila: Sandra Pifar Kain, prof.

CILJ NASTAVNOG PREDMETA BIOLOGIJE

- aktualizirati nove spoznaje i povezivati primjere iz života sa sadržajem iz udžbenika
- upoznati se s načelima moderne biologije i usvojiti korake u znanstvenoj metodi istraživanja
- kontinuiranim praćenjem rada učenika kroz sve nastavne jedinice možemo objektivno procijeniti napredak i znanje učenika te izbjeći kampanjsko učenje
- potaknuti na razmišljanje, logično povezivanje, uočavanje problema i mogućnost traženja rješenja
- takav pristup razvija kreativno mišljenje

Kompetencije

Kompetencija biologije kao prirodne znanosti se odnosi na osposobljenost za uporabu znanja kojima se objašnjava priroda i prirodni procesi, razvoj živog svijeta i odnosi prema okolišu. Shvatiti svojstva i potrebe živih bića i uočiti povezanost između svojstava i potreba.

Program izradila: Lovorka Brčić, prof.

GEOGRAFIJA

Opći ciljevi

- razvoj svijesti prema prirodnom bogatstvu i različitosti prirodnih sredina diljem svijeta
- omogućiti upoznavanje i razumijevanje povezanosti i međuzavisnosti prirodne osnove, stanovništva i okoliša
- upoznavanje različitih mjesta i područja te njihovih lokacija
- razumijevanje važnosti održanja i ravnomjernog korištenja resursa te njihovih utjecaja na okoliš
- usvajanje i prihvaćanje osjećaja odgovornosti za očuvanje zajedničkog okoliša
- učenici uče argumentirati svoja stajališta, prihvaćati tuđa mišljenja i stavove
- poticati interes učenika za proučavanje prostora
- istraživanje i učenje o prirodnim karakteristikama svoje sredine
- naučiti prihvaćati i uvažavati različitosti s obzirom na druga područja
- razviti i koristiti geografske istraživačke metode uključujući i terenski rad, koristiti geografske pojmove, geografske karte i fotografije
- razviti svijest o brizi za kvalitetu okoliša
- usvajanje znanja o prirodno geografskim značajkama Hrvatske, Europe i svijeta
- objašnjenje klimatskih promjena i utjecaja na okoliš
- usvajanje stava o nužnosti odgovornog odnosa čovjeka prema okolišu
- razvijanje sposobnosti uporabe geografskih karata i orijentacije u prostoru
- razvijanje govornih i pismenih vještina kroz seminarske radove, prezentacije, diskusije i rad u grupama
- savladavanje korištenja jednostavnih metoda geografskog istraživanja: kartiranje, statističke i grafičke metode, korištenje različitih izvora literature i statistike
- primjena stečenog znanja u ostalim školskim predmetima i svakodnevnom životu

Geografske kompetencije

- Postavljanje geografskih pitanja (Gdje je što? Kako izgleda? Kako je postalo takvim? Kako i zašto se mijenja?)
- Prikupljanje podataka
- Analiza i vrednovanje podataka te donošenje zaključaka
- Korištenje geografskog rječnika
- Izbor i korištenje primjerenih oblika terenskog rada
- Korištenje atlasa, globusa, karata i planova
- Izbor i korištenje sekundarnih izvora podataka
- Izrada karata i planova, usvajanje i sposobnost korištenja simbola i mjerila
- Iznošenje zaključaka u najprikladnijem obliku
- Razvoj vještina odlučivanja

- Opisivanje i objašnjavanje karakteristika određenog prostora
- Opisivanje i objašnjavanje promjena u okolišu te predlaganje načina sanacije problema.
- Razumijevanje naše uloge u održivom razvoju

Program izradila: Božena Šmit, prof.

7.1.4. TEHNIČKO I INFORMATIČKO PODRUČJE

AKTIVNOST	Nastavni predmet INFORMATIKA
<p>1. Ciljevi aktivnosti</p>	<p>Naziv informatika (od franc. <i>information</i> – informacija i <i>technique</i> - tehnika) obuhvaća teme iz područja informacijskih znanosti i područja računarstva. Informatika se, bez izuzetka, primjenjuje u svim područjima ljudske djelatnosti, zbog toga je u europskomu kompetencijskomu okviru ovladavanje njome svrstano u jednu od osam ključnih kompetencija, tzv. digitalne kompetencije. Zbog toga je za razvoj svakoga pojedinca nužno: poznavati i razumjeti informatiku; razviti svijest o proizvodnji kao uvjetu opstanka i održiva razvoja; posjedovati osnovna znanja, vještine rukovanja i upravljanja tehničkim napravama i sustavima te znanja potrebna za izbor odgovarajućih materijala, sredstava i metoda rada; posjedovati osnovna znanja i vještine uporabe informacijske i komunikacijske tehnologije</p> <p>ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI PODRUČJA</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spoznati ulogu i utjecaj tehnike na promjene u suvremenom svijetu - spoznati tehniku kao plod stoljetnih stvaralačkih čovjekovih sposobnosti te njezinu ulogu i utjecaj na promjene u suvremenom svijetu - spoznati ulogu koju imaju prirodoslovlje i matematika pri stvaranju i uporabi tehničkih proizvoda i usluga - usvojiti znanja i razviti motoričke vještine, umijeća, sposobnosti te samopouzdanje - biti osposobljeni za uporabu računala, informacijske i komunikacijske tehnologije u učenju, radu i svakodnevnomu životu - razviti algoritamski način razmišljanja, steći vještine i sposobnosti primjene računala pri rješavanju problema u različitim područjima primjene - razviti sposobnosti informatičkoga sporazumijevanja te uporabe informatičke dokumentacije - usvojiti znanja, vještine i stavove potrebne za donošenje razumnih odluka koje se odnose na rad i proizvodnju, okoliš, održivi razvoj uz poštivanje sigurnosnih, etičkih, gospodarskih, ekoloških i kulturnih načela - razviti kritičnost i kompetencije za estetsko vrjednovanje i dizajn proizvoda i usluga - postati dobro obaviješteni potrošači koji će moći ocijeniti tehnička svojstva proizvoda i usluga - biti osposobljeni za pravilan i sretan izbor nastavka školovanja i zanimanja.
<p>2. Namjena aktivnosti</p>	<p>1. Osnove informacijske i komunikacijske tehnologije</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasniti kojim sve načinima komuniciraju s prijateljima i unutar obitelji te kako pronalaze odgovore na svoja pitanja - opisati načine svojih zabavnih aktivnosti u kojima koriste informacijsku i komunikacijsku tehnologiju

	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznati razliku između podatka i informacije - spoznati da ljudi međusobno razmjenjuju ideje razmjenom informacija u govornom, pisanom ili slikovnom obliku uporabom različitih dogovorenih simbola - prepoznati da informacijska i komunikacijska tehnologija pomaže razmjeni informacija <p>2. Strojna i programska oprema računala</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabrojiti vidljive vanjske dijelove osobnoga računala i njihovu namjenu - savladati postupak pravilnoga uključivanja i isključivanja računala - pokrenuti i zaustaviti program - imenovati osnovne dijelove prozora te postupak zatvaranja programa - razlikovati dijelove radne površine, ikona i simbola prečaca na radnoj površini te rabiti jednostruki i dvostruki klik mišem - opisati što su datoteke i datotečne mape i gdje su one smještene - obavljati osnovne operacije s mapama i datotekama (stvaranje mapa i podmapa, premještanje i kopiranje mapa i datoteka, obavljanje tih radnja povlačenjem miša) <p>3. Internet i mrežne usluge</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznati osnovne usluge interneta (elektroničku poštu, pregledavanje mrežnih stranica, društvene mreže) - razmjenjivati podatke elektroničkom poštom, s osobama koje zaista poznaju - upotrebljavati pojedine društvene mreže uz nadzor roditelja ili učitelja <p>4. Obradba zvuka, crteža i slika</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravilno upotrebljavati CD/DVD diskove - pokrenuti i upotrebljavati obrazovne programe i snalaziti se u njima - upotrijebiti jednostavan program za crtanje (odrediti područje crtanja, odabrati vrstu olovke, povlačiti simbol olovke po radnoj površini) - preslušavati audiozapise i pregledavati videozapise pohranjene na CD/DVD disku (znati upotrebljavati naredbe za početak, zaustavljanje i privremeno zaustavljanje reprodukcije te snimati vlastite audiozapise) - snimati fotozapise - pohranjivati i pregledavati digitalne fotografije <p>5. Obradba teksta</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upotrebljavati jednostavan program za pisanje tekstova i savladati uporabu tipkovnice i miša u pripremi teksta - pravilno uređivati tekst uporabom velikih i malih slova i interpunkcijskih znakova oblikovati orijentaciju i izgled stranice - pohranjivati tekstove u datoteke i otvarati datoteke s prethodno pohranjenim tekstovima <p>IV. RJEŠAVANJE PROBLEMA POMOĆU RAČUNALA</p> <p>1. Osnove programiranja</p>
--	---

	<p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvrditi da uporabom prikladnih programskih pomagala mogu i sami stvarati vlastite male programe - upotrebljavati interaktivna programska okruženja za grafičko sklapanje jednostavnih programa čiji se učinak odmah vidi na zaslonu monitora - jednostavnim naredbama za pravocrtno kretanje i okretanje likova na zaslonu monitora crtati jednostavne geometrijske oblike tragovima koje likovi ostavljaju na svojem putu - prepoznati da nizovi naredbi čine program koji se može pohraniti u datoteku i kasnije opet pokrenuti i preoblikovati.
3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost	<p>Nositelji navedenih aktivnosti prvenstveno su nastavnici i učenici uz pomoć roditelja, stručne pedagoške službe škole i ostalih u školi zaposlenih te drugih institucija s kojima se može organizirati korisna suradnja.</p> <p>Nastavnik učenike poučava, vodi, tumači, pomaže, upoznaje, otkriva, on je pokretač navedenih aktivnosti. Uz to nastavnik prati uspjeh učenika. Sustavno bilježi zapažanja o razvoju interesa, motivacije i sposobnosti učenika, njegovih postignuća u usvajanju sadržaja, odnos prema radu i postavljenim zadacima te odgojnim vrijednostima. Nastavnik provjerava, ispituje i vrednuje učenikova postignuća, znanja, stečene vještine i sposobnosti. Vrednovanje se izražava bročanom ocjenom. Učenika nastavnik provjerava i ocjenjuje u razrednom odjelu individualnim ili skupnim oblicima u skladu s Pravilnikom o načinu praćenja i ocjenjivanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi koji donosi nadležno ministarstvo.</p> <p>Učenikova je odgovornost redovito pohađati obvezni dio programa škole koju je odabrao, pridržavati se pravila kućnoga reda škole koju je odabrao, ispunjavati upute i zadaće nastavnika, redovito učiti i izvršavati školske obveze, odgovorno se i s poštovanjem odnositi prema ostalim učenicima, nastavnicima i svim ostalim zaposlenicima škole te čuvati udžbenike i imovinu škole. Učenik je dužan biti prisutan na provjerama znanja i sposobnosti koje se provode na redovitoj nastavi u njegovu razrednom odjelu. Uspjeh redovitih učenika prati se i ocjenjuje tijekom cijele nastavne godine.</p>
4. Način realizacije aktivnosti	Nastava informatike izvodi se u pravilu u školi prema propisanom planu i programu i to dio u frontalnom obliku u učionici, a dio u praktičnom obliku u informatičkoj učionici
5. Vremenik aktivnosti	Nastava informatike izvodi se tijekom cijele nastavne godine, za 1 razrede 35 tjedana, 2 sata tjedno, dakle 70 sati.
6. Detaljan troškovnik aktivnosti	Za nastavu informatike nisu predviđeni dodatni troškovi za učenike i njihove roditelje osim troškova nabavke udžbenika i pribora. Svaki učenik na nastavi mora imati vlastitu bilježnicu, udžbenik, pribor za pisanje, te materijale koje izrađuje sam po uputi nastavnika.
7. Način vrednovanja	Nastavni predmet INFORMATIKA po nastavnom planu za gimnazije izvodi se dva sata tjedno za 1 razrede. Nastava se izvodi

<p>i način korištenja rezultata vrednovanja</p>	<p>s nekoliko vrsta nastavnih sati: sati obrade novoga gradiva, sati sinteza i ponavljanja, sati vježbanja i provjeravanja znanja. Većinom se aktivnosti kombiniraju na istom nastavnom satu po metodici nastave informatike.</p> <p>Provjere znanja izvode se usmeno – odgovaranjem na satu – ili u pisanom obliku, te provjera radom na računalu.</p> <p><u>Pisani oblik provjere znanja</u> izvodi se u obliku kontrolne zadaće iz pojedinog područja prema planu i programu informatike</p> <p><u>Usmeno se odgovara</u> pojedinačno, vremenski optimalno 10-ak minuta, na 3 do 5 postavljenih temeljnih pitanja koja se upisuju u prostor za bilješke profesora u imeniku uz datum odgovaranja. Uz temeljna pitanja učeniku se postavljaju i potpitanja koja služe isključivo tome da se učenika navede ili podsjeti na odgovor koji se od njega očekuje, a nikako da se učenika zbunjuje ili navodi na krivi put. Dakle, uvijek su dobronamjerna i u svrhu pomoći.</p> <p>Rad na računalu sastoji se od smislenih zadataka (radnji) koje učenik mora izvršiti kako bi pokazao stečeno znanje</p> <p>Rubrike u imeniku</p> <p>USMENO – u nju se upisuju ocjene dobivene usmenim</p> <p>PISMENO – u nju se upisuju ocjene iz pisanih školskih zadaća</p> <p>ZADACI I RAD NA SATU (sudjelovanje, vještine, napredak, odnos prema radu, izvršavanje zadataka i obveza) – posljednja je rubrika za ocjenjivanja rada učenika. U ovu rubriku upisuju se ocjene za rad koji učenik ostvaruje na satu ili u domaćim radovima. Samostalan rad na satu ili zadaci zadani za domaći rad omogućuju učeniku da se služi svim udžbenicima koje ima. Zato ove ocjene ne odražavaju učenikovo konkretno usvojeno znanje, već njegovu spremnost da marljivo potraži odgovore i uloži trud kako bi postigao što bolje rezultate. Ocjene iz ove rubrike nisu ni u kom slučaju manje važne niti imaju manji utjecaj na konačnu ocjenu jer govore o učenikovu odnosu prema radu i trudu koji ulaže. Učenik na nastavi ne može raditi bez potrebnog pribora – bilježnica, udžbenik i pribor – a u tom slučaju njegov je rad svakako ocijenjen negativnom ocjenom.</p> <p>Domaća zadaća</p> <p>Domaće zadaće zadaju se učenicima s ciljem da se gradivo obrađivano na satu ponovi i primijeni. Učenici nikada neće dobiti za domaću zadaću zadatke iz područja koje nije obrađeno i tumačeno na satu. Od učenika će se tražiti jedino da detektiraju novo i nepoznato, što će biti motivacija za sljedeći sat na kojemu će se novo gradivo obrađivati. Pri rješavanju zadataka zadanih za rješavanje kod kuće učenik je slobodan služiti se svim dostupnim izvorima znanja: udžbenicima, bilježnicama i znanje potrebno za rješavanje zadatka tako pronaći. Ako je gradivo i nakon toga ostalo nejasno ili zadatak neriješen, učenik treba odmah na sljedećem satu o tome izvijestiti profesora, a profesor je dužan objasniti zadatak i ako je potrebno još jednom istumačiti dio gradiva koji je ostao nejasan. Učenik se ne može žaliti da ne zna riješiti domaću zadaću ako nije svladao gradivo koje je za rješavanje zadanih zadataka potrebno. Domaće zadaće obvezne su za sve i neimanje zadane domaće zadaće ocjenjuje se negativnom ocjenom.</p> <p>Kriteriji ocjenjivanja</p>
--	--

	<p>ODLIČAN – vrlo razvijene receptivne, interpretativne i prosudbene sposobnosti; u potpunosti usvojeno znanje i uspješna primjena;</p> <p>VRLO DOBAR – razvijene receptivne, interpretativne i prosudbene sposobnosti s manjim omaškama, visok stupanj usvojenosti znanja većinom aktivan na satu, priprema se za sate, većinom vlada gradivom i izvršava školske i domaće zadatke</p> <p>DOBAR – znanje na prosječnoj razini, interpretacija uz pomoć nastavnika ne javlja se samostalno na satima, znanje je prosječno i rijetko ga samoinicijativno koristi, školske i domaće zadatke izvršava djelomice i neredovito</p> <p>DOVOLJAN – u pisanim provjerama obično zadovoljava 50% - 60% (ovisno o težini zadataka i vrsti provjere); u usmenim provjerama mora zadovoljiti barem osnovne, vrlo često ne izvršava školske i domaće zadatke ili ih izvršava polovično i netočno</p> <p>NEDOVOLJAN – neusvojeno znanje, neprepoznavanje gradiva; riješenost pisanih zadataka ispod 50%; neaktivan na satu, nema dovoljno znanja ni inicijative za sudjelovanje u radu, ne izvršava školske ni domaće zadatke, ne reagira na poticaj nastavnika</p> <p>Program izradila: Vesna Pribeg, prof.</p>
--	--

7.1.5. DRUŠTVENO-HUMANISTIČKO PODRUČJE

Povijest
Geografija
Sociologija
Filozofija
Politika i gospodarstvo
Psihologija

KURIKUL NASTAVE POVIJESTI

Od učenika se očekuje savladavanje zadanog gradiva tako što će usvojiti povijesne činjenice i uočiti uzročno-posljedične veze te ih kronološki prezentirati.

Od učenika se očekuje kompetentnost u donošenju svog kritičkog suda o pojedinim događajima držeći se povijesnih činjenica. Izuzetno je važno da učenici događaje nacionalne hrvatske povijesti razumiju u kontekstu opće svjetske povijesti. Posebno treba obratiti pozornost na to koliko su protekli događaji utjecali na sadašnje, a koliko bi sadašnji mogli imati utjecaje na buduće događaje. Očekuje se kompetentnost učenika za aktualizaciju povijesnih događaja. Uvijek je kod učenika neophodno razvijati toleranciju na različitost, kako u povijesti, tako i danas.

Učenici koji su posebno talentirani za povijest moći će svoje afinitete ostvariti kroz izbornu nastavu povijesti.

OCJENJIVANJE

ODLIČAN – usvojeno gradivo i potpuno razumijevanje stečenog znanja te donošenje vlastitih zaključaka

VRLO DOBAR – cjelovita reprodukcija gradiva iz udžbenika i predavanja nastavnika

DOBAR – djelomična reprodukcija gradiva (najvažnije stvari)

DOVOLJAN – slaba reprodukcija gradiva uz pomoć nastavnika

NEDOVOLJAN – ne zadovoljava minimalne kriterije

NASTAVA FILOZOFIJE, LOGIKE I SOCIOLOGIJE

a) Kompetencije

Filozofija

1. U čemu se sastoji posebna narav filozofijskog pitanja. Što znači to da se filozofijska pitanja neposredno tiču svakoga. Zašto se svatko smatra sposobnim i ovlaštenim da na njih odgovara. Zašto upravo o njoj susrećemo suprotne prosudbe; ili se određuje kao značajno nastojanje neobičnih ljudi ili pak kako kaže Jaspers "suvišno mozganje sanjara". Što znači da smo osuđeni na filozofiranje? To znači da svi oduvijek filozofiramo. Filozofija počinje onda kad svakodnevni bitak-svijetu izgubi svoju samorazumljivost. Tradicija to naziva čuđenjem.

2. Upoznavanje učenika s nekim bitnim filozofijskim pojmovima i problemima. Kako je filozofija fundamentalna i univerzalna znanost ne postoji područje ljudskog spoznavanja i djelovanja koje ne bi moglo postati temom filozofijskog razmatranja.

Filozofima dugujemo i odgovore na neka pitanja koja su kasnije ušla u kontekst drugih znanosti. Prvi su pokušali racionalno proniknuti u bit prirodnih fenomena. Važno je stoga osvijestiti razliku između filozofije prirode i fizike kao iskustvene prirodne znanosti. Dovedi učenike do uvida koliko je grčko mišljenje s kojim počinje filozofija i danas aktualno. Oni nama danas ne govore ništa manje nego svojim suvremenicima.

3. Razvijanje smisla za apstraktno i kritičko mišljenje, za ispravnu prosudbu, za anticipaciju budućih kretanja, za etičnost i moralnost, metafizički pojam dobra u temelju je svakog moralnog postupanja.

4. Razvoj nekih ideja unutar filozofijskog mišljenja, koje će utjecati na buduća stoljeća; kao što su: humanizam, individualizam, antropocentrizam i optimizam (renesansa); skepticizam (racionalizam). U krizi morala nazočnoj posebice u današnjem svijetu Kantov etički nauk mnogima može biti uporište i smjerokaz.

5. Egzistencijalno mišljenje predstavlja jednu od temeljnih misaonih orijentacija 20. st. ne samo u filozofiji već i u literaturi. Upoznavanje s mišljenjem vlastitog vremena jest posredno suočavanje s vlastitim bitkom u svijetu, jest postavljanje i odgovaranje na pitanja koja nas se neposredno tiču sada i ovdje. U filozofiranju vraća se čovjek k sebi. "Filozofija se obraća pojedincu." (Karl Jaspers) Da bi se ozbiljila zahtjeva ona cijeli život. Kao filozofirajući nadvladavam se kao empirijski opstanak da bih kao moguća egzistencija mogao doći u komunikaciju s drugim egzistencijama. "No ja sam samo s drugima sam nisam ništa." (Jaspers) Drugi važan predstavnik ove orijentacije Jean Paul Sartre ističe primat egzistencije pred esencijom. Nepostojanje Boga preduvjet je, prema Sartru ljudske slobode. Nema ljudske biti, jer nema Boga koji bi je mogao stvoriti, čovjek je ono što sam od sebe čini. Preuzimanje odgovornosti za vlastitu egzistenciju (socijalna kompetencija).

b) Vrijednosti

Dok se u znanostima radi o pojedinačnim predmetima, znanje kojih nije obvezatno za svakoga, u filozofiji je riječ o cjelini bitka koja se tiče čovjeka kao čovjeka. *Ona zahtjeva da se odgovorno bude čovjekom.* Kako je filozofija izvorno *htijenje znanja* tako je i smisao sveg znanja, znanosti služe njoj, a ne obratno ona znanostima. Filozofiji se ne može umaći, traženje istine, a ne njezino posjedovanje, čini njezinu bit.

Opasnost za znanosti vidi Jaspers u "Masovnom opstanku na visokim školama".

Posljedice toga jesu, prema Jaspersu, nivelirano obrazovanje i specijalističko znanje. Masa želi prosječno, ono što je u životu primjenjivo i time joj "blisko". Znanost kao iskonsku volju za znanjem zamjenjuje znanost koja u prvom redu ima na umu njegovu tehničku uporabivost.

Tri su temeljne vrijednosti kojima se treba težiti: **istina, dobrota i ljepota**

c) Korelacija s drugim predmetima

Tu ponajprije mislimo na bliskost između filozofije i umjetnosti, uže književnosti a još uže pjesništva. Svrha nam je pokazati samostalnu moć filozofije naspram znanosti i religije. Sva tri područja mogu postati predmetom filozofijskog razmatranja. Davne 1823. godine u svojim berlinski predavanjima o filozofiji umjetnosti Hegel se suprostavio uobičajenim shvaćanjima da umjetnost ne može postati predmetom znanstvenog razmatranja i da nije dostojna jednoga filozofijskog razmišljanja. Predmeti spram kojih je filozofija u korelaciji: književnost, povijest, religija, fizika... Gotovo svi, ako imamo na umu razne filozofije: filozofija matematike, prirode, jezika, glazbe, politike, znanosti, umjetnosti, povijesti, tehnike...jer ona zahvaća cjelinu bitka.

d) Svrha filozofije

Što se tiče ocjene filozofije ona je, prema mišljenju njemačkog filozofa Martina Heideggera, uvijek pogrešno ocijenjena, to znači ili precijenjena ili podcijenjena. Ona je precijenjena ako se od nje očekuje djelovanje koje donosi neposrednu korist ili podcijenjena ako se u njezinim pojmovima nalazi samo "apstraktno".

Sve navedeno treba biti izvršeno na temelju propisanog plana i programa za nastavu filozofije u gimnaziji.

e) Metode

Metoda izlaganja, rad na tekstu i metoda razgovora.

Upoznavanje sa specifičnostima filozofijskog eseja, poticanje na samostalno obrađivanje nekih tema pisanjem eseja o istima.

Program izradila: dr.sc. Vesna Batovanja, prof., prihvatila Suzana Kuzmičić, prof.

Logika

1. Upoznavanje učenika sa specifičnošću logike s kojom se prvi put susreću u sustavu obrazovanja. Upućivanje na spoznaju da bez logičnoga mišljenja nema samostalna razmišljanja i prosuđivanja. Upoznavanje učenika sa sličnostima i razlikama između logike i psihologije, kao i s potrebom za logikom u svakodnevnom životu i znanostima.
2. Usvajanje temeljnih pojmova logike kao što su: pojam, sud, zaključak, dokaz (koji čine bitne elemente mišljenja); determinacija, apstrakcija, kontradikcija, subordinacija, definicija i sl. Upoznavanje načela suđenja u funkciji je razumijevanja nekih bitnih filozofijsko-logičkih problema.
3. Upoznavanje učenika s dva komplementarna oblika zaključivanja, dedukcije i indukcije, kojima odgovaraju dva osnovna oblika zaključka, deduktivan i induktivan, a koje neprestano rabimo u praksi našeg mišljenja. Ono što se primarno želi postići jest da učenici spoznaju da se ne radi o nekim apstraktnim i formalnim oblicima, već o onima koji čine samu srž i vrhunac našeg mišljenja. Dio o varavim zaključcima je od posebne važnosti barem iz dva razloga: prvi, što se ta tema nerijetko određuje kao fundamentalna logička tema, štoviše- filozofijsko-logička i drugi, upoznavanje s varavim oblicima zaključka može nam pomoći da se u zaključivanju, osobito u složenijim slučajevima lakše snalazimo. Poznavajući logičke varke lakše uočavamo pogreške u vlastitom ili tuđem zaključivanju.
4. Moderna matematička ili simbolična logika nastaje u prošlom stoljeću približavanjem logičkoga i matematičkoga pristupa **i problematika**. (problematici) Svrha je približiti učenicima nove aspekte logičke problematike koje je otkrila i razvila moderna logika u tijesnoj vezi s matematikom i time upotpunila tradicionalnu logičku problematiku. S nekim aspektima ove logike učenici su se već susreli u prvom razredu u okviru nastave informatike.
5. Važno je upoznavanje učenika s osnovnim pojmovima opće metodologije jer se pomoću njih pojmovi, sudovi i zaključci povezuju u cjelinu te dobivaju svoje mjesto u spoznajnom sustavu (u znanosti). Nema znanosti u kojoj ovi osnovni metodologijski pojmovi ne dobivaju svoju posebnu artikulaciju.

b) Korelacija: sve znanosti, posebno filozofija, psihologija i matematika.

c) Metode – metoda izlaganja i dijaloga, vježbe na satu i kod kuće putem rješavanja zadataka

Potreba za logikom u svakodnevnom životu i znanostima: Bez samostalna logičkoga mišljenja mogli bismo ili prihvaćati što drugi misle ili pak samo stvarati puka subjektivna uvjerenja i dojmove. Ne bismo mogli izgraditi misli i stavove opće i objektivne vrijednosti. Važnost logike za znanosti je neupitna, znanstvena spoznaja mora biti logički utemeljena i osigurana. Svaka znanost, kojim se god predmetom bavila, pretpostavlja formalnu logiku.

a) Kompetencije

Program izradila: dr.sc. Vesna Batovanja, prof., prihvatila Suzana Kuzmičić, prof.

Sociologija

1. Općenito i neprecizno predmet sociologije jest društvo. Zadatak je diferenciranje sociologijske analize društva od drugih društvenih znanosti. Objašnjenje potrebe za ovakvom znanosti o društvu.
2. Senzibiliziranje učenika za toleranciju prema drugim kulturama, spoznajom da svatko svoju vlastitu kulturu shvaća kao nešto prirodno i samorazumljivo. Isticanje isprepletenosti kultura tj. upućivanje na činjenicu da mnogo toga korisnoga izvorno ne pripada našoj kulturi, već smo to baštinili iz drugih kultura.
3. Savladavanje temeljnih socioloških pojmova kao što su: socijalizacija, devijantnost, kultura, birokracija, socijalna stratifikacija, kulturna industrija, mobilnost, , obitelj, norme, vrijednosti, identitet, interakcija itd.
4. Socijalna stratifikacija kao jedan oblik nejednakosti ljudi u društvu predstavlja fundamentalnu temu sociologije. No korijeni te nejednakosti mogu biti više ili manje akceptabilni. Ukoliko je njezino izvorište u ljudskom radu, talentu kao takva je nezaobilazna u društvu koje teži napretku. Ako se pak radi o naslijeđenim ili stečenim povlasticama može čak biti pogubna. Rad i talent pojedinca ili grupe treba biti priznavan i nagrađivan ponajprije radi napretka cijele zajednice. Mladim ljudima treba približiti ideal pravednoga društva, pravedne raspodjele dobara na temelju rada i talenta.
5. Približiti učenicima temeljne vrijednosti suvremene demokracije i učiniti ih osjetljivim i opreznim glede opasnosti totalitarnih društvenih poredaka, čije tendencije su nazočne u svakom društvu no na sreću različitoga intenziteta. Približiti se onom poimanju politike koje čovjeku omogućuje da se manifestira kao zoon politikon u aristotelovskom smislu.
6. Kritičko suprostavljanje pretvaranju modernih društava u masovna društva, sastavljena od izoliranih pasivnih i međusobno sličnih potrošača. Max Horkheimer i Theodor Adorno nazvali su masovnu kulturu karakterističnu za takvo društvo kulturna industrija. Kulturna industrija usmjerena je na zabavu, slobodno vrijeme, oglašavanje, trgovinu, stilove života i masovne medije. Proizvodi te industrije su stereotipni i standardizirani kao i industrijski proizvodi. Stvara pasivne i zadovoljne potrošače nesposobne za kritičko prosuđivanje, sklone bijegu u maštu. Proizvodi kulturne industrije su sapunice, milijunaši, razne emisije poput: Hrvatska bira talenta, pjevajmo i plešimo sa zvijezdama, farme itd. Površnoj, trivijalnoj i manipulirajućoj masovnoj kulturi, prema Adornu i Horkheimeru treba se suprotstaviti djelima *visoke kulture*, koja predstavljaju vrhunac ljudskog duhovnog stvaralaštva.
7. Razvijanje osjećaja za spolnu toleranciju kod mladih ljudi.
8. Promatrati obitelj kao zajednicu bliskih, slobodnih i ravnopravnih osoba. Razvijanje tolerancije prema alternativnim stilovima života.
9. Razvoj osobnog i rodnog identiteta.
10. Važnost religije za socijalnu integraciju i socijalnu kontrolu. Razvijanje osjećaja tolerancije prema drugim religijama i ateistima.
11. Urbanizacija predstavlja bitni fenomen modernog svijeta, budući procesi u njemu vode neprestanom povećanju gradskog stanovništva i gotovo potpunom iščeznuću seoskoga. Gradovi postaju središta društvenog, gospodarskog, kulturnog i političkog života. No život u njima prate kako pozitivni tako i negativni procesi. Važno je senzibilizirati učenike za fenomen otuđenosti ljudi u velikim gradovima.

12. Demografski problem je važan ne samo u svjetskom kontekstu već posebno zbog procesa depopulacije izuzetno značajan za nas.
13. Kad je riječ o ekologiji sociologiju posebno zanima odnos ljudskog roda prema okolišu, a danas je taj odnos prema okolišu dramatičan . Obradom ove teme trebalo bi kod učenika maksimalno razviti svijest o potrebi njegova očuvanja
14. Problem globalizacije.

b) Korelacija: antropologija, povijest, politička znanost

c) Metode: metoda izlaganja, razni oblici pismenih radova učenika

Program izradila: dr.sc. Vesna Batovanja, prof., prihvatio Andrija Komparak, prof.

PSIHOLOGIJA**SADRŽAJI UČENJA**

- određenje područja psihologije
- metode istraživanja u psihologiji
- biološke osnove ponašanja
- psihički procesi (percepcija, pamćenje, učenje, inteligencija, emocije, motivacija)
- ličnost i psihički poremećaji
- razvojna i socijalna psihologija

CILJEVI UČENJA

- razvijati sposobnosti za razumijevanje sebe, drugih i društva u cjelini
- spoznavati mogućnost vlastitog mijenjanja, rasta i razvoja
- osvještavati važnost zdravih stilova života
- razvijati samopouzdanje i pozitivan način razmišljanja
- razvijati socijalne i komunikacijske vještine
- usvajati uspješne strategije učenja i rješavanja problema
- razvijati kritičko i stvaralačko mišljenje
- sustavno izgrađivati humanistički pogled na svijet i društvo te razvijati toleranciju i demokratske vrijednosti
- razvijati samostalnost i odgovornost prema sebi, drugima i okolini
- razvijati poštivanje drugih i drugačijih bez obzira na spol, kulturnu, socijalnu, rasnu, religijsku i etničku pripadnost
- razvijati razumijevanje za vrijednosti kao što su briga, solidarnost, pravda i jednakost
- poticati učenike na sudjelovanje u humanitarnim događanjima u školi i u užoj zajednici
- osvještavati važnost volontiranja
- razvijati pripravnost za cjeloživotno učenje
- razvijati odgovornost za vlastito učenje i profesionalni razvoj
- poticati učenike da prepoznaju vlastite sposobnosti, vrijednosti, talente i interese radi izbora prikladna zanimanja

NASTAVNE METODE

- metoda usmenog izlaganja
- metoda razgovora
- metoda čitanja
- individualan rad
- rad u skupinama
- demonstracijska metoda
- rasprave
- vježbe usvajanja socijalnih i komunikacijskih vještina
- posjete ustanovama koje se bave psihosocijalnom problematikom

KORELACIJA S OSTALIM PREDMETIMA

- sadržaji psihologije koreliraju s više predmeta, a to su biologija, povijest, sociologija, filozofija, likovna umjetnost

PROCESI VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA

- prvi sat psihologije učenici se detaljno upoznaju s kriterijima ocjenjivanja te ih dobivaju u pisanom obliku
- na kraju svakog polugodišta učenici se potiču na raspravu o nastavi psihologije sa svrhom poboljšanja i unapređenja nastavnog procesa
- na kraju trećeg razreda učenici rješavaju anonimnu anketu "Evaluacija nastave psihologije"

Susanne Gordana Homan, prof.

7.1.6. UMJETNIČKO PODRUČJE

PREDMETNI KURIKULUM za LIKOVNU i GLAZBENU UMJETNOST

CILJEVI

Glavni i osnovni cilj učenja predmeta jest probuditi ljubav za umjetnost. Njemu prethode i ostali ciljevi: razumijevanje umjetničkog djela, učenje promatranja, prepoznavanja, analize i sinteze, sposobnost estetskog vrednovanja (kvalifikacije), razvoj tolerancije, spoznaja i prihvaćanje različitosti, samospoznaja i samoostvarenje, samoobrazovanje, razvoj osobne moći, samopouzdanje i odgovornost za svoj život, kreativnosti, kritičnosti. Isto tako, cilj nam je i razviti ljubav i interes za putovanja, što je sjajan način primjene stečenih znanja, kao i razvoj istraživačkog i poduzetničkog duha.

SADRŽAJI UČENJA

Sadržaji učenja likovne i glazbene umjetnosti strogo su nam zadani godišnjim planom i programom rada i ne dopuštaju nimalo kreativnosti niti suvremenije načine poučavanja. Isto, ne dopušta ni sudjelovanje učenicima i njihovim roditeljima suodlučivanje u istima. Smatramo da bilo kakvom prelasku sa sadržajnog na kompeticijski sustav školovanja treba prethoditi ukidanje barem 50% nastavnih sadržaja, te do tada promjene nisu provedive, ostaju mrtvo slovo na papiru, odnosno mrtvi slajd u power pointu.

METODE I STRATEGIJE

Zbog preopširnosti nastavnih sadržaja, metoda poučavanja često je frontalna, ali u živoj komunikaciji s učenicima. Na uštrb sadržaja, nastavu obogaćujemo grupnim i individualnim školskim zadacima, koji se sastoje od primjene stečenih znanja, otkrivanju imanentnog znanja, verbalizaciju spoznatoga, te kreativnih likovnih i glazbenih igara koje se potom osvješćuju.

PROCESI VREDNOVANJA

Način vrednovanja učeničkog znanja i sposobnosti izneseno je u dokumentu STRATEGIJA I KRITERIJ OCJENJIVANJA. Što se tiče samovrednovanja i vrednovanja ostvarenosti ciljeva, zalažemo se za provedbu jedinstvene ankete na školi. Smatramo da bi anketu trebao osmisliti psiholog kao neovisna strana, te smo spremni izvršiti korekcije svoga rada koliko nam to zadani plan i program dopušta. Kada osjetimo da je potrebno, neformalnim razgovorom s učenicima preispitujemo rezultate nastave. Napominjemo da je to uvijek na uštrb nastavnih sadržaja, koji gotovo da određuju svaku minutu našega sata.

IZRADILE: Vlasta Sokolić, prof. i Tina Cota, prof.

7.1.7. Tjelesno i zdravstveno područje

Tjelesna i zdravstvena kultura, kao sastavni dio tjelesnog i zdravstvenog odgojno – obrazovnog područja, trajan je, te planski i sustavni proces djelovanja koji različitim nastavnim sadržajima izgrađuje i svestrano razvija učenika, utječe na transformaciju njegovih antropometrijskih dimenzija, formiranje motoričkih znanja, usavršavanje motoričkih sposobnosti, poboljšanje funkcionalnih sposobnosti, formiranje pozitivnih crta ličnosti, te na razvijanje svijesti o potrebi svakodnevnog tjelesnog vježbanja s ciljem očuvanja i unaprjeđenja vlastitog zdravlja.

Izradile: Vesna Vdović-Filaković, prof. i Ljiljanka Kordić, prof.

8. IZBORNA I FAKULTATIVNA NASTAVA

FAKULTATIVNA NASTAVA			22
Informatika	2. - 4.	Dora Mifka, prof.	2
Povijest arhitekture	4.	Vlasta Sokolić, prof.	1
Genetika	2.,3.,4.	Branka Horvat, prof.	2
Nutricionizam	2., 3., 4.	Sandra Pifar Kain, prof.	2
Talijanski jezik, 3. str. jezik početni	2., 3., 4.	Biljana Gubić Brkić, prof.	2
Talijanski jezik, 3. str. jezik nastavljajući	2., 3., 4.	Biljana Gubić Brkić, prof.	2
Njemački jezik, 3. str. jezik	2., 3., 4.	Branka Drageljević, prof.	2
Prva pomoć	1.– 4.	Branka Horvat, prof.	2
Domovinski rat	1. - 4.	Branka Topolovec, prof.	1
Glazbena radionica – školski zbor	1. - 4.	Tina Cota, prof.	2
Fizikalna kemija	1. – 4.	Katica Supina, prof.	2
Biologija stanice	1. – 4.	Lovorka Brčić, prof.	2

AKTIVNOST	Nastavni predmet INFORMATIKA- fakultativna
1. Ciljevi aktivnosti	<p>Naziv informatika (od franc. <i>information</i> – informacija i <i>technique</i> - tehnika) obuhvaća teme iz područja informacijskih znanosti i područja računarstva. Informatika se, bez izuzetka, primjenjuje u svim područjima ljudske djelatnosti, zbog toga je u europskomu kompetencijskomu okviru ovladavanje njome svrstano u jednu od osam ključnih kompetencija, tzv. digitalne kompetencije.</p> <p>Zbog toga je za razvoj svakoga pojedinca nužno: poznavati i razumjeti informatiku; razviti svijest o proizvodnji kao uvjetu opstanka i održiva razvoja; posjedovati osnovna znanja, vještine rukovanja i upravljanja tehničkim napravama i sustavima te znanja potrebna za izbor odgovarajućih materijala, sredstava i metoda rada; posjedovati osnovna znanja i vještine uporabe informacijske i komunikacijske tehnologije</p> <p>ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI PODRUČJA</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> -spoznati ulogu i utjecaj tehnike na promjene u suvremenom svijetu -spoznati tehniku kao plod stvaralačkih čovjekovih sposobnosti te njezinu ulogu i utjecaj na promjene u suvremenom svijetu -usvojiti znanja i razviti motoričke vještine, umijeća, sposobnosti te samopouzdanje - biti osposobljeni za uporabu računala, informacijske i komunikacijske tehnologije u samostalnom djelovanju, radu i svakodnevnom životu -razviti algoritamski način razmišljanja, steći vještine i sposobnosti primjene

	<p>računala pri izradi kratkih filmova u školske svrhe</p> <ul style="list-style-type: none"> -razviti sposobnosti informatičkoga razumijevanja te uporabe informatičke dokumentacije -razviti kritičnost i kompetencije za estetsko vrjednovanje i dizajn proizvoda i usluga- postati dobro obaviješteni potrošači koji će moći ocijeniti tehnička svojstva proizvoda i usluga
2. Namjena aktivnosti	<p>1. STVARANJE I OBRADA FILMA NA RAČUNALU</p> <p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> -spoznati da proces projektiranja započinje utvrđivanjem čovjekove potrebe - sudjelovati u postupku stvaranja početnog rješenja i njegova poboljšavanja do zadovoljavanja zadanih kriterija za njegovo prihvaćanje -objasniti zašto zadani kriteriji ne mogu uvijek biti ispunjeni te da treba preoblikovati zahtjeve kako bi se moglo doći do zadovoljavajućega rješenja - pripremati modele koji mogu pomoći u pojedinomu stupnju projektiranja i ostvarenja gotovog proizvoda (filma) -dokumentirati procese i procedure potrebne za izradu projekta, te ih posredovati drugima <p>uporabom informacijske i komunikacijske tehnologije</p> <ul style="list-style-type: none"> -spoznati da se znanstveno-tehnološki razvitak odvija gotovo eksponencijalnom progresijom -spoznati da pojedine tvrtke oglašavanjem često nameću nove proizvode i time stvaraju umjetne potrebe
3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost	<p>Nositelji navedenih aktivnosti prvenstveno su nastavnici i učenici uz pomoć roditelja, stručne pedagoške službe škole i ostalih u školi zaposlenih te drugih institucija s kojima se može organizirati korisna suradnja.</p> <p>Nastavnik učenike poučava, vodi, tumači, pomaže, upoznaje, otkriva, on je pokretač navedenih aktivnosti. Uz to nastavnik prati uspjeh učenika. Sustavno bilježi zapažanja o razvoju interesa, motivacije i sposobnosti učenika, njegovih postignuća u usvajanju sadržaja, odnos prema radu i postavljenim zadacima te odgojnim vrijednostima. Nastavnik provjerava, ispituje i vrednuje učenikova postignuća, znanja, stečene vještine i sposobnosti. Vrednovanje se izražava bročanom ocjenom. Učenika nastavnik provjerava i ocjenjuje u razrednom odjelu individualnim ili skupnim oblicima u skladu s Pravilnikom o načinu praćenja i ocjenjivanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi koji donosi nadležno ministarstvo.</p> <p>Učeničova je odgovornost redovito pohađati obvezni dio programa škole koju je odabrao, pridržavati se pravila kućnoga reda škole koju je odabrao, ispunjavati upute i zadaće nastavnika, redovito učiti i izvršavati školske obveze, odgovorno se i s poštovanjem odnositi prema ostalim učenicima, nastavnicima i svim ostalim zaposlenicima škole te čuvati udžbenike i imovinu škole. Učenik je dužan biti prisutan na provjerama znanja i sposobnosti koje se provode na redovitoj nastavi u njegovu razrednom odjelu. Uspjeh redovitih učenika prati se i ocjenjuje tijekom cijele nastavne godine.</p>
4. Način realizacije aktivnosti	<p>Nastava fakultativne informatike izvodi se u pravilu u školi prema propisanom planu i programu, dio nastave bit će terenska nastava, te nastava u informatičkoj učionici</p>
5. Vremeni aktivnosti	<p>Nastava fakultativne informatike izvodi se tijekom cijele nastavne godine, za 2, 3 i 4 razrede 35 tjedana, 2 sata tjedno, dakle 70 sati.</p>

6. Detaljan troškovnik aktivnosti	Za nastavu fakultativne informatike nisu predviđeni dodatni troškovi za učenike i njihove roditelje osim troškova nabavke pribora. Svaki učenik na nastavi mora imati vlastitu bilježnicu, pribor za pisanje, USB, te materijale koje izrađuje sam po uputi nastavnika.
7. Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	<p>Nastavni predmet INFORMATIKA fakultativno po nastavnom planu izvodi se dva sata tjedno za 2, 3 i 4 razrede.</p> <p>Nastava se izvodi s nekoliko vrsta nastavnih sati: sati obrade novoga gradiva, sati prikupljanja materijala (terenska nastava), sati sinteza i stvaranje novog proizvoda. Većinom se aktivnosti kombiniraju po metodici nastave informatike.</p> <p>ZADATCI I RAD NA SATU (sudjelovanje, vještine, napredak, odnos prema radu, izvršavanje zadataka i obveza) – je rubrika za ocjenjivanja rada učenika. U ovu rubriku upisuju se ocjene za rad koji učenik ostvaruje tijekom cijelog procesa ostvarivanja na početku zadanog projekta. Ove ocjene odražavaju učenikovo konkretno usvojeno znanje i njegovu spremnost da marljivo potraži odgovore i uloži trud kako bi postigao što bolje rezultate. Učenik na nastavi ne može raditi bez potrebnog pribora, a u tom slučaju njegov je rad svakako ocijenjen negativnom ocjenom.</p> <p>Kriteriji ocjenjivanja</p> <p>ODLIČAN – vrlo razvijene receptivne, interpretativne i prosudbene sposobnosti; u potpunosti usvojeno znanje i uspješna primjena;</p> <p>VRLO DOBAR – razvijene receptivne, interpretativne i prosudbene sposobnosti s manjim omaškama, visok stupanj usvojenosti znanja većinom aktivan na satu, priprema se za sate, većinom vlada gradivom i izvršava školske i domaće zadatke</p> <p>DOBAR – znanje na prosječnoj razini, interpretacija uz pomoć nastavnika ne javlja se samostalno na satima, znanje je prosječno i rijetko ga samoinicijativno koristi, školske i domaće zadatke izvršava djelomice i neredovito</p> <p>DOVOLJAN – obično zadovoljava 50% - 60% (ovisno o težini zadataka); ne dolazi redovito na nastavu, vrlo često ne izvršava školske zadatke ili ih izvršava polovično i netočno</p> <p>NEDOVOLJAN – neusvojeno znanje, neprepoznavanje projekta; neaktivan na satu, nema dovoljno znanja ni inicijative za sudjelovanje u radu, ne izvršava školske zadatke, ne reagira na poticaj nastavnika.</p>

8. DODATNA I DOPUNSKA NASTAVA

DOPUNSKA NASTAVA			1
Dopunska nastava fizike	1.- 4.	Ivana Hesheimer, prof.	1
DODATNA NASTAVA			16
Dodatna nastava fizike	2. - 4.	Sonja Janeković, prof.	2
Dodatna nastava kemije	1. – 4.	Katica Supina, prof.	2
Dodatna nastava TZK	2. – 4.	Ljiljanka Kordić, prof.	1
Dodatna nastava matematike	1.- 4.	Dora Mifka, prof.	2
Dodatna nastava likovna umjetnost	1.- 4.	Vlasta Sokolić, prof.	2
Dodatna nastava fizike	2. - 4.	Ivana Hesheimer, prof.	2
Dodatna nastava engleskog jezika	1. - 4.	Vanja Šrajer, prof.	1
Dodatna nastava biologije – DM	1. – 4.	Branka Horvat, prof.	2
Dodatna nastava latinskog jezika	1. – 4.	Ivana Kalaica, prof.	1
Dodatna nastava njemačkog jezika	1. – 4.	Renata Belušić, prof.	1

AKTIVNOST	Dodatna nastava fizike
1. Ciljevi aktivnosti	Proširivanje fizikalnih sadržaja obrađenih u sklopu nastave i obrada dodatnih sadržaja; razvoj eksperimentalnih vještina učenika; priprema za državnu maturu/natjecanje
2. Namjena aktivnosti	Mogu sudjelovati svi učenici drugih, trećih i četvrtih razreda, uz konzultacije s razrednikom iznimno i učenici prvih razreda ako pokazuju izuzetan interes za fiziku
3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost	Profesor-voditelj/učenici. Voditelj grupe kreira teme i vodi rasprave pri rješavanju problemskih situacija. Učenici bi trebali aktivno sudjelovati u eksperimentalnom radu, rješavanju problema i problemskih situacija.
4. Način realizacije aktivnosti	Obradit će se teoretski i putem problemskih zadataka dodatni sadržaji i proširiti oni obrađeni u sklopu nastave. Samostalnim izvođenjem eksperimenata i obradom podataka mjerenja učenici stječu dodatne vještine iz eksperimentalnog rada. Učenici četvrtih razreda proradit će konceptualno problematične dijelove cjelokupnog gimnazijskog gradiva u sklopu pripreme za državnu maturu. Posebno se vodi računa o mogućim greškama koje u zaključivanju proizlaze iz intuitivne učeničke fizike i radimo na njihovom uklanjanju.
5. Vremenik aktivnosti	Tijekom nastavne godine po dva školska sata svaki tjedan- naizmjenice 2. i 3. razredi i 4. razredi. Zbog kraćeg trajanja nastave 4. razredi imat će malo pojačane termine i biti gotovi do svibnja, kako bi se stiglo ponoviti gradivo do ispita na maturi.
6. Detaljan troškovnik aktivnosti	
7. Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Na zadnjem satu napraviti s učenicima analizu s čim su zadovoljni s čim ne, te dogovoriti promjene za budući rad

Program izradila/izradio: Ivana Hesheimer, prof. fizike

AKTIVNOST	Dodatna nastava hrvatskog jezika - JEZIČNA GRUPA
1. Ciljevi aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • razvijati svijest učenika o važnosti očuvanja materinskog jezika kao temelja hrvatske kulture i nacionalnog identiteta • razvijati svijest o kulturi govorenja i važnosti pravilnog izražavanja • uočiti važnost jezika kao sredstva komunikacije kojom uspostavljamo odnose s ljudima oko sebe, sa samima sobom, sa svojom prošlošću, sadašnjim trenutkom i budućnošću • uočiti vrijednost jezika kao vrijednost baštine i nasljeđa • uočiti vrijednost jezika kao sredstva umjetničkog izražavanja – književnosti • uočiti važnost jezika u novim medijima te odnos novih medija prema jeziku • uočiti razvoj jezika kao živog organizma koji raste, mijenja se i živi s nama i u nama
2. Namjena aktivnosti	Živimo u svijetu kojemu stalno nedostaje vremena. Kako bismo vrijeme uštedjeli, tražimo sve kraće, a što efikasnije načine komunikacije. Tako se naša svakodnevna komunikacija sve više svodi na interpunkcijske

	<p>znakove, <i>smajliće/mrgudiće</i> i kratice te početna slova riječi koja jureći i u trku dešifriramo. U takvoj trci zaboravljamo na sva pravopisna i jezična pravila i <i>dosadne</i> norme za koje nitko <i>nema vremena</i>, a pri tome zaboravljamo da su te norme oblikovale našu prošlost, definirale naš identitet, izgradile našu baštinu i da su nekima našima prije nas vrijedile toliko da su njima posvećivali cijeli svoj profesionalni život i rad.</p> <p>Jezična grupa u našoj školi okuplja sve one koji upravo to ne žele zaboraviti, sve one koji se vole baviti jezikom i sve one koji žele što bolje i uspješnije savladati komplicirana gramatička i pravopisna pravila materinjeg nam jezika. Na grupi se dodatno razrađuje i dopunjava gradivo s redovite nastave hrvatskog jezika te se na mnogobrojnim zadacima gradivo vježba i ponavlja. Rješavaju se testovi složeniji i zahtjevniji od onih na redovitim satima čime se postiže bolja uvježbanost i spretnost u rješavanju jezičnih problema. Osim toga grupa se bavi i lektorskim radom za potrebe škole i provodi vlastite male jezične projekte.</p>
3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost	<p>Dodatnu nastavu hrvatskog jezika mogu pohađati svi učenici naše škole iz svih razreda. Postoji zajednički dio programa koji se odnosi na opću pismenost i jezičnu kulturu te kulturu govorenja i pisanja na hrvatskom standardnom jeziku, a zatim se izvodi program razrađen za svaki pojedini razred pri čemu su učenici raspoređeni u manje skupine. Posebno se i intenzivnije pripremaju oni učenici koji žele sudjelovati na natjecanju iz hrvatskog jezika. Sudjelovanje na natjecanju slobodan je izbor.</p>
4. Način realizacije aktivnosti	<p>Grupa se sastaje u kabinetu hrvatskog jezika i pripadajućoj učionici. Radi se na tiskanim materijalima, zasićenim tekstovima, dodatnim udžbenicima i vježbenicama, sa stručnom literaturom, priručnicima, pravopisima i gramatikama. Važno je da učenici nauče gdje i kako pronaći odgovore na jezikoslovna pitanja i da se nauče služiti stručnom literaturom te da nauče uočavati i ispravljati jezične pogreške.</p> <p>U radu nerijetko se koriste i suvremeni mediji. Analizira se jezik raznih oglašivača, tiskovina, jezične postavke mobilnih uređaja, internetskih pretraživača i stranica i sl.</p> <p>Osim rada u školi mogući su i posjeti grupe institucijama koje se jezikom bave ili o njemu brinu: Institut za jezik, Lektorska služba HRT-a, lektorske službe izdavačkih kuća i sl.</p>
5. Vremenik aktivnosti	<p>Planom i programom predviđen je jedan sat tjedno, ali grupa se sastaje i češće, posebice za vrijeme intenzivnih priprema za natjecanje.</p>
6. Detaljan troškovnik aktivnosti	<p>Nisu predviđeni posebni troškovi za rad grupe, osim troškova kopiranja radnih materijala i eventualne nabavke stručne literature.</p>
7. Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	<p>S obzirom da se dodatna nastava ne ocjenjuje brojačno i nema zaključne ocjene, vrednovanje je najčešće zapravo samovrednovanje učenika potaknuto od strane voditelja. Npr. učenik rješava isti inicijalni ispit znanja na početku i na kraju školske godine kako bi uočio vlastiti napredak. Osim samovrednovanja, vrednovanje provodi i voditelj dodatne nastave, a bilježi ga opisno.</p>

Program izradila: Marta Lukić, prof.

9. IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI

DRUGI OBLICI NEPOSREDNOG RADA S UČENICIMA – izvannastavne aktivnosti			4
Novinarska grupa	1. - 4.	Sanda Jelenski	1
Školski športski klub	1. - 4.	Ljiljanka Kordić, prof.	1
Filmska radionica	1. - 4.	Paula Jurić, prof. Suzana Kuzmičić, prof.	1
Hrvatski jezik - dramska grupa	1.- 4.	Branka Drageljević, prof.	1

AKTIVNOST

Likovna radionica

1. Ciljevi aktivnosti

Razviti talent, kreativnost, razumijevanje, individualnost, interes za umjetnost, samosvijest, toleranciju.

2. Namjena aktivnosti

Razviti talent, kreativnost, razumijevanje, individualnost, interes za umjetnost, samosvijest, toleranciju.

3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost

Profesor i učenici. Odgovornost je velika.

4. Način realizacije aktivnosti

Jednom tjedno, u trajanju od dva školska sata, od 14,30 do 16 h.

5. Vremenik aktivnosti

Jednom tjedno, u trajanju od dva školska sata, od 14,30 do 16 h.

6. Detaljan troškovnik aktivnosti

Potrebno je nabaviti pribor za slikanje i crtanje.

7. Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja

Svaki učenik će za svoje zalaganje biti nagrađen ocjenom odličan

Program izradila: Vlasta Sokolić, prof.

AKTIVNOST	Glazbena radionica
1. Ciljevi aktivnosti	Razvijanje kreativnosti kroz samostalan i grupni rad te kritičkog odnosa prema svome radu i postignuću. Obogaćivanje i proširivanje glazbene kulture učenika te razvoj socijalnih kompetencija.
2. Namjena aktivnosti	Aktivnost je namijenjena svim zainteresiranim učenicima koji žele proširiti svoj glazbeni izraz uz uvažavanje posebnosti individualnog i grupnog razvoja te sudjelovati u raznim školskim glazbenim događanjima.
3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost	Profesor i učenici koji sudjeluju u radu aktivnosti.
4. Način realizacije aktivnosti	Aktivnost se prvenstveno ostvaruje na probama na kojima se uvježbava program. Važan segment čine nastupi zbora i školskog benda vezani uz događanja u školi i izvan nje.
5. Vremenik aktivnosti	Jednom tjedno, u trajanju od dva školska sata.
6. Detaljan troškovnik aktivnosti	Škola će osigurati eventualne troškove aktivnosti.
7. Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Svaki učenik će se vrednovati ocjenom u skladu sa zalaganjem i postignutim uspjehom tijekom aktivnosti.

Program izradila: Tina Cota, prof.

AKTIVNOST	Dramski odgoj
1. Ciljevi aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • razviti svijest o važnosti stvaralačkog izražavanja ideja, iskustva i emocija (riječju, pokretom, gestom, plesom) • poticati i razvijati samostalnost, samopouzdanje, toleranciju, zajedništvo i odgovornost • osposobiti učenike za razumijevanje kulture i stvaralačke raznolikosti Europe
2. Namjena aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • aktivnost je namijenjena svim učenicima koji žele naučiti osnove glume, scenskog govora i scenskog pokreta te sudjelovati u raznim školskim događajima
3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost	<ul style="list-style-type: none"> • voditelj aktivnosti (nastavnik) i učenici
4. Način realizacije aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • aktivnost se ostvaruje u učionici (probe) i izvan nje (nastupi)
5. Vremenik aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • aktivnost se izvodi tijekom cijele nastavne godine, 35 tjedana, 2 sata tjedno, dakle 70 sati

6. Detaljan troškovnik aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> škola osigurava troškove aktivnosti vezano za kostime, scenografiju, ali i učenici (donošenje starih materijala, garderobe)
7. Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	<ul style="list-style-type: none"> učenici se brojčano ne ocjenjuju, ali njihov rad vrednovat će se u skladu sa zalaganjem i postignutim rezultatima na smotri LIDRANO npr. odlaskom na neki kazališni festival, pohvale, priznanja

Program izradila/izradio: Sandra Vukić Gjeldum, prof.

AKTIVNOST	<p>ŠKOLSKI ŠPORTSKI KLUB "OSMICA"</p> <p>- sekcije:</p> <p>Atletika Badminton Košarka Kros Nogomet Odbojka Planinarenje Plesna grupa Plivanje Rolanje Rukomet Skijanje</p>
1. Ciljevi aktivnosti	<p>Zadovoljavanje izrazitog interesa i sklonosti učenica i učenika za pojedine sportske aktivnosti</p> <p>Usavršavanje tehničko – taktičkih elemenata</p> <p>Razvijanje natjecateljskog duha i uvođenje učenika u organizirani sistem natjecanja</p> <p>Promicanje sporta i sportsko – rekreativnih aktivnosti kao zdravog načina življenja</p>
2. Namjena aktivnosti	<p>Aktivnosti su namijenjene svim zainteresiranim učenicima, koliko to omogućavaju materijalno-tehnički uvjeti</p>
3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost	<p>Učenici, ravnatelj, profesori TZK-a, vanjski suradnici, organizatori natjecanja i popratne stručne službe</p>
4. Način realizacije aktivnosti	<p>Rad u sekcijama</p> <p>Međurazredna natjecanja</p> <p>Prijateljski susreti</p> <p>Županijska natjecanja</p> <p>Državna natjecanja</p>
5. Vremenik aktivnosti	<p>Tijekom nastavne godine</p>
6. Detaljan troškovni aktivnosti	<p>Škola i donatori osigurat će sredstva za opremu, rekvizite i eventualne dodatne troškove</p>
7. Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	<p>Poticajna ocjena iz izvannastavnih aktivnosti, pohvale, diplome, priznanja, medalje, pehari</p>

Program izradile: Vesna Vdović Filaković, prof., Ljiljanka Kordić, prof.

PSIHOLOŠKA RADIONICA

AKTIVNOST	Psihološka radionica
1. Ciljevi aktivnosti	Proširivanje znanja stečenih na nastavi psihologije te primjene tih znanja kroz istraživanja, prezentacije, video-projekte. Radionica također ima za cilj upoznati učenike s radom psihologa u školama, vrtićima, tvrtkama i sl.
2. Namjena aktivnosti	Radionica je namijenjena učenicima 3. i 4. razreda koji su barem jednu godinu imali psihologiju kao nastavni predmet.
3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost	Voditelj radionice je školski psiholog.
4. Način realizacije aktivnosti	Aktivnosti će se realizirati jednom tjedno ili u školi ili kroz susrete s različitim profilima psihologa na njihovim radnim mjestima.
5. Vremenik aktivnosti	Tijekom cijele školske godine 2010./11.
6. Detaljan troškovnik aktivnosti	Troškovi će uključivati fotokopiranje materijala potrebnih za rad.
7. Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Vrijednost ove radionice procijeniti će sami učenici usmeno tijekom održavanja radionice a pismeno na kraju godine (putem evaluacijskog listića). Ta će evaluacija poslužiti za bolje planiranje radionice u budućnosti.

Program izradila: Tanja Turudić Čuljak, školski psiholog, prihvatila Anđela Radulović, prof.

PROJEKT PROFESIONALNO USMJERAVANJE
<p>1. Ciljevi projekta</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje učenika s procesom profesionalnog usmjeravanja - upoznavanje s aktualnim informacijama o tržištu rada na području Hrvatske - prikupljanje informacija koje su važne za donošenje odluke o izboru zanimanja - rješavanje računalnog programa "Moj izbor" koji sadrži opise 300 zanimanja i učeniku predlaže popis odgovarajućih zanimanja
<p>2. Namjena projekta</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekt je namijenjen zainteresiranim učenicima trećih razreda, osobito onima koji su neodlučni pri odabiru budućeg zanimanja
<p>3. Nositelji projekta i njihova odgovornost</p> <p>nastavnik psihologije: Susanne- Gordana Homan</p>
<p>4. Način realizacije projekta</p> <ul style="list-style-type: none"> - terenska nastava , tj. odlazak u Hrvatski zavod za zapošljavanje, Odsjek za profesionalno usmjeravanje
<p>5. Vremenik projekta</p> <ul style="list-style-type: none"> - studeni 2010.
<p>6. Detaljan troškovnik projekta</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekt je besplatan
<p>7. Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - anketno ispitivanje

Voditelj projekta: Susanne-Gordana Homan, profesor psihologije

AKTIVNOST	NOVINARSKA GRUPA
1. Ciljevi aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - osposobiti članove za samostalno prikupljanje i pisanje vijesti - poticati kritičko mišljenje učenika, kreativnost i samostalnost - razvijati objektivno promatranje, snalažljivost i istraživački novinar rad - poticati komunikaciju unutar grupe - ostvariti komunikaciju s ustanovama u gradu (muzeji, galerije, športska društva, kazalište) - priprema i objavljivanje školskog lista
2. Namjena aktivnosti	- aktivnost je namijenjena svim zainteresiranim učenicima
3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost	- voditelj aktivnosti i učenici
4. Način realizacije aktivnosti	- aktivnost se ostvaruje u učionici
5. Vremenik aktivnosti	- aktivnost se izvodi tijekom cijele nastavne godine, 35 tjedana, 1 sat tjedno, dakle 35 sati
6. Detaljan troškovnik aktivnosti	- sredstva osigurava škola
7. Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	- učenici se brojčano ne ocjenjuju, ali njihovi radovi bit će objavljeni u školskom listu / na internetskim stranicama škole

Voditelj: Sanda Jelenski, prof.

11. IZVANNASTAVNI PROGRAMI I PROJEKTI

- 11.1.1. Dani otvorene nastave
- 11.1.2. Međunarodni programi i projekti
- 11.1.3. Školski programi
- 11.1.4. Natječaj

11.1.1. DANI OTVORENE NASTAVE

Dani otvorene nastave organiziraju se svake godine uz dan škole, koji obilježavamo na Svetog Josipa (19. 03.). Dani otvorene nastave omogućuju učenicima da pokažu svoju kreativnost. Prilika je to i da se škola predstavi učenicima osmih razreda i njihovim roditeljima.

CILJ I NAMJERA DANA OTVORENE NASTAVE

Namjera obilježavanja Dana škole danima otvorene nastave učenje je i istraživanje učenika u otvorenim radionicama u kojima se uči na drugačiji način od uobičajenoga i to tako da se dopusti učenicima da pokažu svoje sposobnosti, ideje, želje, zamisli i osjećaje.

Učenici Gimnazije Tituša Brezovačkog izrazili su želju da bi voljeli imati barem nekoliko dana školu za sebe, dane posvećene njima samima i njihovim interesima. Dani otvorene nastave zamišljeni su kao nastava na kojoj će učenici pokazati vlastitu kreativnost i sposobnosti.

Profesori organiziraju, koordiniraju i kontroliraju rad skupina, učenika i radionica.

Smatramo da je vrlo važno dati učenicima prigodu pokazati i sebi i drugima ono što hoće, znaju, osjećaju, a da to nije uvijek strogo povezano s nastavnim planom i programom. Učenici imaju širok spektar zanimanja za koji mi i ne znamo pa na ovaj ih način potičemo da pokažu sebe u drugačijem svjetlu.

Najbolji rezultati mogu se očekivati ako učenici rade nešto što ih zanima i ako to imaju prigodu pokazati i drugima na zanimljiv način.

Pred nama je novo vrijeme s novim, sve većim i sve težim, zahtjevima. Budući da ne želimo biti jeftina radna snaga, primorani smo globalnoj konkurenciji suprotstaviti se znanjem i sposobnostima, marljivošću, upornošću i poduzetnošću.

Vrijeme nije saveznik procesa obrazovanja. Promjene se brzo događaju, brzo se pronalaze nove stvari, a učenici ne mogu u malo vremena koliko su u školi sve naučiti pa je potrebno da nauče sami učiti. Ne možemo stajati na mjestu jer današnja znanja i sposobnosti već sutra nam neće biti dostatna da bismo bili konkurentni. Povezanost znanja i sposobnosti ključ je uspjeha.

Prošlih šest godina u Danima otvorene nastave učenici su proučavali putovanja (2005.) važnost rada i marljivosti (2006.), razne metode i vještine učenja i upijanja znanja (2007.), renesansu (2008.), proučavali su i prakticirali kreativnost (2009.) te proučavali ekološke teme (2010.)

OBILJEŽAVANJE DANA ŠKOLE

Ciljevi: obilježavanje 19. ožujka kao Dan škole

Namjena:

- obilježiti 19. ožujka - Dan sv. Josipa - zaštitnika obitelji
- razviti kod učenika osjećaj štovanja prema Danu škole, prema problemima djece koja odrastaju bez roditeljske skrbi
- razvijati bolju suradnju između škole, Kuće svetoga Josipa iz Hrvatskog Leskovca i lokalne zajednice
- aktivno uključiti i nastavnike i učenike u obilježavanje Dana škole

Nositelji: nastavnici, učenici, psihologinja, knjižničarka, ravnatelj

Način realizacije: organizacijom humanitarnoga koncerta učenika GTB (izvan škole) čiji je prihod namijenjen štíćenicima Kuće svetoga Josipa iz Hrvatskog Leskovca. U školskome će se prostoru, na školskim panoima i po radionicama, održati Dani otvorene nastave.

Vremenik realizacije: ožujak tekuće školske godine

Troškovnik: vlastita sredstva Škole, donacije, materijalni troškovi

Vrjednovanje: ugled Škole, anketa

11.1.2. MEĐUNARODNI PROGRAMI I PROJEKTI

SURADNJA S DANSKOM GIMNAZIJOM I SURADNJA S NIZOZEMSKOM GIMNAZIJOM IZ GRADA BERGENA

Dosadašnji tijek suradnje

POČETAK SURADNJE

Suradnja s gimnazijom u Naestvedu, u Danskoj pokrenuta je na inicijativu prof. Svjetlane Vorel nakon zajedničkoga projekta udruga profesora povijesti iz Hrvatske i Danske.

Tom prigodom našu je gimnaziju u svibnju 2005. posjetilo pet profesora i učenici danske gimnazije i sudjelovali su na nastavi u našoj školi. U listopadu 2006. godine prof. Renata Belušić i prof. Marija Hrga posjetile su gimnaziju naših danskih kolega. Posjet je uključivao razgled nedavno obnovljene škole, upoznavanje s organizacijom i načinom rada škole te sudjelovanje na nastavi (engleski jezik, njemački jezik, glazbena umjetnost, dramska umjetnost) da bi se dobio uvid u uvjete i način održavanja nastave. Boravak u Naestvedu bio je obogaćen razgledavanjem samog gradića i njegove okolice te jednodnevnim posjetom Kopenhagenu.

SADRŽAJI I PROGRAMI DOSADAŠNJE SURADNJE:

Školska godina 2005./2006.

Kao polazište prve suradnje zajednički smo odabrali temu „Domoljubni osjećaji u Danskoj i Hrvatskoj gledani kroz djela likovne umjetnosti“

1. Uvod: Djela likovne umjetnosti povijesne tematike naručivana s ciljem jačanja nacionalnoga osjećaja značajan su povijesni izvor za vrijeme u kojem su nastala te mogu poslužiti kao izvor za proučavanje nekih stereotipa prisutnih u percepciji vlastite prošlosti.
2. Cilj istraživanja: Istražili smo u skupinama razvitak nacionalizma, vrijeme nastanka naručenih slika (Isidor Kršnjavi), percepciju slika kroz vrijeme te obradili pojedinačne slike. Zbog boljega razumijevanja učeničke su skupine morale ozbiljnije proučiti hrvatsku i dansku povijest.

Učenici su preko interneta razmjenjivali informacije, a u izravnom su kontaktu raspravljali o zaključcima.

3. Metode istraživanja: istraživanje literature, analiza likovnih djela (suradnja s profesorima likovne umjetnosti), komunikacija internetom s učenicima iz Danske (uključuje korištenje znanja engleskoga jezika), usporedba rezultata.

Školska godina 2006./2007.

TEMA PROJEKTA: „Obilježja Danske i Hrvatske – analiza, sličnosti i različitosti“

Dogovorena je tema kojom smo se mogli bolje upoznati. Vjerovali smo da bi suradnja mogla potrajati više godina pa je lakše surađivati s onima koje bolje poznajemo. Njihov tadašnji razred imao je 25 učenika i u našoj se školi prijavilo 25 učenika zainteresiranih za ovakav oblik suradnje i rada na zajedničkom projektu. Posljednjega dana našeg boravka u Danskoj sjeli smo u jednu učionicu i dogovorili zadatke, parove, teme, metode rada i vrijeme izrade projekta. Dogovoreno je da će se teme istraživati sljedećih nekoliko mjeseci, da će učenici međusobno komunicirati e-mailom, razmjenjivati iskustva i stečena znanja.

Danski su nas učenici posjetili sredinom ožujka 2007. i tada su svi naši i njihovi učenici sjeli i dovršili projekt tako da smo napisali i uvezani rad s više od 50 stranica koji će biti objavljen na web stranicama naše i njihove škole te kao pisani rad pokazan svim budućim naraštajima koji će htjeti nastaviti suradnju s gimnazijom u Naestvedu.

Ovo je program rada naših učenika u Naestvedu 2006. godine:

Trip to Roskilde, Trip on Zealand, Tour of Copenhagen, Kratak posjet školi, Going to classes with your host, Sastanak s gradonačelnikom Naestveda, Henning Jensen, Old Viking center in Lejre, known from the Beowulf epic and ship burial, Visit to Danish Crown, Bacon factory, The historical tapestries made by the modern artist Bjørn Nørgaard; Direktorica poglavarstva grada Jette Johnsen – predavanje o povijesnim vezama Danske i Hrvatske nakon 1995.; The church on the hill of Saint George called St. Jørgensbjerg kirke.; (the oldest church in Denmark); Center of Nature Boat-tour in the inner town of Copenhagen.; Razgled staroga grada Naestveda, Bodil Heiede Jensen, prof.; Boat Club in Roskilde; Visiting Center of Nature and walking at "The White Cliffs" of Stevns.; Check-in at the Danish Parliament; Vikingship Museum in Roskilde. Guided tour and film Guided tour by Helge Adam Møller, leader of the Conservative group in Parliament. Posjet velikoj tvornici Novenco (učenici 2. i 3. razreda).; Sat povijesti za maturante u školi; Visit to the cathedral of Roskilde by Bodil.; Tohafika, Musical arrangement at the school.

Školska godina 2007./2008.

TEMA PROJEKTA - Glazbena umjetnost – „Mjuzikl“

SADRŽAJ PROGRAMA SURADNJE: rad glazbenih radionica danske i hrvatske gimnazije

1. Cilj projekta: Izrada mjuzikla u kojem će sudjelovati danski i hrvatski učenici. Mjuzikl je izveden prilikom posjeta danskih učenika Hrvatskoj u ožujku 2008.

Učenici su preko interneta razmjenjivali informacije, ideje i rezultate, a u izravnome kontaktu raspravljali o daljnjim mogućnostima.

2. Metode rada: Vježbanje, pjevanje, sviranje, plesanje, izrada scenografije, kostimografije, komunikacija internetom s danskim učenicima (uključuje korištenje znanja engleskoga jezika), usporedba rezultata.

ODVIJANJE SURADNJE:

suradnja se odvijala u 3 etape:

- pripreme naših i danskih učenika (upoznavanje s temama, sakupljanje literature, proučavanje i pisanje rada, uspostavljanje čvršćeg kontakta hrvatskih i danskih učenika i profesora pomoću interneta i mailova)
- posjet učenika Gimnazije Tituša Brezovačkog Danskoj (Naestved) – posljednji tjedan listopada 2007.
- posjet danskih gimnazijalaca Hrvatskoj – ožujak 2008.

Konačan rezultat suradnje bio je mjuzikl „Snovi“. 12. ožujka 2008. održan je zajednički koncert - mjuzikl danskih i naših učenika u Kinu SC. Imao je humanitarni karakter pa je skupljeno oko 50 000 kn za Kuću svetoga Josipa iz Hrvatskog Leskovca.

Školska godina 2008./2009.

TEMA PROJEKTA: Mladi u Danskoj i Hrvatskoj - učenici proučavaju sličnosti i razlike u životu mladih Danaca i Hrvata, pripremaju teme, proučavaju, uspoređuju, analiziraju i zajednički prezentiraju saznanja do kojih su došli.

U ožujku 2009. danski su učenici i profesori stigli u Zagreb, a naši su učenici i profesori u Dansku otputovali krajem listopada 2009.

Školska godina 2009./2010

TEMA PROJEKTA: Dramski prikaz dva povijesna događaja iz danske i hrvatske povijesti.

Danci su bili u Zagrebu u ožujku 2010. Radom na projektu danski i naši učenici upoznali su se s povijesnim događajima na drukčiji način. Poticalo se istraživanje povijesnih događaja i kreativnost u njihovu prikazivanju.

Danci su bili u Zagrebu i u travnju 2011. godine prema sljedećem planu:

BORAVAK DANACA U ZAGREBU

DOLAZAK: 09. 04. 2011. - 14. 04. 2011.

DAN	VRIJEME	Plan događaja i rada	Mjesto	Napomena
SUBOTA 09. 04.	13,30	Dolazak Danaca u zračnu luku - domaćini dočekuju goste	Zagreb	
	Oko 15,00	Smještaj po domovima domaćina		
	20,00	Subotnji večernji izlazak		
NEDJELJA 10. 04.	10,00	Izlet Opatija, Krk, Istra		Ručak - lunch paket spremaju domaćini
PONEDJELJA K 11. 04.	8,15	Nastava - danski učenici posjećuju po tri sata nastave - do 11,00	Škola	Opcija - ponuditi Dancima Ručak - lunch paket kojeg pripremaju domaćini - u školi u 14,15 svi zajedno
	11,00 - 14,00	Gradska skupština - možda ih može primiti Saucha (naš bivši učenik)		
	13,00 - 14,00	Ručak		
	14,15 - 16,00	Posjet Mirogoju		
	16,30 - 19,30	Razgled Zagreba Naši učenici pripremaju opis jedne znamenitosti i vode razgled grada		
UTORAK 12. 04.	8,15	Muzeji - Muzej grada Zagreba, Klovićevi dvori		Opcija - ponuditi Dancima Ručak - lunch paket kojeg pripremaju domaćini - u školi u 14,15 svi zajedno
	11,00 - 12,30	Sabor		
	13,00 - 14,00	Ručak	Škola	
	14,15 - 16,00	Rad na projektu		
	16,00 - 19,00	Slobodno popodne za druženje u gradu		
SRIJEDA	8,15 - 13,00	Posjet nečemu po njihovoj želji		Opcija -

13. 04.	13,00 - 14,00	Ručak		ponuditi Dancima Ručak - lunch paket kojeg pripremaju domaćini - u školi u 14,15 svi zajedno
	14,15 - 16,00	Rad na projektu	Škola	
	16,00 - 19,00	Slobodno popodne za druženje u gradu		
	navečer	Oproštajni party		
ČETVRTAK 14. 04.	9,00	Odlazak Danaca s autobusnog kolodvora Zagreb autobusom Zračne luke	Autobusn i kolodvor	
	11,00	Odlazak Danaca u 11,00 - zračna luka Pleso		

**PUTOVANJE UČENIKA I PROFESORA GIMNAZIJE TITUŠA BREZOVAČKOG U
DANSKU
(28.10.-5.11.2011.)**

28.10., petak

Sastanak 49 učenika i 3 profesora na Autobusnom kolodvoru u Zagrebu. Polazak autobusa u 18 sati. Noćna vožnja kroz Hrvatsku, Sloveniju, Austriju i Njemačku.

29.10., subota

Dolazak u Berlin u 9.00 sati ujutro. Razgledavanje Berlina – prvo autobusom zatim pješke. Večera i noćenje u hotelu Aurum.

30.10., nedjelja

Doručak u hotelu. Polazak iz Berlina u 10.00 sati. Vožnja autobusom do Rostocka. Polazak trajekta u 15.00 sati. Vožnja trajektom od Rostocka do Gedsera (Danska). Dolazak u Naestvaed gimnaziju u 18.15 sati te odlazak kućama domaćina.

31.10., ponedjeljak

Ujutro:

Učenici su podijeljeni u nekoliko grupa pratili po dva dupla sata nastave iz raznih predmeta. Popodne: I dalje podijeljeni u grupe učenici su pod vodstvom njihovih danskih domaćina razgledali grad Naestved.

Navečer je organizirana večera u školi (danski učenici i profesori su pripremili danske specijalitete).

1.11., utorak

Polazak autobusa u 9.00 sati na izlet u Faxe. Posjet muzeju „Geomuseum Faxe“. Traženje fosila na vapenačkim stijenama na lokaciji zvanj Faxe kalkbrud. Posjet crkvi u Kongstedu poznatoj po freskama. Povratak u Naestved oko 15.00. Popodne slobodno.

2.11., srijeda

Polazak autobusa u 8.45. Posjet Vikinškom centru u gradiću Lejre. Posjet Muzeju vikinških brodova i katedrali u gradiću zvanom Roskilde. Povratak u Naestved oko 16.00. Popodne slobodno.

3.11., četvrtak

Polazak autobusa u 8.30. Posjet Kopenhagenu (razgled grada brodom, razgled povijesnih tapiserija u Kraljevskoj palači). Slobodno vrijeme za samostalan obilazak grada od 13.00 do 16.00. Povratak u Naestved iza 18.00.

4.11., petak

Učenici su ujutro podijeljeni u dvije grupe te su sudjelovali u raspravi na temu razlika i sličnosti između Danaca i Hrvata. Nakon toga su imali slobodno vrijeme za oproštaj od svojih domaćina.

Polazak autobusa prema Zagrebu u 14.00 sati. Polazak trajekta Gedser-Rostock u 17.00. Vožnja kroz Njemačku, Austriju i Sloveniju.

5.11., subota

Dolazak na Autobusni kolodvor u Zagrebu u 12.00 sati.

Vesna Pribeg, prof., Branka Horvat, prof., Tanja Turudić Čuljak, prof.

Danci su bili u Zagrebu u travnju 2013. g. prema istom programu kao i 2011.

**PUTOVANJE UČENIKA I PROFESORA GIMNAZIJE TITUŠA BREZOVAČKOG U
DANSKU - (28.09.-6.10.2013.)**

28.09., subota

Sastanak 43 učenika i 3 profesora na parkiralištu Gradskog poglavarstva u Zagrebu. Polazak autobusa u 21 sat. Noćna vožnja kroz Hrvatsku, Sloveniju, Austriju i Njemačku.

29.09., nedjelja

Iz grada Rostocka u Njemačkoj, trajektom stižemo u Dansku u poslijepodnevnim satima, a u sam grad Naestved autobus stiže u 19 sati. U prostorima škole okupljanje danskih domaćina i hrvatskih gostiju. Odlazak kod danskih domaćina. Noćenje.

30.10., ponedjeljak

Okupljanje svih učenika i profesora u školi u 8 sati. Riječ dobrodošlice od strane danskih nastavnika. Kratko predavanje o geologiji u okolici grada Faxea, a potom odlazak hrvatskih učenika na izlet u to područje. Posjet geološkom muzeju, potraga za fosilima starim 60 milijuna godina na vapnenačkim liticama. Pauza za ručak Posjet crkvi u Kongstedu poznatoj po freskama i povratak u Naestved. Navečer u 17.30 organizirana večera dobrodošlice za sve učesnike razmjene.

1.10., utorak

Okupljanje učenika u školi u 8 sati. Odlazak na redovnu nastavu glazbene umjetnosti, stranih jezika i biologije. Slušanje nastave te aktivno sudjelovanje na satu biologije (mikroskopiranje).

2.10., srijeda

Okupljanje učenika u 8 sati u školi, a potom odlazak na izlet u Kopenhagen. Grad su razgledali brodom, vožnjom kroz kanale grada. Nakon pauze za ručak, razgled izložbe o Vikinzima u Nacionalom muzeju Danske. Slobodno vrijeme za šetnju gradom. Povratak u Naestved u 18 sati.

3.10., četvrtak

Razgled Naestveda i učenje o znamenitostima grada u grupama prema pripremljenim radnim zadacima. Snimanje kratkih filmova unutar grupa. Montaža filmova u školi te podizanje filmova na stvorenu Internet grupu.

4.10., petak

Okupljanje u školi u 8 sati. Oproštaj i zahvala s obje strane. U 9 sati autobus kreće prema trajektu i Berlinu. Dolazak u Berlin oko 17.30. Smještaj u hostel. Šetnja gradom uz pratnju lokalnog vodiča. Večera i noćenje.

5.10., subota

Prijepodneveni razgled Berlina uz pratnju lokalnog vodiča. Pauza za ručak. Povratak u Zagreb u 16 sati. Vožnja kroz Njemačku.

6.10., nedjelja

Noćna vožnja kroz Austriju i Sloveniju.

Dolazak na parkiralište Gradskog poglavarstva u Zagrebu u 8.00 sati.

Božena Šmit, prof Karmen Pužar, admin., Branka Horvat, prof
 Danski učenici bili su u Zagrebu i 2014. i 2015. u proljeće.
 Učenici Gimnazije Tituša Brezovačkog odgodili su posjet Naestvedu za proljeće 2016. zbog izbjegličke krize u Europi (planirano je bilo putovanje u jesen 2015.). Voditelj je bio Damir Jelenski, prof.

11.1.3. ŠKOLSKI PROGRAMI**SVEČANA PODJELA MATURALNIH SVJEDODŽBI**

Cilj: ukazivanje na važnost čina maturiranja i završetka srednjoškolskoga obrazovanja

Namjena:

- opraštanje maturanata od škole i profesora
- radost proslave zajedničkoga uspjeha profesora i učenika

Nositelji: razrednici maturalnih razreda

Način realizacije: dogovorom i podjelom zaduženja između razrednika podijeliti zadatke i organizirati svečanu podjelu maturalnih svjedodžbi u atriju škole

Vremenik realizacije: mjesec srpanj tekuće školske godine

Troškovnik: vlastita sredstva Škole, sponzori

Vrjednovanje: razgovor s maturantima i roditeljima

ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM

Ciljevi: Prevencija zlouporabe sredstava ovisnosti, prevencija nasilja te usvajanje zdravih stilova života.

Namjena: Program je namijenjen svim učenicima škole, no prvenstveno učenicima prvih razreda koji se nalaze u osjetljivom razdoblju prijelaza iz osnovne u srednju školu.

Nositelji: školski psiholog, razrednici, nastavnici, voditelji izvannastavnih aktivnosti, izvanškolske institucije.

Način realizacije: Program će se realizirati pomoću tematskih predavanja i radionica na satovima razrednika, brojnim izvannastavnim aktivnostima unutar kojih se učenici potiču birati zdrave stilove života, redovnom nastavom (prvenstveno u okviru nastave biologije, etike, vjeronauka, psihologije, sociologije, tjelesne i zdravstvene kulture te hrvatskoga jezika) te u suradnji sa školskom liječnicom i djelatnicima Centra za prevenciju ovisnosti.

Vremenik realizacije: tijekom školske godine 2010./2011.

Troškovnik: Troškovi programa uključuju kopiranje materijala potrebnih za provođenje programskih aktivnosti.

Vrjednovanje: Vrijednost pojedinih elemenata ovog programa provjerit će njegovi nositelji pisanim ili usmenim vrjednovanjem učenika. Mjera vrijednosti ovoga programa bit će i pojavnost (ili izostajanje) slučajeva zlouporabe sredstava ovisnosti i/ili slučajeva nasilja u našoj školi.

11.1.4. NATJEČAJI

Ciljevi: Ostvarivanje novčane potpore nadležnih ministarstava i osnivača za sufinanciranje/financiranje nastavne opreme i pomagala, projekata...

Namjena:

- poboljšanje nastavnoga procesa nabavkom opreme, učila i pomagala
- poboljšanje okolišnih uvjeta rada sanacijom i uređenjem objekata
- podizanje ugleda škole organiziranim akcijama i manifestacijama te međunarodnom suradnjom škola

Nositelji: ravnatelj, zaduženi radnici škole za pripremu dokumentacije za natječaj i učenici ukoliko to natječaj zahtijeva

Način realizacije: praćenje natječaja; prijava na natječaje dostavom zahtijevane dokumentacije (podaci o podnositelju, opis rada, opis financijskoga plana, cilj ulaganja i očekivani rezultati provedbe programa i ostala zahtijevana dokumentacija iz natječaja); praćenje faza izrade natječajne dokumentacije te realizacije ostvarenoga natječaja i ugovora

škole i nadležnoga tijela koje je oglasilo natječaj; izrada izvješća o iskorištenim potporama, uz

prilaganje dokaza o tome; bilježenje svega potrebnog za praćenje

Vremenik realizacije: sukladno odredbama natječaja.

Troškovnik: materijalni troškovi (putni troškovi, troškovi mobitela i uredskoga materijala nužnih za realizaciju natječaja)

Vrjednovanje: ravnatelj i nadležno tijelo s kojim je sklopljen ugovor o sufinanciranju/ financiranju (ukoliko natječajem nije drukčije određeno)

11.1.5. OSTALO

DOJDI OSMAŠ

Već nekoliko godina naša je škola suorganizator akcije „Dojdi osmaš“ te ćemo i ove školske godine ponuditi svoju suradnju u organizaciji ove hvalevrijedne priredbe na kojoj naši učenici glazbene i likovne radionice imaju priliku javnosti pokazati svoj cjelogodišnji rad. Akcija je organizirana radi informiranja učenika osmih razreda o mogućnostima daljnjeg školovanja.

PROJEKTNASTAVA

Projektna nastava vezana je uz izvannastavne aktivnosti, dodatnu i fakultativnu nastavu čiji voditelji koordiniraju i provode projekte iz jednoga ili više nastavnih predmeta.

NATJECANJA

U okviru ponuđenih natjecanja koje organizira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, naši učenici, uz mentorstvo profesora, sudjeluju na natjecanjima iz većine nastavnih predmeta.

Do sada smo posebne rezultate ostvarili na natjecanjima iz kemije (1. mjesto na državnom natjecanju), biologije (1. mjesto na državnom natjecanju), engleskog jezika (1. mjesto), hrvatskom jeziku (nekoliko 3. mjesta), geografije (3. i 6. mjesto na državnom natjecanju), povijesti (1. i 2. mjesto), latinskog jezika (5. i 6. mjesto) te na LIDRANU (prva mjesta na gradskim i državnim natjecanjima).

Učenici će tijekom cijele školske godine pod vodstvom prof. Kordić i Vdović-Filaković sudjelovati u športskim natjecanjima srednjih škola Grada Zagreba – atletici, plivanju, košarci, rukometu, odbojci, skijanju, orijentacijskom kretanju itd. Prošlih smo godina najveće uspjehe postigli na skijaškim natjecanjima (1. mjesto i u muškoj i u ženskoj pojedinačnoj konkurenciji te 1. i 2. u ekipnoj konkurenciji), u streljaštvu (1. mjesto u muškoj konkurenciji), na plivačkim natjecanjima (2. mjesto u ženskoj konkurenciji pojedinačno, 2., 3. mjesto u muškoj konkurenciji pojedinačno te 4. mjesto muške štafete), badmintonu (1. u Hrvatskoj muška i ženska konkurencija nekoliko puta) te u atletici (2. mjesto u skoku u dalj te 1. i 2. mjesto u krosu na Prvenstvu srednjih škola Hrvatske – oboje u muškoj konkurenciji). U školskoj godini 2016/2017. naše školsko sportsko društvo Osmica nagrađeno je kao treće najbolje školsko sportsko društvo u Hrvatskoj, a u školskoj godini 2017./2018. sudjelovali smo na svjetskim prvenstvima u badmintonu, u Indiji gdje je naša ženska ekipa ostvarila osmo mjesto i u Parizu gdje je muška kros reprezentacija bila 17 na svijetu.

12.

IZVAN UČIONIČKA NASTAVA (STRUČNE I REKREATIVNE EKSKURZIJE, TERENSTKA NASTAVA, IZLETI, POSJETI INSTITUCIJAMA) - PRIJEDLOZI PROFESORA, RODITELJA I UČENIKA**1. Izvan učionička nastava (stručne i rekreativne ekskurzije, terenstka nastava, izleti, posjeti institucijama) - prijedlozi profesora, roditelja i učenika**

Posjeti kazališnim predstavama, muzejima, izložbama, sajmovima, Botaničkom vrtu, Zoološkom vrtu, sportskim manifestacijama:

Razrednici predlažu posjete muzejima i znanstvenim institucijama ovisno o programu i interesu učenika tijekom nastavne godine.

- Svi razrednici predlažu zajedničke aktivnosti razrednog odjela izvan škole u sklopu SRO, nekoliko puta mjesečno

- Aktiv hrvatskog jezika predlaže posjet Šenoinoj kući i posjet Gvozdu za učenike četvrtih razreda i posjete kazališnim predstavama tijekom cijele godine za sve učenike, knjižničarka Jadranka Jurić predlaže posjet zainteresiranih učenika na sajam Inteliber, u gradske knjižnice i u memorijalne centre.

- Stručni aktiv stranih jezika predlaže posjete Goethe institutu, Andautoniji, Arheološkom muzeju, British council, ostalim muzejima i institutima kao i posjete predstavama na stranim jezicima

- Vlasta Sokolić predlaže posjet izložbama za sve učenike škole

- Tina Cota predlaže posjet koncertima za sve učenike škole

- Ljiljanka Kordić i Vesna Vdović Filaković predlažu posjete sportskim manifestacijama za sve učenike škole

Aktiv fizike, kemije i biologije predlaže:

- posjet zainteresiranih učenika škole muzejima s fizikalnim i tehničkim sadržajima (primijenjena fizika), znanstvenim ustanovama i institutima u Zagrebu (Institutu Ruđera Boškovića, IFS, predavanja, otvoreni dani), fakultetima (PMF-u, PBF-u) i sličnim ustanovama vezanim za edukaciju unutar prirodoslovlja u Zagrebu, Hrvatskoj i inozemstvu.

- posjet tvornicama, laboratorijima, sajmovima, izložbama, smotrama (Smotra Sveučilišta), Zavodima (HZJZ, HZTM), HAZU, OPG-ovima te obilazak Medvednice.

- posjet učenika pročišćivaču zagebačke vode (kemija, biologija).

- posjete institucijama: Imanje Vukomerić, ZOO, Botanički vrt

Prijedlog za kemiju i fiziku: posjet NE Krsko,

Prijedlog zajedničke izvanučioničke nastave: Histria aromatica, Istra, Muzeji i instituti u Europi

- Sandra Pifar Kain za fakultativnu nastavu Nutricionizam predlaže izvanučioničke nastave: posjet tvornici Kraš, laboratorijima, sajmovima, izložbama, smotrama (Smotra Sveučilišta), Zavodima (HZJZ, HZTM), Fakultetima (PBF, PMF), OPG-ovima, Botaničkom vrtu.
- Branka Topolovec – predlaže posjete za sve učenike: Muzej grada Zagreba, Povijesni muzej i Hrvatski institut za povijest
- Andrija Komparak predlaže posjete muzejima i Saboru.
- Aktiv likovne, glazbene umjetnosti, TZK, Pig, etike i vjeronauka predlaže posjet staračkom domu i domu za nezbrinutu djecu, posjet religijskim ustanovama, ovisno o afinitetu učenika.

2. Izvanučionička nastava izvan Zagreba (terenska nastava)

- Školski jednodnevni izlet 9. 10. 2018. svi razredi na destinacije po želji
- Jednodnevne ili dvodnevne izlete za sve učenike predlažu svi razrednici za svoje razredne odjele.
- Vlasta Sokolić – dvodnevni posjet muzejima u inozemstvo, posjet popularnim izložbama prema zanimanju učenika
- Branka Topolovec predlaže terensku nastavu Vukovar, Ovčara, Borovo selo, Ilok i posjet Hagu
- Božena Šmit predlaže posjet Beču (Prirodoslovni muzej i Banka sjemena).
- Šime Sušić predlaže izvanučioničku nastavu na Golom otoku (dvodnevni ili jednodnevni, korelacija geografije i povijesti) i jednodnevnu izvanučioničku nastavu u špilju Veternicu i francuske rudnike na Medvednici
- Stručni aktiv hrvatskog jezika predlaže za učenike trećih razreda jednodnevnu izvanučioničku nastavu „Hrvatski realisti iz Zagorja“ i jednodnevnu izvanučioničku nastavu Vila Ružić, Pećine, Rijeka.
- Prijedlozi za nastavu biologije i fakultativnu nastavu iz ekologije i održivog razvoja – voditeljica Branka Horvat:
- Jednodnevne izvanučioničke nastave: Arche Noah (u suradnji s Sandrom Pifar Kain Noina arka u Schilternu u Austriji, zbirka sjemenki ljekovitog i ugroženog bilja), Park prirode Medvednica, Aquatika, Karlovac, Samoborsko gorje.
- Dvodnevne izvanučioničke nastave: Kopački rit i Kvarnerski otoci
- Stručni aktiv matematike, informatike i psihologije predlaže odlazak na natjecanja, Festival matematike u Puli (svibanj 2019.), posjet Matematikumu (GIESSEN).
- Aktiv hrvatskog jezika predlaže za treće i četvrte razrede početkom svibnja 2019. izvanučioničku nastavu u Zagorje („Hrvatski realisti iz Zagorja“, hrvatska književnost 19. st.)

- Aktiv hrvatskog jezika predlaže za druge razrede izvanučioničku nastavu u Italiju, Emilia Romagna (Ravenna, Bologna, Ferrara i Modena u suradnji s Biljanom Gubić Brkić, prof. talijanskog jezika).
- Aktiv likovne, glazbene umjetnosti, TZK, Pig, etike i vjeronauka predlaže izvanučioničku terensku nastavu u Prag, Beč, Veneciju, Prvić, Lošinj, Krapinu, Zadar, Trst, Padovu, Veronu, Budimpeštu te na Brijune,..
- Anđela Radulović predlaže posjet učenika psihosocijalnoj ustanovi, Institutu za društvena istraživanja, Institutu za istraživanje mozga
- Aktiv kemije, fizike i biologije predlaže terensku nastavu Noina arka u Austriji
- Prijedlozi za nastavu biologije i fakultativnu nastavu: Park prirode Medvednica, Kopački rit, Aquatika, Karlovac, Samoborsko gorje
- Prijedlozi terenske nastave iz nutricionizma-voditeljica Sandra Pifar Kain: tvornica čokolade Zotter kod Graza, Noina arka u Schilternu u Austriji (zbirka sjemenki ljekovitog i ugroženog bilja)

3. Maturalna putovanja:

- 3.a, 3.b, 3.c, 3.d – razrednici predlažu maturalno putovanje u suradnji s roditeljima i učenicima, lipanj ili kolovoz 2019.

4. Međunarodna suradnja

Postoji mogućnost nastavka suradnje s Nizozemcima i Dancima, sukladno s njihovim i našim planom i programom (okvirno u proljeće 2019.) uz jedan jednodnevni izlet u Hrvatskoj i višednevno putovanje u Nizozemsku i Dansku.

PROTOKOL ORGANIZACIJE ŠKOLSKIH EKSKURZIJA ODREĐEN JE PRAVILNIKOM O IZVOĐENJU IZLETA, EKSKURZIJA I DRUGIH ODGOJNO-OBRAZOVNIH AKTIVNOSTI IZVAN ŠKOLE.

Habdelićeva 1, 10 000 Zagreb

Tel/fax: 4852 410, zbornica 4851 938

ravnatelj 4851 937

gimnazija.titusa.brezovackog@zg.t-com.hr

<http://www.gimnazija-osma-tbrezovackog-zg.skole.hr/>

Zagreb, 3. rujna 2018.

PRIJEDLOG PROVEDBE IZVAN UČIONIČKE NASTAVE
(iznosi se na temelju prvog prijedloga, a tijekom provedbe u suradnji s roditeljima)

Prijedlog izvan učioničke nastave: (školski izlet, školska ekskurzija, terenska nastava, posjet): _____

Predlagatelj: _____

Učitelj voditelj: _____

Učitelji pratitelji: _____

Usklađenost s godišnjim planom i programom rada škole i/ili školskim kurikulumom:

_____
_____
_____

Odredište: _____

Vrijeme trajanja: _____

Nositelji realizacije: _____

Način realizacije: _____

Način vrednovanja: _____

_____
_____
_____

Potrebna financijska sredstva za realizaciju (za svaki razredni odjel):

_____
_____

Datum roditeljskog sastanka na kojem je razrednik obavijestio roditelje o predloženom planu izvan učioničke nastave: _____

Datum traženja pisane suglasnosti roditelja za sudjelovanje učenika u izvan učioničkoj nastavi (najmanje 7 dana prije izvođenja): _____

Broj i postotak roditelja koji pristaju da njihova djeca sudjeluju na izvan učioničkoj nastavi: (obavezan je prethodni pisani pristanak dvije trećine roditelja učenika razreda)

_____.

Habdelićeva 1, 10 000 Zagreb

Tel/fax: 4852 410, zbornica 4851 938

ravnatelj 4851 937

gimnazija.titusa.brezovackog@zg.t-com.hr

<http://www.gimnazija-osma-tbrezovackog-zg.skole.hr/>

Zagreb,

Izvedbeni plan i program izvan učioničke nastave

Razredni odjel: _____

Odredište: _____

Vrijeme trajanja: _____

Nositelji realizacije: _____

Način realizacije: _____

Odgojno-obrazovni ciljevi:

Ishodi učenja:

Tijek aktivnosti:

Načini i oblici praćenja i vrednovanja ostvarenih ciljeva i ishoda:

Dodatno za terensku nastavu:

Nastavna sredstva:

Oblici rada:

Metode, tehnike i postupke istraživanja:

Elementi i kriteriji vrednovanja ostvarenih ciljeva i ishoda:

Napomena: Realizirani oblici izvanučioničke nastave upisuju se u odgovarajuću pedagošku dokumentaciju i evidenciju.

Dodatno za višednevnu izvan učioničku nastavu:

Davatelj usluga:

Habdelićeva 1, 10 000 Zagreb

Tel/fax: 4852 410, zbornica 4851 938

ravnatelj 4851 937

gimnazija.titusa.brezovackog@zg.t-com.hr

<http://www.gimnazija-osma-tbrezovackog-zg.skole.hr/>

Zagreb,

Izvešće o provedenom javnom pozivu za ponude

Povjerenstvo za provedbu javnoga poziva i izbor najpovoljnije ponude:
(ravnatelj imenuje 7 dana prije objave javnog poziva)

Ravnatelj: _____

Razrednik: _____

Učitelj voditelj: _____

Učitelj pratitelj: _____

Predstavnik roditelja: _____

Predstavnik učenika: _____

Zapisnici sastanka povjerenstva:

1. sastanak povjerenstva:

Datum: _____ Zapisničar: _____

Nazočni članovi povjerenstva:

_____
_____
_____

Napomena: Kada se ista izvanučionička nastava planira za više razrednih odjela/odgojno-obrazovnih skupina, u Povjerenstvo se imenuje razrednik, roditelj i učenik svakoga razrednog odjela/odgojno-obrazovne skupine.

Povjerenstvo je na sastanku odredilo:

Datum javnog poziva:

Sadržaj javnog poziva:

Datum i vrijeme otvaranja ponuda:

Javni poziv objavljen je na mrežnim stranicama škole dana: _____
(najkasnije mjesec dana prije predviđene realizacije jednodnevne izvan učioničke nastave, a dva mjeseca prije predviđene realizacije višednevne izvan učioničke nastave).

2. sastanak povjerenstva:

Datum: _____ Zapisničar: _____

Nazočni članovi povjerenstva:

_____ Odabrana je ponuda: _____

Napomena: o odabranoj ponudi potrebno je obavijestiti školski odbor, vijeće roditelja i roditelje razrednog odjela

Datum objave rezultata odabira ponude na mražnim stranicama škole:

_____

PRIMJER OBAVIJESTI O IZLETU I SUGLASNOSTI RODITELJA**TERENSKA NASTAVA/IZLET**

1. datum, vrijeme i mjesto polaska i povratka

---

2. odredište i plan putovanja

---

3. sadržaji uključeni u cijenu

---

4. sadržaji koji se plaćaju na licu mjesta i njihova cijena

---

5. cijena terenske nastave/izleta

---

6. organizator terenske nastave (turistička agencija)

---

7. uvjeti otkaza

SUGLASNOST RODITELJA O PUTOVANJU

Potpisom dajem suglasnost da moje dijete _____, učenik _____ razreda, smije putovati na terensku nastavu/putovanje u _____.

Slažem se da je odgovornost na putovanju podijeljena na profesore i učenike te da profesori ne mogu biti odgovorni za nesretne slučajeve koji su posljedica nedopuštenoga odvajanja učenika od grupe, nedopuštene konzumacije alkohola ili opojnih sredstava. Slažem se da ću u slučaju teškoga kršenja discipline ili pijanstva svoga djeteta osobno doći po njega u bilo koji dio Hrvatske ili Europe.

Slažem se da moje dijete smije imati slobodno vrijeme jer je putovanje ispit zrelosti i da u tom dijelu putovanja profesori u pratnji ne mogu biti odgovorni za posljedice neodgovornoga ponašanja mogega djeteta. Slažem se da će moje dijete na putovanju platiti putno osiguranje (zdravstveno i osiguranje od nezgode, predloženo od strane škole ili od osobna osiguravatelja) i u slučaju nezgode učenika protiv škole nećemo podizati sudsku tužbu, a sva potraživanja namirit ćemo od osiguranja.

Razrednicu/ka ćemo obavijestiti o bolestima djeteta koje su relevantne za sigurnost putovanja.

Upoznati smo sa sljedećim napomenama:

Učenici su odgovorni za svoje osobne stvari, a posebice skrećemo pozornost da učenici na put ne nose vrlo vrijedne stvari.

Prije napuštanja grupe učenici su dužni javiti se razrednici i najaviti mjesto i trajanje odsutnosti

Tijekom putovanja učenicima nije dopušteno iznajmljivati automobile, motore ili brodove iako imaju važeće dozvole.

Učenik mora poštivati upute razrednice, profesora u pratnji, hotelskog osoblja i turističkog vodiča.

Učenici su dužni striktno poštivati i držati se dogovorenih termina polazaka i sastanaka. U slučaju nepridržavanja uputa, punodobnog učenika možemo poslati kući javnim prijevozom na njegov trošak, a roditelje malodobnog učenika možemo pozvati da preuzmu svoje dijete

Učenici se moraju pridržavati kućnoga reda hotela i protupožarnih pravila ponašanja. Svu štetu koju učenik prouzroči u hotelu, u autobusu ili na stvarima drugih putnika snosit će sam, odnosno njegovi roditelji.

Slažem se da se moje dijete na javnim plažama i bazenima smije kupati.

Slažem se da smije s pratnjom imati večernji provod (disco) u okviru zakona države u koju se putuje i upoznat sam s činjenicom da je tijekom cijeloga putovanja učenicima zabranjeno kupovanje i konzumacija alkoholnih ili drugih opojnih sredstava. Poznato mi je da odgovaram za sve materijalne i nematerijalne štete i s njima povezane troškove koji su rezultat neodgovornoga ponašanja mogega djeteta i gruboga kršenja discipline te se obvezujem tako nastale troškove pokriti i/ili nadoknaditi nastalu štetu. Svojim potpisom potvrđujem da sam upoznat s pravilima ponašanja učenika na putovanju te dajem suglasnost za putovanje svojega djeteta po navedenim pravilima ponašanja.

Ime i prezime roditelja ili staratelja _____

Adresa stanovanja _____

Telefoni

roditelja: Privatni _____ Mobitel roditelja _____ Mobitel

učenika _____

Potpis roditelja _____ Potpis učenika

Datum potpisa

KONCERTI, PREDSTAVE, POSJETI KULTURNIM INSTITUCIJAMA

Tijekom cijele godine, u organizaciji profesora hrvatskoga jezika te glazbene i likovne umjetnosti, učenici posjećuju kazališne predstave, izložbe i glazbene priredbe u našem gradu.

Tijekom svake školske godine učenici bi trebali posjetiti šest do sedam kazališnih predstava. Redom su to provjerene i kvalitetne predstave. U proteklim godinama posjetili smo gotovo sva naša kazališta (ITD, Komedijska, Exit, Vidra, Gavella, Mala dvorana Lisinski, Histrioni, HNK...) i nismo propustili niti jednu dobru predstavu u Zagrebu (npr. *Barun Münchhausen*, *Stilske vježbe*, *San ljetne noći*, *Dundo Maroje*, *Cigle svete Elizabete*, *Antigona*, *Kauboji*, *Djeca sa CNN-a*, *U posjetu kod gospodina Greena*, *Glasi iz planina*, *Shakespeare na Exit*, *Kako misliš mene nema...*). Neke su vezane uz lektirni program, a neke imaju „slobodnu temu“. Kada je predstava vezana uz gradivo (lektiru), mora ju vidjeti cijeli razred, a kada predstava ima „slobodnu temu“, profesoru se javljaju učenici koji tu predstavu žele pogledati. Učenici veoma vole ići u kazalište, pogotovo jedna skupina od 10-ak učenica koje pažljivo prate kazališni program i redovito posjećuju predstave. Namjera nam je i učenike 4. razreda voditi na barem šest predstava (s obzirom na njihovo učenje za državnu maturu), ovisno o programu sezone.

Učenicima koristi zajednički odlazak u kazalište ili na koncert, a razloga je nekoliko: mnogi privatno nemaju naviku odlaska u kazalište ili na koncerte, ulaznice su po povoljnijoj cijeni, zajedničko je razredno druženje, prije predstave/koncerta učenici su upoznati s programom i znaju što mogu očekivati, često dobiju i zadatke (kritički osvrt ili recenzija predstave/koncerta, usporedba dviju kazališnih predstava ili dramskoga teksta i kazališne predstave), a predstavu/koncert komentiramo na prvom sljedećem satu (gluma, scenski prostor, kostimografija, otklon od dramskoga teksta, kvaliteta, očekivanja, jezik, umjetnička izvedba, glazbenici...)

Tijekom svake školske godine, na razini cijele Gimnazije, planirano je sljedeće:

1. Organizirani obilazak Gradske knjižnice (prvi razredi - zainteresirani učenici)
2. Organizirani obilazak NSB (dosada smo to organizirali za četvrte razrede u 12. mjesecu)
3. Organizirati razne radionice (npr. na temu glagoljice i sl.)
4. Susret s poznatim književnicima (do sada npr. Z. Ferić, J. Matanović, G. Tribuson, M. Gavran, N. Kuzmičić i dr.)

POSJETI KAZALIŠTU

AKTIVNOST

ORGANIZIRANO POHAĐANJE KAZALIŠNIH PREDSTAVA

1. Ciljevi aktivnosti

- upoznati teatar i svijet dramske umjetnosti
- uočiti povezanost dramske umjetnosti s književnim predloškom
- prepoznati vrijednost dramske umjetnosti i njezinu ulogu u kontekstu suvremene kulture, ali i u povijesnom razvoju civilizacije, kulture i umjetnosti
- razviti sposobnost kritičkog osvrta na viđeno i doživljeno
- kritički promišljati svijet oko sebe
- uočiti mogućnosti izražavanja: riječju, tijelom, gestom, grimasom, plesnim pokretom, pantomimom...
- uočiti umijeće glumačkih transformacija i prepoznati ga kao posebnu vrstu umjetničkog izražavanja
- potaknuti na kreativno stvaralaštvo

- 2. Namjena aktivnosti** Teatar je poseban svijet. Teatar je svijet unutar svijeta i svijet izvan svijeta. Teatar čini mogućim nemoguće. Učenicima je zato važno odškrinuti vrata toga svijeta i ponuditi im ga. Ako naslute mogućnosti koje se tamo nude i otvaraju, možda će neki od njih postati doživotni zaljubljenici u dramsku umjetnost, a možda će neki u sebi prepoznati talent i prigrliti daske koje će im u životu značiti sve. Oni kojima se ne dogodi ni jedno ni drugo ipak zasigurno mogu računati na vrijedna iskustva uočavanja, prepoznavanja, otkrivanja, shvaćanja i prihvaćanja sebe i svijeta oko sebe. Jer teatar jest zrcalo u kojemu prepoznavamo svoj odraz i vrijedno je naučiti gledati sebi u oči.
- 3. Nositelji aktivnosti i njihova odgovornost** Svi zainteresirani učenici i voditelji (svi zainteresirani profesori).
- 4. Način realizacije aktivnosti** U suradnji s kazalištima.
- 5. Vremenik aktivnosti** Ovisno o repertoaru kazališta; tijekom školske godine i kazališne sezone.
- 6. Detaljan troškovnik aktivnosti** Za grupne posjete kazališta obično nude popuste, a troškove takve cijene s popustom snose učenici (obično između 25,00 i 40,00 kuna).
- 7. Način vrjednovanja i način korištenja rezultata vrjednovanja** Sam odlazak u kazalište ne ocjenjuje se ni ne vrjednuje. Ali može se vrjednovati učenički rad koji može nastati na temelju odlaska u kazalište i gledanja kazališne predstave (npr. referat koji za temu ima usporednu analizu kazališne predstave i dramskog teksta, usporednu analizu kazališne predstave i filma i sl.). Takav rad može se vrjednovati ako je na neki način povezan s nastavnim planom i programom.

Program izradila: Marta Lukić, prof.

13. MEĐUPREDMETNE TEME

i. Osobni i socijalni razvoj

Svrha je poučavanja osobnoga i socijalnog razvoja osposobiti učenike da prepoznaju i kritički procjenjuju vlastite i društvene vrijednosti kao bitne činitelje koji utječu na njihovo mišljenje i djelovanje, da razviju odgovornost za vlastito ponašanje i život, pozitivan odnos prema drugima i konstruktivno sudjeluju u društvenomu životu. Odgoj i obrazovanje za osobni i socijalni razvoj omogućuje učenicima izgrađivanje komunikacijskih, organizacijskih i socijalnih vještina i sposobnosti, jačanje samopoštovanja, stjecanje vještina suradnje u međukulturnim situacijama i izgrađivanje zrelih stavova o drugima i sebi. Također im omogućuje razvoj sposobnosti potrebnih za izražavanje i zadovoljavanje vlastitih potreba i sklonosti, procjenu vlastitih sposobnosti, donošenje odluka i suradnju s drugima.

Učenici će:

- razviti samopouzdanje i sigurnost u osobne sposobnosti i identitet
- razviti organizacijske sposobnosti za donošenje odluka, postavljanje ciljeva, rješavanje problema, planiranje i vođenje
- steći vještine razvijanja dobrih odnosa s vršnjacima, razumijevanja položaja i mišljenja drugih učenika radi šire prihvaćenosti u društvu
- razviti suradničko učenje prihvaćajući uzajamnu komunikaciju, rješavanje problema raspravom, razgovorom i dijalogom
- razviti sposobnost uviđanja posljedica svojih i tuđih stavova i postupaka
- prihvaćati pravila suradničkih odnosa u skupini, solidarnosti, uljudnoga ponašanja, uzajamnoga pomaganja i prihvaćanja različitosti
- odgovorno izvršavati preuzete zadatke
- razviti sposobnost javnoga nastupanja i govorenja pred drugima (u skupini, razredu, na skupovima i sl.).

ii. Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša

Međupredmetnom temom Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša u svim se odgojno-obrazovnim područjima promiče i osigurava razvoj pozitivna i odgovorna odnosa učenika prema svojem zdravlju i sigurnosti, zdravlju i sigurnosti drugih te zaštiti okoliša i održivu razvoju. Podrazumijevaju se svi vidovi zdravlja: tjelesno, mentalno, emocionalno i socijalno zdravlje. Učenike se potiče na trajno usvajanje zdrava životnoga stila – zdrave i uravnotežene prehrane, pravilnih higijenskih navika, stalne i primjerene tjelesne aktivnosti te odgovorna odnosa prema sebi, drugima, izgradnji partnerskih odnosa, spolnosti, prenosivim bolestima i dr.

Odgoj i obrazovanje za sigurnost učenicima pomaže osvijestiti i procijeniti rizike i moguće opasnosti te posljedice rizičnoga ponašanja u različitim područjima njihova života: u prometu, pri upravljanju novcem, pri rukovanju različitim alatima, opremom i tvarima, kako u svakodnevnomu radu, tako u odnosima s drugim ljudima i slično. Osposobljava ih se za donošenje odgovornih i osviještenih odluka i poduzimanje primjerenih sigurnosnih i zaštitnih radnja u raznolikim poznatim i nepoznatim situacijama. Odgojem i obrazovanjem za zaštitu okoliša i održivi razvoj učenici otkrivaju i uspostavljaju višestruke i raznolike odnose između prirodnih, društvenih, gospodarskih i kulturnih dimenzija

okoliša. Razvijaju razumijevanje za složenost problema što ih u odnosu na okoliš donose promijenjeni uvjeti života te društveni, gospodarski i tehnološki razvoj. Učenici izgrađuju pozitivan sustav vrijednosti u odnosu na potrebu očuvanja kvalitete okoliša te racionalno korištenje prirodnih izvora. Osobito usvajaju vrijednosti kao što su obzirnost, umjerenost, štedljivost, solidarnost i poštovanje samih sebe i drugih ljudi, prirode, okoliša te njihovih izvora i zaliha za sadašnje i buduće naraštaje, biološke i kulturne raznolikosti te planeta Zemlje u cijelosti.

Ciljevi međupredmetne teme

Učenici će:

- usvojiti zdrav način života i razumjeti kako prehrana, tjelesna aktivnost i odluke o vlastitu ponašanju i odnosima s drugim ljudima utječu na tjelesno, mentalno, emocionalno i socijalno zdravlje
- donositi osviještene i odgovorne odluke i razumjeti posljedice svojega izbora
- razviti samopoštovanje i samopouzdanje te razviti i održati pozitivne, poštovanjem ispunjene odnose s različitim ljudima u raznolikim situacijama, uključujući posao, dom i širu zajednicu
- steći znanje i razumijevanje sigurnosnih i zaštitnih mjera i radnja u različitim situacijama te razviti vještine sigurnoga ponašanja i postupanja
- biti osposobljeni za prepoznavanje, procjenu i upravljanje rizicima i opasnostima u različitim situacijama
- pravovremeno, pribrano i osviješteno postupati u različitim kriznim situacijama pružajući pomoć sebi i drugima te znajući kome se i kako obratiti za stručnu pomoć
- razviti odgovoran odnos prema očuvanju kvalitete okoliša i njegovih izvora i zaliha, zasnovan na razumijevanju utjecaja različitih čimbenika na promjene u okolišu ili njegovo uništavanje.

iii. Učiti kako učiti

Svrha je razvoja kompetencije učiti kako učiti osposobiti učenike za učinkovitu organizaciju i upravljanje vlastitim učenjem te razviti pozitivan stav prema učenju. Kompetencija učiti kako učiti osnova je za cjeloživotno učenje i značajna je za daljnji obrazovni i profesionalni razvoj učenika. Ona uključuje ove elemente: osposobljenost za organiziranje i praćenje usvajanja, obrade i vrjednovanja novoga znanja, vještina, sposobnosti i stavova te njihove primjene u različitim situacijama. Ona također uključuje znanje o strategijama i metodama učenja, osposobljavanje učenika za procjenjivanje i odabiranje strategija i metoda učenja koje mu najbolje odgovaraju, osposobljavanje učenika za preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje te donošenje odluka o vlastitom obrazovnom putu.

Ciljevi međupredmetne teme

Učenici će:

- razlikovati činjenice od mišljenja
- znati postavljati bitna i na problem usmjerena pitanja, tražiti, procijeniti pouzdanost i služiti se informacijama iz različitih izvora (rječnici, atlasi, enciklopedije, internet i ostali mediji)
- steći vještine suradnje s drugima, znati raspravljati o temama i problemima s drugima i doći do zajedničkih rješenja
- steći znanja i vještine planiranja, organiziranja i upravljanja vlastitim učenjem, posebice

vremenom posvećenom učenju

- znati odabrati određene tehnike i strategije učenja te procijeniti jesu li one dobre za učenike
- razviti pozitivan stav prema stjecanju novoga znanja i prema učenju općenito
- biti osposobljeni za primjenu stečenoga znanja i vještina u različitim situacijama
- preuzeti odgovornost za vlastito učenje i uspjeh postignut učenjem.

iv. Poduzetništvo

Osnovni cilj razvoja poduzetničke kompetencije učenika jest razvoj osobina ličnosti te znanja, vještina, sposobnosti i stavova potrebnih za djelovanje pojedinca kao uspješne poduzetne osobe. Poduzetnička kompetencija uključuje razvoj učenika kao poduzimljivih, kreativnih i samostalnih osoba spremnih na prihvaćanje promjena i preuzimanje rizika, kao pojedinaca s razvijenim socijalnim i komunikacijskim sposobnostima i temeljnim znanjima iz područja gospodarstva i vođenja poslova te područja obrta. U osnovi razvoja poduzetničke kompetencije, kao međupredmetne teme koja se razvija u svim predmetima, jest razvoj poduzetne osobe osposobljene za uočavanje prilika u kojima svoje ideje mogu pretvoriti u djelatnost ili pothvat u različitim situacijama: obrazovanju, radu i životu općenito.

Ciljevi međupredmetne teme

Učenici će:

- biti osposobljeni za postavljanje, vrjednovanje i ostvarivanje osobnih ciljeva
- znati planirati svoj rad i ostvarivati planove
- razviti inicijativnost, ustrajnost u aktivnostima, posebno u učenju
- biti osposobljeni za prilagođavanje novim situacijama, idejama i tehnologijama
- razviti stvaralački pristup prema izazovima i promjenama, stresovima i sukobima te natjecanju
- razviti vještine vrjednovanja drugih i samovrjednovanja te kritičkoga odnosa prema vlastitomu uspjehu, odnosno neuspjehu
- razviti samostalnost, samopouzdanje i osobni integritet
- upoznati radni život i zanimanja u neposrednoj okolini i društvu
- steći temeljna znanja u području gospodarstva
- osvijestiti važnost i mogućnosti samozapošljavanja.

v. Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije

Informacijska i komunikacijska tehnologija ima mogućnosti najsuvremenijega dostupnoga

nastavnog pomagala i sredstva u svim odgojno-obrazovnim područjima. Mogućnostima multimedijских prikaza i pristupa računalnim mrežama, osobito internetu, omogućuje trenutačni pristup golemu i brzorastućemu broju informacija iz cijeloga svijeta omogućujući ujedno i njihovo pretraživanje. Uz to, pridonosi razvoju učeničkih sposobnosti samostalnoga učenja i suradnje s drugima te njihovih komunikacijskih sposobnosti. Pridonosi razvoju pozitivna odnosa prema učenju, unaprjeđenju načina na koji učenici prikazuju svoj rad te njihovim pristupima rješavanju problema i istraživanju. Isto tako, učinkovita i racionalna primjena informacijske i komunikacijske tehnologije u različitim situacijama daje bitan doprinos razumijevanju temeljnih koncepata u području tehnike i informatike.

Stoga je odgovarajući pristup informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji nužno omogućiti

svim učenicima. Oni se tom tehnologijom trebaju služiti u svim predmetima i tako dobiti mogućnost za istraživanje i komunikaciju u lokalnoj sredini, ali i šire, kako bi stekli vještine razmjene ideja i podjele rada sa suradnicima te pristupa stručnim sadržajima različitim načinima.

Ciljevi međupredmetne teme

Učenici će:

- biti osposobljeni za prepoznavanje i izbor informacija potrebnih za određene situacije te vrjednovanje odgovarajućih izvora informacija
- biti osposobljeni prikazati informacije na jasan, logičan, sažet i precizan način
- razložno i učinkovito rabiti informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za:
  - o traženje i prikupljanje podataka te njihovu pohranu, pretraživanje, obradbu i organizaciju
  - o analizu i sintezu strukturiranih informacija
  - o istraživanje, modeliranje i simuliranje različitih procesa i pojava u prirodi i društvu
  - o rješavanje problema u različitim situacijama
  - o stvaranje i prikazivanje vlastitih ideja i materijala
  - o učinkovito samostalno učenje služeći se računalom kao medijem
  - o komunikaciju i suradnju s drugima
- razviti svijest o primjeni informacijske i komunikacijske tehnologije u društvu i njezinim posljedicama
- razviti kritičan i misaoni stav o pitanjima vezanima za valjanost i pouzdanost dostupnih informacija te o pravnim i etičkim načelima interaktivnoga korištenja tehnologijama informacijskoga društva.

vi. Građanski odgoj i obrazovanje

Suvremene demokracije trebaju radne, obaviještene i odgovorne građane, odnosno državljane. Svrha je poučavanja međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje pridonijeti osposobljenosti učenika za aktivno i učinkovito obavljanje građanske uloge. Među značajnije elemente ove međupredmetne teme ubrajaju se znanja, vještine, sposobnosti i stavovi koji razvijaju demokratsku svijest učenika i potiču ih na aktivno i učinkovito sudjelovanje u razvoju demokratskih odnosa u školi, lokalnoj zajednici i društvu, pridonose razvoju vlastitoga identiteta, boljemu upoznavanju i poštovanju drugih te senzibiliziraju i osvješćuju učenike za rješavanje globalnih problema na načelima demokracije, posebice pravednosti i mirotvorstva.

Boljim upoznavanjem sebe i svoje uloge u razvoju društva te prihvaćanjem različitosti drugih, učenici razvijaju samostalnost, osobni integritet te pozitivan odnos s drugim učenicima i okolinom. Objedinjujućim temama građanskoga odgoja i obrazovanja unaprijedit će se suradnja škole, obitelji, lokalne zajednice i društva.

Ciljevi međupredmetne teme

Učenici će:

- steći znanja i razviti svijest o važnosti demokratskih načela, institucija i procesa u vlastitomu društvu, Europi i na globalnoj razini
- razviti pozitivan stav i zanimanje za stvaralačko i učinkovito sudjelovanje u životu škole i neposredne zajednice u kojoj žive
- razviti pozitivan stav i zanimanje za stvaralačko i učinkovito sudjelovanje u društvenomu životu kao odrasli građani
- razviti svijest o pravima, dužnostima i odgovornostima pojedinca, jednakopravnosti u društvu, poštovanju zakona, snošljivosti prema drugim narodima, kulturama i religijama te različitosti mišljenja
- biti osposobljeni za kritičko prosuđivanje društvenih pojava
- biti osposobljeni za uporabu i procjenu različitih izvora informiranja pri donošenju odluka i prihvaćanju obveza.

KURIKUL GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Kurikul GOO u Gimnaziji Tituša Brezovačkog zaseban je dokument na mrežnim stranicama škole.

14. OČEKIVANA POSTIGNUĆA UČENIKA

2. Talentirani i daroviti učenici

Talentirani i daroviti učenici uče brže i s dubljim razumijevanjem u odnosu na većinu svojih vršnjaka. Naša gimnazija nudi takvim učenicima mogućnosti razvijanja vlastitih potencijala i zadovoljenja specifičnih potreba pomoću:

- dodatne nastave iz hrvatskoga jezika, engleskoga jezika, kemije, fizike, matematike, povijesti i geografije
- izborne nastave iz informatike, astronomije, ekologije, njemačkoga jezika i povijesti filma
- izvannastavnih aktivnosti: glazbene radionice, dramske grupe, novinarske grupe, likovne radionice, psihološke radionice i školskoga športskog kluba
- sudjelovanjem na gradskim, županijskim i državnim natjecanjima

Do sada nismo provodili sustavnu identifikaciju darovitih učenika, koristeći se i subjektivnim i objektivnim mjerama identifikacije, već smo se primarno koristili subjektivnim mjerama (mišljenjem nastavnika) te smo poticali tako prepoznate učenike da se uključe u gore navedene aktivnosti. Ubuduće planiramo koristiti se i objektivnim mjerama (npr. testovima sposobnosti) kako bismo identificirali i one darovite učenike koji nisu prepoznati od strane nastavnika, a koji trebaju dodatnu podršku kako bi ostvarili svoje potencijale. Planiramo proširiti program rada s darovitim učenicima i na redovitu nastavu individualiziranim (obogaćenim i proširenim) kurikulumom.

Programi u redovitoj nastavi i programi izvan redovite nastave:

- obogaćenje
- proširenje
- mentorstvo
- natjecanje
- izvannastavne aktivnosti
- radionice

Razlikovnost (diferencijacija) se odnosi na prilagodbu *sadržaja učenja* (ubrzavanje, sažimanje, mijenjanje, reorganiziranje, prilagodljiv tempo rada, korištenje naprednijim i složenijim materijalima, konceptima i sl.), *procesa učenja* (intelektualno zahtjevniji problemski zadatci, pitanja otvorenoga tipa koja pokreću višu misaonu razinu – istraživanje, otkrivanje novoga, preispitivanje poznatoga, samostalno učenje te upute koje potiču ostvarenje viših razina mišljenja), *proizvoda učenja* (npr. plakat, seminarski rad, predavanje drugim učenicima, problemski zadatci za druge učenike, mentorstvo darovitih učenika drugim učenicima) te *okružja učenja* (koje omogućuje slobodnu komunikaciju, potiče neovisnost, stvaralaštvo, inovativnost i slično).

Programi u redovitoj nastavi

Obogaćenje

Obogaćenje označava horizontalnu prilagodljivost unutar cijeloga kurikuluma. Ono označava vrstu učenja koje je izvan osnovnoga programa koji učenici uče, odnosno predstavlja dodatak općemu kurikulumu, ali ga ne mijenja. Može se ostvarivati sa skupinom učenika koji rade zajedno na kakvu dodatnomu sadržaju unutar kurikuluma.

Obogaćenje ne mora biti namijenjeno samo darovitim nego i ostalim učenicima u razredu.

Proširenje

Proširenje predstavlja vertikalnu prilagodljivost koja učeniku omogućuje brže napredovanje kurikulumom. Može sadržavati *ubrzanje* (akceleracija), kada učenici "preskaču" dijelove gradiva kako bi se brže kretali prema cilju. Također, sadržaje se općega kurikuluma može obogatiti tako da postanu složeniji, čime se učenika uvodi u dublje upoznavanje pojedinih sadržaja, uz napredovanje njemu svojstvenom brzinom.

Mentorstvo

Mentori za pojedina područja stručnjaci su koji, osim prenošenja znanja i razvijanja vještina i sposobnosti, imaju ulogu voditelja, učitelja, uzora i prijatelja darovitog učenika. Daroviti mogu biti podložni teškoćama koje proizlaze iz nesklada intelektualnoga, društvenoga i emocionalnog stupnja zrelosti pa im mentor, uz akademsku, pruža društvenu i emocionalnu podršku. Dakle, mentorstvo ima dvojaku ulogu: pomoć pri razvijanju talenta ili darovitosti i podupiranje suradnjom i suosjećanjem. Mentori mogu biti učitelji/nastavnici, stručni suradnici, stariji učenici, volonteri te gostujuć stručnjaci.

Natjecanja

Učenici se upućuju na različita natjecanja s područja koja ih zanimaju, čime im se pruža prilika za iskazivanje sposobnosti i talenata te njihovo vrjednovanje i samovrjednovanje. Smatra se da natjecanja mogu poslužiti za prepoznavanje talentirane i darovite djece i učenika te kao odgojno-obrazovna ponuda. Natjecanja mogu biti gradska i općinska, županijska, državna i međunarodna te pojedinačna i skupna.

Programi izvan redovite nastave

Programi izvan redovite nastave odnose se na različite izvannastavne aktivnosti, radionice, ljetne i zimske škole i klubove, u kojima učenici pohađaju programe prema svojim posebnim područjima talentiranosti, darovitosti i sklonosti.

Programi izvrsnosti

Programi izvrsnosti jesu odgojno-obrazovna podrška darovitima u razvijanju njihovih naglašenih sklonosti i mogućnosti. Ostvaruju se u suradnji škole sa znanstveno-istraživačkim ustanovama, s gospodarstvom, s istaknutim stručnjacima za pojedino područje te s različitim udrugama. Mogu se provoditi na lokalnoj, područnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Programe izvrsnosti prijavljuje škola sama ili u suradnji s drugim ustanovama ili stručnim osobama, a odobrava ih nadležno ministarstvo za obrazovanje, nakon postupka vrjednovanja. Programi se izvrsnosti ostvaruju na seminarima, u ljetnim i zimskim školama, u kampovima za darovite, u učeničkim skupinama, učenjem pomoću interneta. Kako bi se učinkovitije odgovaralo na potrebe darovitih, osim rada s učenicima, na trajnom stručnom razvoju u programima izvrsnosti radi se i s roditeljima, nastavnicima i stručnim suradnicima.

15. OCJENJIVANJE I VRJEDNOVANJE UČENIČKIH POSTIGNUĆA

Što se vrjednuje i ocjenjuje

Vrjednovanje se temelji na cjelovitu (holističkom) pristupu praćenja i poticanja individualnoga razvoja svakoga učenika, a Gimnazija Tituša Brezovačkog osigurava sustavno poučavanje učenika, poticanje i unaprjeđivanje njihova razvoja u skladu s njihovim sposobnostima i sklonostima te sustavno praćenje njihova napredovanja. Pritom smo usmjereni na učenikovu osobnost i postignuća. Nastojimo uočiti i poticati ono u čemu učenik ima mogućnost uspjeti, a izbjegavaju se one aktivnosti za koje je jasno da učenik u njima ne može postići zadovoljavajući uspjeh.

Školsko ocjenjivanje sadržava kvalitativnu i kvantitativnu procjenu svih učenikovih postignuća i zalaganja: prosudbu vrijednosti učenikova usmenoga i pisanoga odgovora; procjenu učenikovih sposobnosti i mogućnosti za ulaganje napora; procjenu o učenikovu korištenju vlastitim mogućnostima i procjenu učenikova zalaganja i rada na satu. U vrjednovanju se posvećuje pozornost praćenju razvoja motoričkih sposobnosti i sazrijevanju u emocionalnomu području.

Ocjenjivanje obuhvaća odgovornost i suradnju. Ocjenjivanje ponašanja usmjereno je procjenjivanju učenikova odnosa prema drugim osobama, prema okolišu i prema njegovu pridržavanju pravila.

Stalno praćenje učenikova rada i ocjenjivanje potiču učenika i pridonose razvoju radnih navika. Javnošću ocjene učenik ostvaruje svoja prava i razvija sposobnost samoocjenjivanja, a uspjeh pojedinca postaje potreba razreda.

Samovrjednovanje

Vrjednovanje učenikovih aktivnosti i uspjeha treba služiti osposobljavanju za samovrjednovanje radi razvijanja svijesti o vlastitim znanjima i stečenim kompetencijama te o važnosti stalnoga učenja. Istodobno, vrjednovanje učenikovih aktivnosti i rezultata treba pridonijeti stjecanju pozitivne slike o sebi te poticati učenike na planiranje svoga rada i samostalno donošenje odluka, što se postiže upućivanjem učenika na analizu i promišljanje o svomu učenju i učenju drugih radi osposobljenosti za vrjednovanje i samovrjednovanje. Da bi razvili vještine samoocjenjivanja i samovrjednovanja, učenici će biti vođeni u provjeravanju procesa učenja te prilikom ocjenjivanja svojih znanja, vještina i sposobnosti u učenju i radu. To nalaže stalno učiteljevo obavješćavanje učenika o radu. Učenici moraju biti vođeni i poticani kako bi ocjenjivali svoje učenje i uspjeh na različite načine i tako razvijali sposobnosti samoocjenjivanja i samovrjednovanja.

Školske ocjene

Školske ocjene, bez obzira kako su iskazane, služe raspoznavanju (dijagnozi), predviđanju (prognozi) i poticanju (motivaciji). Formativnim ispitivanjem osigurava se dodatni poticaj učenju i određuje kakvoća i količina znanja i drugih ishoda učenja, nadzire i usmjerava učenikovo napredovanje, završno ocjenjuje i vrjednuje učinkovitost samog procesa i strategija učenja. Praćenje i ocjenjivanje razlikovat će se u skladu sa shvaćanjem uloge ocjene u odnosu na učenikov razvoj. Razlikovanje razvojnih posebnosti u obrazovnim ciklusima zahtijeva i razlike u ulozi ocjene.

Svakoj brojci pridružuje se jedna ili dvije riječi koje pobliže opisuju značenje brojke. Smisao pridruživanja pojedine ocjene kakvu rezultatu ili učenikovoj aktivnosti jest usklađenost s opisima pridruženima brojci (dovoljno – 2, dobro – 3, vrlo dobro – 4, izvrsno – 5).

Ono čime je ocjenjivač zadovoljan opisuje se riječju/ocjenom *dobro*. To znači da je ocjenjivač zadovoljan učenikovim postignućem, tj. da je učenik napravio ono što se očekivalo, odnosno uglavnom sve što je opisano u obrazovnomu standardu za nastavni predmet, modul ili određenu kompetenciju (socijalnu, učiti kako učiti i/ili drugu).

Tek ako kakav učenikov rad, odnosno ispitni rezultat nadmašuje očekivanja, to se opisuje riječima/ocjenom *vrlo dobro*, što bi trebalo značiti da je ispitivač zadovoljan iznad svojih očekivanja, odnosno da učenikovo postignuće zahtijeva isticanje kvalitete rada i uložena napora. Takvi učenici na kraju polugodišta ili školske godine mogu dobiti i posebna pismena priznanja od razrednika ili školskih ravnatelja.

Ako se koji učenici posebno istaknu originalnošću i kvalitetom svojega rada, uložnim naporom i čime sličnim što se ističe u odnosu na ostale, to označavamo riječima/ocjenom *izvrsno* ili *odlično*. Takvih obično nema mnogo pa, prema tome, ni tu riječ/ocjenu ne bi trebalo odveć često dodjeljivati za postignute rezultate, odnosno ne bi ju trebalo dati većemu broju učenika jer se uz takvo pretjerivanje gubi smisao istinskoga značenja te ocjene.

Riječ *dovoljan* dodjeljuje se uz ocjenu 2, a to znači da se procjenjuje da učenik može i treba postići više, odnosno da se od njega očekuje bolji uspjeh i, k tomu, dodatni napor. To također znači da je učenik dostigao postignuće toliko da zadovoljava minimum što je svim učenicima poznat kao polazište za ocjenjivanje ili je to, pak, nekim učenicima najviše (maksimum) što mogu dosegnuti.

Pri izradi predmetnih kurikuluma, modula ili definiranja određenih kompetencija važno je iskazati očekivana postignuća učenika s jasnim odrednicama na ljestvici školskih ocjena. Na taj će način učenici moći imati jasan uvid u svoja postignuća, moći će planirati svoj učenički angažman stalnom provjerom osobnoga napredovanja.

Kako vrjednovati učenikov rad

Učitelj/nastavnik u vrjednovanju učenikova rada i rezultata osmišljava vrijednosna načela (kriterije) i načine (strategiju) ocjenjivanja, uključuje sve učenike u procjenjivanje ako je to moguće te učenicima objašnjava vrijednosna načela (kriterije) ocjenjivanja. Učenici uvijek trebaju znati što se od njih očekuje.

Primjenjujemo izvorne i vjerodostojne tehnike procjene i samoprocjene (primjerice: različite popise znanja, vještina, sposobnosti, upitnike, predstavljanja radova).

Kriteriji za prosudbu razine i dubine učeničkih postignuća razradit će se nakon određenja učeničkih postignuća po pojedinim odgojno-obrazovnim područjima, nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

ZAJEDNIČKI ELEMENTI I MJERILA OCJENJIVANJA U GTB

Za kvalitetnu i uspješnu nastavu veoma su važni zajednički elementi i mjerila ocjenjivanja. Bez obzira na različitosti nastavnih predmeta i njihovih komponenata, potrebno je utvrditi minimalnu osnovu zajedničkoga postupanja prilikom praćenja i ocjenjivanja učenika.

Zadatci u određivanju zajedničkih elemenata i mjerila ocjenjivanja:

- stručni aktivni će za svoje predmete napraviti i dati prijedlog zajedničkih mjerila za ocjenjivanje
- prijedlozi se predaju psihologu koji izgrađuje osnovu zajedničkih elemenata i mjerila ocjenjivanja
- nastavnici navedena mjerila trebaju ugraditi u svoje izvedbene programe
- navedene aktivnosti koordinira ravnatelj, a realiziraju ih predsjednici stručnih aktivna
- aktivnosti moraju biti gotove prije početka nove školske godine ili tijekom prvoga mjeseca nove školske godine

STRATEGIJA I KRITERIJI OCJENJIVANJA

Svaki nastavni predmet mora imati elemente ocjenjivanja (prema Pravilniku o praćenju i ocjenjivanju učenika) i detaljno obrazložene kriterije ocjenjivanja.

Svaki profesor može samostalno odrediti strategiju i kriterije ocjenjivanja za svoj nastavi predmet. Učenici su iskustvo već stekli i mnoga su im pravila jasna, ali vrlo se često događaju nedoumice i nejasnoće koje bismo željeli izbjeći. Za prevladavanje sličnih problema potrebno je napismeno objasniti strategiju i kriterije ocjenjivanja i predstaviti ih učenicima na početku školske godine. Kada su učenicima pisanim putem jasno predstavljeni načini, kriteriji, okvirni vremenik i strategija ocjenjivanja, očekivani ishodi učenja te način zaključivanja ocjena, profesor je zaštićen od neugodnih primjedbi nestručnih osoba.

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje učenika vrlo je zahtjevan, odgovoran i nadasve kompleksan dio nastavnoga procesa. Ocjenjivanje je završni dio nastavnoga procesa te ono nikad ne smije biti oblik kažnjavanja učenika. Ono uvijek mora biti objektivno, uvijek mora nagraditi uloženi trud i, što je najvažnije, ocjenjivanje treba motivirati učenika da se potruži još više.

Vrlo je važno napraviti usuglašavanje strategija ocjenjivanja na stručnim aktivima jer nije prirodno da u školi bude velika razlika u strategijama i kriterijima ocjenjivanja profesora unutar jednoga aktiva. Jedini je pravilan način da isti kriteriji za jedan školski predmet vrijede za sve učenike (pod)jednako, bez obzira na individualne razlike među profesorima koje uključuju njihove stavove o najboljoj strategiji ocjenjivanja.

Učenici moraju znati kriterije ocjenjivanja i ako učenici žele znati, uvijek im mora biti objašnjeno zašto su dobili određenu ocjenu.

Učenike moramo upoznati sa strategijom i kriterijima ocjenjivanja i jasno im dati do znanja što od njih očekujemo od prvoga sata školske godine.

Oblike, elemente i mjerila provjeravanja i ocjenjivanja određuje profesor samostalno. Budući da je velik broj informacija koje učenik o toj temi treba znati, svrsishodno je najvažnije oblike, elemente i mjerila (strategiju i kriterije) ocjenjivanja učenicima predočiti u pisanome obliku.

Elementi ocjenjivanja

Osnovni elementi ocjenjivanja učenika u postupcima provjeravanja jesu: poznavanje i razumijevanje nastavnih sadržaja, usmeno i pisano izražavanje, praktična i kreativna primjena naučenoga gradiva, razvijenost vještina, načini sudjelovanja u usvajanju nastavnih sadržaja te napredak u razvoju učenikovih ostalih psihofizičkih sposobnosti i mogućnosti.

Kriteriji ocjenjivanja

Učenicima je potrebno dati objašnjenje ocjena i odgovoriti na sljedeća pitanja: Što znači nedovoljan, dovoljan, dobar, vrlo dobar, odličan?

Opisna i brojana vrijednost ocjene:

ocjenu odličan (5) može dobiti onaj učenik koji je u potpunosti i s razumijevanjem usvojio programske sadržaje više od 90% te vlada znanjem na razini samostalnoga donošenja kritičkih sudova;

ocjenu vrlo dobar (4) može dobiti onaj učenik koji je usvojio programske sadržaje od 75 – 89%, pokazao reproduktivno znanje te stečeno znanje ne primjenjuje samostalno nego samo uz pomoć nastavnika;

ocjenu dobar (3) može dobiti onaj učenik koji je usvojio programske sadržaje od 60 – 74%

i pokazao puko reproduktivno znanje;

ocjenu dovoljan (2) može dobiti onaj učenik koji je usvojio programske sadržaje od 50 – 59% (uglavnom samo temeljne činjenice), a u gradivu se snalazi na razini pukoga prepoznavanja;

ocjenu nedovoljan (1) može dobiti onaj učenik koji nije udovoljio zahtjevima za ocjenu dovoljan (2).

Postoci pri pisanim provjerama usvojenosti programskih sadržaja:

$$0 - 49 = 1$$

$$50 - 59 = 2$$

$$60 - 74 = 3$$

$$75 - 89 = 4$$

$$90 - 100 = 5$$

Strategija ocjenjivanja

Strategija ocjenjivanja svakog profesora odgovara na sljedeća pitanja:

Što se ocjenjuje?

Kada se ocjenjuje?

Koliko ocjena učenik može očekivati?

Kako se ocjenjuje?

Na početku nastavne godine učenicima treba odgovoriti na sljedeća pitanja:

Što se ocjenjuje? Što se očekuje od učenika?

Rezultati poučavanja bolji su ako učenici znaju što se od njih očekuje - potrebno je definirati ishode učenja. Ishod učenja sve je ono što se očekuje da učenik zna, razumije ili može demonstrirati, a to je formulirano od strane nastavnika kao npr.

1. Znanje i razumijevanje na određenome stupnju i području
2. Sposobnost primjene znanja i razumijevanja (rješavanje problema u novim problemskim situacijama i kompetencije u rješavanju problema temeljenom na znanju)
3. Zaključivanje i rasuđivanje (sposobnost integracije znanja, svladavanja složenosti, tumačenje i zaključivanje u stvarnim situacijama)
4. Formuliranje stavova, ideja, problema i rješenja
5. Razvijene vještine učenja, nužne za cjeloživotno učenje

Kada se ocjenjuje? Koliko ocjena učenik može očekivati tijekom nastavne godine?

Koliko će puta godišnje usmeno odgovarati?

Koliko će imati pisanih provjera znanja i, okvirno, kada će se pisati provjere znanja?

Koliko učenik može očekivati ocjena iz domaćih zadaća, eseja, lektira, kreativnih radova, samostalnih radova, istraživačkih radova, praktičnih radova, pokusa, odgovaranja na zemljovidima, periodnim sustavima elemenata?

Koliko vrijede ocjene iz samostalnih radova pri zaključivanju ocjena?

Koliko ocjena učenik može očekivati tijekom nastavne godine iz zalaganja? Kako se ocjenjuje zalaganje? Koliko vrijede ocjene iz zalaganja pri zaključivanju ocjena?

Kako se ocjenjuje?

Ocjenjivanje učenikove usvojenosti programskih (obrazovnih) sadržaja može biti: usmenom provjerom i pisanom provjerom.

Ostala ocjenjivanja mogu biti ocjenjivanje samostalnih radova, ocjenjivanje zalaganja, ocjenjivanje vještina i dr.

Usmene provjere

Koliko ocjena iz usmenih provjera znanja učenik može očekivati tijekom polugodišta? Odgovara li usmeno po jedan učenik svaki sat ili se nakon obrađenih nekoliko nastavnih jedinica (ili nastavne cjeline) određuje i najavljuje nastavni sat na kojem odgovara više učenika? (satovi odgovaranja ili satovi ponavljanja i utvrđivanja gradiva) Zaključna ocjena iz nastavnoga predmeta izvodi se i objavljuje na zadnjemu nastavnom satu.

Pisane provjere

Usvojenost programskih (obrazovnih) sadržaja pisanim provjerama ima zadani maksimalni broj bodova koji mora biti istaknut na listu s pitanjima.

Ocjene iz pisanih provjera znanja upisuju se na satu, nakon provedene analize, u mjesec u kojem je pisana provjera, a najkasnije 7 dana nakon pisanja.

Analiza pisane provjere znanja obavezna je.

Na satu na koji profesor donosi rezultate pisane provjere znanja prije upisivanja ocjene obavezno je s učenicima napraviti analizu i učenicima se treba objasniti traženi odgovor na svako pitanje.

Ostala ocjenjivanja mogu biti ocjenjivanje samostalnih radova, ocjenjivanje zalaganja, ocjenjivanje vještina i dr.

Ispravak ocjene

Kada na pisanoj provjeri znanja ima više od 50% nedovoljnih ocjena, svima se treba omogućiti ispravak.

Zaključivanje ocjena

Zaključna ocjena iz nastavnoga predmeta na kraju nastavne godine ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena na polugodištu, poglavito ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu.

Zaključna ocjena iz nastavnoga predmeta izvodi se i objavljuje na zadnjemu nastavnom satu.

Zaključna ocjena izvodi se aritmetičkom sredinom svih ocjena ili formulom ako profesor smatra da elementi ocjenjivanja nemaju jednaku vrijednost kod zaključivanja ocjene. Različite vrijednosti elemenata ocjenjivanja mogu se izraziti formulom za izračunavanje zaključne ocjene.

Jedan od prijedloga formule za izračunavanje zaključne ocjene (za profesore koji imaju potrebu za izračunavanjem zaključne ocjene):

$$\frac{(UPS \times 50) + (PZ \times 30) + (zalaganje \times 20)}{100} = \text{zaključna ocjena}$$

Bilješke

Profesor je dužan voditi bilješke o učeniku u imeniku, a može ih voditi i u zasebnim oblicima evidencije (tablice, notesi, bilježnice ili sl.)

Očekuje se da bilješke budu afirmativne te da prate učenikovo napredovanje tijekom školske godine, ali i sve druge bilješke služe za praćenje učenikova napredovanja.

UČENICI S POSEBNIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM POTREBAMA

1. Učenici s teškoćama

Našu školu trenutno pohađa samo jedna učenica s odgojno-obrazovnim teškoćama. Toj se učenici, koja ima dijagnozu disleksije, prilikom pisanih provjera znanja daju testovi s manjim brojem pitanja/zadataka te se u skladu s tim prilagođava i kriterij ocjenjivanja. Uz takvu podršku učenica postiže vrlo dobre rezultate te nije bilo potrebe za razvijanjem posebnoga, individualiziranog kurikuluma. Ukoliko bude potrebno, učenici ćemo ove školske godine ponuditi mogućnost pohađanja individualizirane dopunske nastave.

2. Talentirani i daroviti učenici

Talentirani i daroviti učenici uče brže i s dubljim razumijevanjem u odnosu na većinu svojih vršnjaka. Naša gimnazija nudi takvim učenicima mogućnosti razvijanja vlastitih potencijala i zadovoljenja specifičnih potreba pomoću:

- dodatne nastave iz hrvatskoga jezika, engleskoga jezika, kemije, fizike, matematike, povijesti i geografije

- izborne nastave iz informatike, astronomije, ekologije, njemačkoga jezika i povijesti filma
- izvannastavnih aktivnosti: glazbene radionice, dramske grupe, novinarske grupe, likovne radionice, psihološke radionice i školskoga športskog kluba
- sudjelovanja na gradskim, županijskim i državnim natjecanjima

Do sada nismo provodili sustavnu identifikaciju darovitih učenika, koristeći se i subjektivnim i objektivnim mjerama identifikacije, već smo se primarno koristili subjektivnim mjerama (mišljenjem nastavnika) te smo poticali tako prepoznate učenike da se uključe u gore navedene aktivnosti. Uбудuće planiramo koristiti se i objektivnim mjerama (npr. testovima sposobnosti) kako bismo identificirali i one darovite učenike koji nisu prepoznati od strane nastavnika, a koji trebaju dodatnu podršku kako bi ostvarili svoje potencijale. Planiramo proširiti program rada s darovitim učenicima i na redovitu nastavu pomoću individualiziranoga (obogaćenoga i proširenog) kurikulumu.

16. KALENDAR RADA U ŠKOLSKOJ GODINI 2018./2019.

1. POLUGODIŠTE: 3. 9. 2018. – 21. 12. 2018.
  - zimski odmor: 24. 12. 2018. – 11. 1. 2019. – nastava počinje 14.1.2019.
2. POLUGODIŠTE: 14. 1. 2019. – 14. 6. 2019. (za maturante do 22. 5. 2019.)
  - proljetni odmor: 18. 4. 2019. – 26. 4. 2019.
  - ljetni odmor učenika počinje 17. 6. 2019.

NERADNI DANI I BLAGDANI (osim zimskog i proljetnog odmora)

- 1.11. 2018. – Dan mrtvih – petak
 22. 4. 2019. – Uskrсни ponedjeljak
 1. 5. 2019. – Praznik rada - srijeda

Broj nastavnih dana i tjedana po mjesecima:

Mjesec	Broj nastavnih dana	Broj nastavnih tjedana	NAPOMENA
RUJAN	20	4	
LISTOPAD	21	4,5	9.10. školski izlet
STUDENI	21	4,5	
PROSINAC	17	3	22. 12. nastavni dan
1. POLUGODIŠTE	79	15	
SIJEČANJ	14	3	
VELJAČA	20	4	
OŽUJAK	23	4	19.3. Dan škole 14. i 15. 3. DON
TRAVANJ	12	3	
SVIBANJ	22 (12)	4 (2)	22. 5. Dan maturanata
LIPANJ	10	2,5	14.6. završetak nastave
2. POLUGODIŠTE	101 (83)	20,5 (16)	
UKUPNO	180 (162)	35,5 (30)	

17. PROVODITELJI (profesori, stručna služba, pravno – tehnička služba)

REDNI BROJ	IME I PREZIME PROFESORA	PREDMET KOJI PREDAJE	NAPREDOVANJA
1	Suzana Kuzmičić	Filozofija, Logika	
2	Biljana Gubić Brkić	Talijanski jezik	
3.	Mr.sc. Renata Belušić	Njemački jezik	mentor
4.	Lovorka Brčić	Biologija	
5.	Branka Drageljević	Njemački jezik	
6.	Ivana Hesheimer	Fizika	
7.	Marija Hrga	Engleski jezik	
8..	Susanne Homan	Psihologija	
9.	Andrea Igaly	Matematika	mentor
10.	Vanja Šrajer	Engleski jezik	
11.	Sonja Janeković	Fizika	mentor
12.	Sanda Jelenski	Hrvatski jezik	
13.	Ivana Kalaica	Latinski jezik, Francuski jezik	mentor
14.	Ljiljanka Kordić	Tjelesna i zdravstvena kultura	
15.	Paula Jurić	Hrvatski jezik, etika	
16.	Marta Lukić	Hrvatski jezik	
17.	Nikola Kuzmičić	Vjeronauk, Etika	
18.	Dora Mifka	Matematika	
19.	Andrija Komparak	Povijest, Sociologija, Politika i gospodarstvo	
20.	Sandra Pifar Kain	Kemija	
21.	Vlasta Sokolić	Likovna umjetnost	mentor
22.	Vesna Pribeg	Informatika	
23.	Božena Šmit	Geografija	
24.	Ana Težački	Engleski jezik, Hrvatski jezik	
25.	Branka Horvat	Biologija	
26.	Katica Supina	Kemija	savjetnik
27.	Milena Šipić	Matematika	
28.	Tina Cota	Glazbena umjetnost	
29.	Branka Topolovec	Povijest	mentor
30.	Vesna Vdović Filaković	Tjelesna i zdravstvena kultura	
31.	Šime Sušić	Povijest	
32.	Sandra Vukić	Hrvatski jezik	
33.	Maja Fazlić	Latinski jezik	

18. PODACI O RAVNATELJU, STRUČNIM SURADNICIMA I OSTALIM DJELATNICIMA

RED NI BRO J	IME I PREZIME	STRUKA	ŠKOLS KA SPREM A	POSLO KOJI OBAVLJA
1.	Damir Jelenski	profesor geografije	VSS	ravnatelj
2.	Jadranka Jurić	profesor hrvatskoga jezika i diplomirani knjižničar	VSS	voditeljica knjižnice, mentor
3.	Anđela Radulović	profesor psihologije	VSS	školska psihologinja
4.	Damir Mikolji	upravni pravnik	VŠS	tajnik
5.	Nikola Konjevod	mag. oec. VSS voditelj računovodstva	SSS	voditelji računovodstva
6.	Darko Bosiljkov	električar SSS	KV	domar
7.	Jelica Božić	OŠ	NKV	spremačica
8.	Dragica Čančar	OŠ	NKV	spremačica
9.	Katarina Đerek	OŠ	NKV	spremačica
10.	Tatjana Tulić	SŠ	SSS	spremačica
11.	Karmen Pužar	novinar	VSS	administratorica
11.	Marina Mešina	trgovac	KV	spremačica

19. PLAN SURADNJE S LOKALNOM ZAJEDNICOM

Dosadašnja skromna suradnja s lokalnom zajednicom mogla bi se poboljšati, a to ovisi i o potrebama, željama i mogućnostima lokalne zajednice. U nekoliko smo navrata stupili u kontakt s izabranim predstavnicima naše općine Gornji grad, ali kako nam nisu bili predstavljeni projekti u koje bi se moglo uključiti učenike, suradnja je bila vrlo skromna. Potrudit ćemo se potaknuti ideje u kojima bi učenici mogli svojim radom doprinijeti razvoju lokalne zajednice.

Poticat ćemo naše učenike da se uključe u volontiranje pri organizacijama kojima je pomoć potrebna (Udruga Almina potkova, starački domovi i sl.).

Gimnazija je ostvarila suradnju i s Knjižnicom Marije Jurić Zagorke kroz prigodnu izložbu učeničkih likovnih radova, a planira se i daljnja suradnja.

20. RAZVOJNI PLAN ŠKOLE

20.1.1. Analiza stanja

Na početku izrade razvojnoga plana škole potrebno je napraviti sliku postojećeg stanja:

- uvjeti u kojima škola radi, što podrazumijeva: školski objekt, opremu, materijalno-tehničke uvjete, kadrovske uvjete
- potrebe učenika, nastavnika, roditelja, lokalne zajednice
- mogućnosti škole
- program rada škole u tekućoj godini

a) Naše pozitivne strane:

- duga tradicija škole
- obrazovan i stručan profesorski kadar
- spremnost zaposlenih za promjene i izazove
- otvorenost prema lokalnoj zajednici i medijima
- obnovljenost škole (električne instalacije, novi namještaj, nova rasvjeta, sanitarni čvorovi)
- relativno dobro opremljena škola, umrežena računala

b) Naše slabije strane

- nedostatak veće sportske dvorane

20.1.2. STRATEGIJA RAZVOJA

Strategija razvoja sadrži sljedeće odrednice: ispitati, analizirati, izmjeriti, utvrditi, usporediti, utvrditi, popraviti, potaknuti, nadzirati.

STRATEGIJA PLANSKOGA RAZVOJA I POBOLJŠANJA ŠKOLE

U sljedećim razdobljima razvoj škole neće se moći temeljiti samo na prilagođavanju novim uvjetima (zakonima, pravilnicima, društvenim događanjima i zahtjevima, novim generacijama i sl.), već se nazire i potreba izrade strategije planskoga razvoja i poboljšanja škole. U stvaranju i provedbi strategije nije dovoljno samo deklarativno zalaganje ravnatelja, profesora, roditelja i učenika škole, već se od svih čimbenika očekuje aktivno sudjelovanje.

Planira se izrada strategije planskoga razvoja i poboljšanja škole, ali zbog mnogih vanjskih objektivnih čimbenika (promjene zakonskih propisa, druge promjene koje utječu na rad i razvoj škole) neizvjestan je početak provedbe strategije. Sasvim je sigurno da će se primjenom kurikuluma Gimnazije Tituša Brezovačkog potaknuti brža izrada realne strategije razvoja škole.

Prilikom izrade strategije morat ćemo odgovoriti na brojna pitanja.

Analiza trenutnoga stanja:

- Gdje smo sada? – anketa o zadovoljstvu učenika, roditelja i profesora
- Gdje bismo željeli biti u budućnosti? - anketa o željama učenika, roditelja i profesora
- Koji je najbolji način da krenemo u tom smjeru? – okrugli stolovi, sjednice Nastavničkih vijeća, Vijeća roditelja i Vijeća učenika
- Kako ocjenjujemo promjene koje provodimo? - okrugli stolovi, sjednice Nastavničkih vijeća, Vijeća roditelja i Vijeća učenika

U analizi trenutnoga stanja koristit ćemo se analizom stanja (SWOT metodom) u kojoj ćemo pokušati otkriti:

1. Naše jakosti (kompetencije i sposobnosti: U čemu smo dobri? Koliko smo kompetitivni? Koje su nam prednosti (ljudi, sustav, financije, znanja, ugled...)
2. Naše slabosti (nedostatak kompetencije ili sposobnosti: Što činimo loše? Koje su nam slabosti? Što najviše smeta našim učenicima i roditeljima?)
3. Okolnosti u kojima možemo pozitivne inicijative iskoristiti za poboljšanje (Što drugi ljudi imaju, a mi nemamo? Koje vidljive promjene očekujemo tijekom sljedeće četiri godine? Koje se prilike ukazuju?)
4. Okolnosti koje mogu voditi značajnom pogoršanju (Koje su nadolazeće promjene, a koje će se odraziti na upis učenika u našu školu?)

PRIJEDLOZI MJERA ZA POBOLJŠANJE ODGOJNO – OBRAZOVNOGA PROCESA

21.1.3. RAZVOJ KOMPETENCIJA PROFESORA - PERMANENTNA STRUČNA USAVRŠAVANJA NASTAVNIKA

Podržavamo stalno i kvalitetno usavršavanje nastavnika kako bi se unaprijedila nastava i rad s našim učenicima. Stručnim usavršavanjima nastavnika možemo postići kvalitetnija predavanja s ciljem efikasnijega poučavanja jer nam vrijeme nije saveznik: sve je više znanja, a sve manje vremena te je nužno postavljanje jasnih granica. Treba zadržati pravilan odnos između profesora i učenika jer u suvremeno doba postoje ideje o prijateljskom odnosu što smatramo štetnim za uspostavljanje profesorova autoriteta, neophodnog za efikasno poučavanje i poticajnu radnu disciplinu pogodnu za efikasno podučavanje. Pri tome bi se trebao izbjegavati autoritet profesora utemeljen na učenikovu strahu, a trebalo bi ga graditi na stručnosti i pravednom odnosu prema učenicima, otvorenosti i iskrenosti učenika i profesora, jednakom odnosu profesora prema svim učenicima, objektivnom ocjenjivanju i usklađivanju kriterija te sposobnosti savjetovanja učenika i pokazivanju zanimanja za njihove probleme i potrebe.

U školi radi 33 nastavnika. 36 djelatnika ima VSS (uključujući ravnatelja, psihologinju, knjižničarku i tajnika. Jedna profesorica je magistra znanosti.

Sedam nastavnika imaju zvanje profesora mentora.

Četiri nastavnika imaju završen seminar Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje, 16 ih je završilo ECDL program informatičkog usavršavanja, a svi nastavnici su prošli prošireni tečaj informatike u školi.

Nastavnici i ostalo nenastavno osoblje permanentno se tijekom rada educiraju te na taj način usavršavaju stručne kompetencije, stječu znanja iz metodike, didaktike, razvojne psihologije i pedagogije sudjelujući u radu mnogih seminara.

Prema standardima Europske unije unaprjeđenje obrazovanja i stručnog usavršavanja obrazovanja nastavnika treba biti interdisciplinarno i multidisciplinarno.

To znači da nastavnik treba:

- a) imati znanje iz predmeta koji poučava, ali i njemu sličnih – interdisciplinarno znanje
- b) imati pedagoška i psihološka znanja
- c) poznavati različite vještine poučavanja – poznavati metode suvremenog načina poučavanja
- d) biti otvoren prema promjenama u školi i sustavu obrazovanja

Ciljevi: razviti neke od najvažnijih osobina uspješnog nastavnika, stalnim usavršavanjem i edukacijama školskog kadra (nastavnika, pedagoške službe, knjižničarke), osigurati visok stupanj profesionalnog razvoja školskog kadra, obrazovanje djelatnika, u okviru projekta MZOS-a, za stjecanje ECDL diplome, a u cilju podizanja standarda nastave i korištenja informatičkih tehnologija

Namjena:

- razviti kritičko mišljenje i razmišljanje
- razviti mišljenje usmjereno na budućnost
- razviti socijalno i demokratski mišljenje u odnosu na društvo i školu
- identifikacija profesora i kolektiva sa školom
- nastavnici su stalno uključeni u pedagoški razvojni plan
- kratkoročnim ciljevima osigurava se kvaliteta škole
- projekti i aktivnosti moraju imati samovrednovanje i internu vrednovanje
- nastavnici imaju pravo i obvezu sudjelovati na svim stručnim seminarima koje organiziraju AOO i ASO
- osiguravanje informatičkog obrazovanja
- dobivanje ECDL diplome (ako bude ponuđeno)

Nositelji: svi nastavnici, pedagog, knjižničarka, tajnica, voditeljica računovodstva, škola, ECDL eksperti

Način realizacije: edukacije kroz seminare, kroz ovlaštenu ECDL ispitni centar (KING-ICT)

Vremenik realizacije: sljedeće četiri školske godine

Troškovnik: vlastita sredstva škole, financiranje iz sredstava MZOS, ovisno o mjestu i koštanju seminara i edukacije

Vrednovanje: vanjsko i unutarnje vrednovanje škole, poboljšanje kvalitete škole, primjena naučenog, vrednovanje, kroz propisane ispite

21.1.4. POTICANJE USPJEŠNIJIH UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA DA SE UPIŠU U GIMNAZIJU TITUŠA BREZOVAČKOG

Vjerujemo da sposobniji i motiviraniji učenici mogu postići i bolje rezultate od prosječno i slabije motiviranih te je zato potrebno u javnosti predstaviti našu školu kao mjesto gdje će se bolji učenici moći i dalje razvijati. Mjesta i projekti na kojima možemo, osim na redovnoj nastavi, pokazati raznovrsne mogućnosti učenja i razvoja cjelokupne ličnosti naših budućih učenika su: dani otvorene nastave, suradnja s danskom gimnazijom iz grada Naestveda, dodatna i fakultativna nastava, izvannastavne aktivnosti i sl.

21.1.5. POBOLJŠANJE MATERIJALNO-TEHNIČKIH UVJETA RADA

Škola je stara i za njezino tekuće održavanje potrebna su stalno velika materijalna sredstva. U suradnji s osnivačem (Gradskim uredom za obrazovanje, kulturu i šport) potrebno je stalno brinuti o zgradi u svim njezinim dijelovima.

Obnova pročelja i krova, stolarije i podova na hodnicima

Obnovljen je krov i zgrada i napravljena nova kotlovnica. U sljedeće četiri godine potrebno je pokrenuti obnovu pročelja te postavljanje nove stolarije na školi (vanjski prozori i polovica unutrašnjih vrata). Ovako velik zahvat ovisit će o materijalnim sredstvima Gradskoga ureda za obrazovanje, kulturu i šport te brzini obnove Gornjeg grada koji ima prioritet u vizijama ostvarivanja Zagreba kao turističkog mjesta.

Opremanje učionica

Sve učionice opremljene su projektorima i računalima priključenima na Internet kako bi profesori većine nastavnih predmeta mogli u svim učionicama, uz pomoć suvremenih tehničkih pomagala, imati uvjete za kabinetsku nastavu. Budući da su kabineti fizike, kemije, informatike, likovne i glazbene umjetnosti već dobro opremljeni, njih ćemo stalno osuvremenjivati novim nastavnim sredstvima i pomagalima.

Opremanje kabineta

Funkcionalno opremljeni kabineti važan su preduvjet kvalitetnoga rada profesora u školi. Budući da je broj kabineta u školi ograničen i da isti kabinet koristi nekoliko profesora, moraju biti funkcionalno i tehnički optimalno opremljeni kako bi profesori mogli sve svoje poslove vezane uz nastavni proces obavljati i u školi. Za početak, kabineti su opremljeni informatičkom predinfrastrukturom (internet veza – optika i interfon), a od 2009. godine svi kabineti imaju kvalitetna računala te novi i funkcionalni namještaj.

Tehnička opremljenost škole

OPREMA	komada
1. računala	40
2. laptop	29
3. projektor	21
4. fotoaparati	3
5. videorekorder	2
6. DVD	1
7. grafoskop	6
8. pišač- lokalni	13
9. pišač - mrežni	2
10. skener	3
11. fotokopirni aparat	3
12. kasetofon	10
14. televizor	1
15. nadzorne kamere	10
16. wireles mreža	1

Financiranje škole

Iz proračuna grada Zagreba i iz vlastitih prihoda financiraju se materijalni troškovi i energenti. Iz državne riznice financiraju se plaće i rashodi za zaposlenike. Iz vlastitih prihoda financiraju se izvannastavni programi i međunarodna suradnja s danskom gimnazijom. Povremene donacije pomažu u poboljšanju materijalno-tehničke opremljenosti škole.

21.1.6. SURADNJA S ODGOJNO – OBRAZOVNIM INSTITUCIJAMA

Suradnja s MZOS, AZOO, NCVVO i drugim institucijama

Dosadašnja suradnja s navedenim institucijama bila je vrlo dobra i u sljedećem je razdoblju nužna suradnja prema potrebi. Suradnja s MZOS nastavit će se i dalje u rješavanju problema vezanih uz radno pravo zaposlenih, uz razne zahtjeve i odobrenja škole. Posebno je važna dobra suradnja sa službom inspekcijskih poslova. S ostalim institucijama suradnja se nastavlja u skladu s ugledom škole: dosljedno, odgovorno i ozbiljno.

Suradnja s Gradskim uredom za obrazovanje

Za razvoj škole izuzetno je važna kvalitetna suradnja s osnivačem kojeg predstavlja Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport. Dosadašnja uspješna suradnja može se i dalje nastaviti. Posebno mjesto u toj suradnji pripada članovima Školskoga odbora koji su predstavnici osnivača, a koje možemo zamoliti za posredovanje pri rješavanju nekih poteškoća.

Suradnja s roditeljima

Suradnjom škole i roditelja ojačat će se život škole i pomoći ostvarenju nekih ciljeva (škola zadovoljnih učenika, roditelja i profesora).

Roditelji se uključuju u rad škole kroz Vijeće roditelja, kurikularni tim, Školski odbor i roditeljske sastanke.

U suradnji s roditeljima uključeni su razrednici na informacijama i roditeljskim sastancima. Škola je otvorena za medije, o školskim zbivanjima i projektima obavještavamo medije, kako bi roditelji, i na taj način, bili obaviješteni o događanjima u školi.

Tijekom cijele godine provodit će se suradnja kroz različite radionice, predavanja i uključivanjem roditelja u aktivni život škole.

21. TROŠKOVNICI PROVOĐENJA ŠKOLSKOG KURIKULUMA

Detaljna izrada troškovnika nije moguća. Budući da bi troškovnici uglavnom bili neprecizno predviđanje okvirnih troškova, svi programi tijekom školske godine financirat će se na dosadašnji način, ali precizno će se pratiti koliko će se potrošiti i prema tako prikupljenim informacijama napraviti ćemo detaljan troškovnik za sljedeću školsku godinu.

22. PRAĆENJE I VREDNOVANJE OSTVARIVANJA ŠKOLSKOG KURIKULUMA GTB

Izveščivanje i praćenje izrade školskog kurikuluma

Ciljevi: redovitim bilježenjem o primjeni plana ostvarenja školskog kurikuluma možemo doprinijeti uspješnosti realizacije kurikuluma

Namjena:

- napraviti tekstualna izvješća
- napraviti financijska izvješća
- napraviti mjesečna izvješća
- napraviti periodična izvješća
- napraviti izvješća na kraju projekta

Nositelji: svi sudionici života škole ovisno o ulozi u ostvarivanju aktivnosti

Način realizacije: prema potrebi i mogućnostima

Vremenik realizacije: tijekom trajanja ostvarivanja školskog kurikuluma, tijekom trajanja određenog segmenta školskog kurikuluma

Troškovnik: vlastita sredstva, MZOS, osnivač

Vrednovanje: izvješća

23. VREDNOVANJE RADA ŠKOLE

23.1.1. Vanjsko vrjednovanje - državna matura i nacionalni ispiti

Vanjsko vrjednovanje podrazumijeva uključenost svih nositelja odgojno-obrazovnog rada, te svih sudionika i korisnika odgoja i obrazovanja.

Kvalitetno provođenje *Nacionalnoga okvirnoga kurikulum*a ovisi o ujednačenoj i standardiziranoj osposobljenosti i obrazovanosti nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u predškolskim ustanovama te osnovnim i srednjim školama, a koju osigurava kvalitetnije inicijalno obrazovanje na visokoškolskim ustanovama.

Državna matura znači standardizirano mjerenje i vrjednovanje znanja i sposobnosti učenika nakon završetka četverogodišnjega srednjoškolskoga obrazovanja. Za učenike gimnazijskih programa ona je i završni ispit na kraju obrazovanja.

Uvođenje državne mature kao oblika vanjskoga vrjednovanja obrazovanja jest stalni sustav vanjskoga praćenja ostvarivanja ciljeva odgoja i obrazovanja. Cilj državne mature jest da znanja, vještine, sposobnosti, stavove i vrijednosti, koje je učenik stekao tijekom školovanja, budu mjerljive i usporedive. Državna matura, kao oblik vanjskoga vrjednovanja, predstavlja ispit jednak za sve učenike, provodi se u isto vrijeme i na isti način sa svim učenicima, a omogućuje dobivanje usporedivih pokazatelja znanja učenika na nacionalnoj razini.

Provodi ju Nacionalni centar za vanjsko vrjednovanje obrazovanja prema *Pravilniku o polaganju državne mature*.

Uspješnost na državnoj maturi objektivan je način prikazivanja učeničkih postignuća i učenicima i roditeljima, osnivaču škola te obrazovnoj politici.

Osim provođenja državne mature na kraju srednjoškolskoga obrazovanja, i nacionalnih ispita kao oblika vanjskoga vrjednovanja tijekom osnovnoškolskoga i srednjoškolskog obrazovanja, provodit će se i drugi oblici vrjednovanja kao što su eksperimentalni programi, praćenje i vrjednovanje novih sadržaja, praćenje i vrjednovanje udžbenika i drugih nastavnih sredstava, praćenje i vrjednovanje primjene obrazovnih tehnologija, načina poučavanja i ocjenjivanja te vrjednovanje metoda rada koje se primjenjuju tijekom odgoja i obrazovanja u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama (javnima i privatnima). Zadaća je vanjskoga vrjednovanja uspostava sustava vrjednovanja svih sastavnica Nacionalnoga okvirnoga kurikulum a te stvaranje osnovane podloge za njihov razvoj.

Vanjsko vrjednovanje odnosi se i na same odgojno-obrazovne ustanove. Praćenje, nadzor i vrjednovanje rada pretpostavka je unaprjeđenja kvalitete rada Gimnazije Tituša Brezovačkoga.

23.1.2. Samovrednovanje odgojno-obrazovnog rada

Samovrjednovanje je proces trajnoga praćenja, analiziranja i procjenjivanja rada Gimnazije Tituša Brezovačkoga.

Samovrjednovanje polazi od zamisli da svi koji sudjeluju u odgojno-obrazovnomu radu u predškolskim ustanovama i školama najbolje poznaju prilike u njima, da su najpozvaniji za pronalaženje jakih strana svojih ustanova i mogućih nedostataka, ali također pretpostavlja da zajedničkim djelovanjem mogu utvrditi, a potom i ostvariti, ciljeve bitne za unaprjeđenje kvalitete odgojno-obrazovnog rada. U proces samovrjednovanja potrebno je, osim djelatnika, uključiti i učenike, roditelje, predstavnike lokalne zajednice, stručne službe i druge jer će njihovo mišljenje pridonijeti stvaranju potpune slike o tim ustanovama i omogućiti njihov bolji razvoj.

Samovrjednovanje je mehanizam za razvoj obrazovanja i unaprjeđenje kvalitete obrazovnoga sustava.

Sagledavaju se sve sastavnice koji sačinjavaju Gimnaziju Tituša Brezovačkog (kvaliteta nastave, školsko ozračje, materijalni uvjeti i upravljanje, pedagoški standardi) te zajedničkim promišljanjem pronalazimo najbolje smjernice za povećanje vrijednosti škole. U svom radu služimo se svim podacima koje pruža sama škola, (upitnici i ankete) koji mogu pružiti dodatne obavijesti o različitim vidovima stanja škole.

Uloga je samovrjednovanja potaknuti otvorenu raspravu o kvaliteti odgoja i obrazovanja u Gimnaziji Tituša Brezovačkog sa svim njihovim nositeljima i korisnicima. Stručne i javne rasprave potrebne su zbog planiranja i osmišljavanja strategije za unaprjeđenje kvalitete rada.

Koristimo se svim raspoloživim informacijama te snosimo odgovornost za vlastiti rast i napredovanje.

Samovrjednovanje pridonosi podizanju standarda učenja i poučavanja, pomaže učenicima u stjecanju potrebnih znanja i kompetencija, a time i boljega uspjeha na ispitima.

24. ETIČKI KODEKS ŠKOLE

Na temelju članaka 58. i 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, 87/08.) i članaka 24. i 171. Statuta Gimnazije Tituša Brezovačkog, Zagreb, Habelićeva 1, Školski odbor na sjednici održanoj 03. ožujka 2009. donio je:

ODLUKU O ETIČKOM KODEKSU NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI

OPĆE ODREDBE

I.

Ovom odlukom utvrđuje se etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Gimnaziji Tituša Brezovačkog (u daljem tekstu: Škola).

Ovim etičkim kodeksom uređuju se pravila primjerenog ponašanja neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti utemeljena na Ustavu Republike Hrvatske, zakonima, provedbenim propisima i pedagoškom standardu srednjeg školstva.

II.

Etički

kodeks odnosi se na svaku osobu koja u Školi radi prema ugovoru o radu, ugovoru o djelu, ugovoru o volonterskom radu i ugovoru o volontiranju (u daljem tekstu: školnik) i učenike Škole.

III.

Etički kodeks sadrži pravila uljudnog ponašanja školnika prema učenicima, roditeljima ili skrbnicima učenika, drugim građanima i u međusobnim odnosima.

IV.

Etički kodeks omogućuje roditeljima i skrbnicima te drugim građanima upoznavanje s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od školnika.

ZAŠTITA OSOBNOG POLOŽAJA I OBAVLJANJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI

V.

Na obavljanje poslova i ponašanje u Školi primjenjuju se načela:

a. Načelo poštivanja propisa i pravnog poretka Republike Hrvatske
Školnik treba poštovati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske

i svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

b. Načelo poštovanja dostojanstva osobe

Školnik treba poštovati dostojanstvo svih osoba s kojima je u doticaju prigodom obavljanja poslova.

Školnik ima pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih s kojima je u doticaju.

c. Načelo zabrane diskriminacije

Svakome je u Školi u svakom obliku zabranjeno izražavanje diskriminacije prema rasi ili etničkoj pripadnosti ili boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u građanskoj udruzi, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodno m identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

d. Načelo jednakosti i pravednosti

Školnik i učenik trebaju se prema trećima ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zlorabe, zlostavljanja, uznemiravanja ili omalovažavanja.

Nastavnici ne smiju osobne interese pretpostaviti objektivnom prosuđivanju i profesionalnom obavljanju poslova.

e. Načelo samostalnosti nastavnog i drugoga stručnog rada

Nastavniku se jamči pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.

f. Načelo sudjelovanja u društvenim procesima

Školnik se treba organizirano uključiti u društvene procese, sudjelovati u rješavanju problema u zajednici i svojim doprinosom utjecati na pozitivne promjene u društvu.

g. Načelo profesionalnosti

Školnik, a osobito nastavnik, treba prema obilježjima svoje struke odgovorno, savjesno i nepristrano ispunjavati obveze prema učenicima, roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

h. Načelo slobode mišljenja i izražavanja

U svim područjima života i rada u Školi potiče se i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.

i. Načelo razvoja osobnih mogućnosti

Svakom školniku jamči se stjecanje novih znanja te razvoj osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja u skladu s društvenim mogućnostima.

j. Načelo zaštite okoliša i skrbi za održivi razvoj

U Školi se sve djelatnosti trebaju obaviti u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva.

VI.

U obavljanju poslova u Školi i ponašanjem na javnome mjestu školnik treba paziti da ne umanju osobni ugled i povjerenje građana u djelatnost srednjeg odgoja i obrazovanja kao javne službe.

VII.

Kod obavljanja privatnih poslova školnik ne smije isticati položaj ili ovlaštenja koja ima u Školi.

ODNOS NASTAVNIKA I UČENIKA

VIII.

Nastavnici koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima trebaju:

- izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ciljevima, zadaćama i standardima srednjeg odgoja i obrazovanja
- prenositi učenicima što stručnije znanja iz svojega predmeta ili područja
- osigurati istinitost podataka i prezentaciju sadržaja primjerenu nastavnom predmetu
- obrađivati nastavne sadržaje na način prihvatljiv i razumljiv učenicima
- pridonositi intelektualnom razvoju učenika
- ocjenjivati učenička dostignuća pravodobno, pošteno, stručno i objektivno
- saslušati i uvažavati učenikovo mišljenje

IX.

Učenici su dužni nastavnike upoznati sa svim okolnostima koje imaju utjecaj na ispunjenje obveza u odgojno-obrazovnom radu.

U ispunjavanju nastavnih obveza učenici ne smiju rabiti nedopuštena tehnička pomagala, prepisivati od kolega ili se na drugi način služiti nedopuštenim radnjama.

X.

Nastavnici ne smiju učenikova znanja i radove koristiti za svoje osobne potrebe ili probitke.

ODNOS ŠKOLNIKA PREMA RODITELJIMA, SKRBNICIMA I DRUGIM GRAĐANIMA

XI.

U odnosu prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima školnik treba nastupati pristojno, nepristrano, savjesno i profesionalno.

Kod obavljanja poslova školnik treba primijeniti svoje stručno znanje na način da roditeljima, skrbnicima i građanima pomaže u ostvarivanju prava u djelatnosti odgoja i obrazovanja.

XII.

U službenoj komunikaciji s roditeljima, skrbnicima i drugim građanima školnik se treba služiti hrvatskim jezikom i razumljivo se izražavati.

Posebnu pozornost školnik treba obratiti na osobe s invaliditetom i druge osobe s posebnim potrebama.

XIII.

Školniku nije dopušteno roditelje, skrbnike ili druge građane, poticati na darivanje ili pružanje usluga školnicima ili drugim osobama za koje postoji izvjesnost da su u svezi sa školnicima.

XIV.

Školnik se treba suzdržavati od svih oblika korupcije, a svojom aktivnošću kod svih poticati spoznaju o štetnosti korupcije.

MEĐUSOBNI ODNOSI ŠKOLNIKA

XV.

U međusobnim odnosima školnici trebaju iskazivati uzajamno poštovanje, povjerenje, pristojnost, strpljenje i suradnju.

XVI.

Školnik ne smije druge školnike ometati u obavljanju njihovih poslova.

Školnici trebaju redovito razmjenjivati informacije i mišljenja o radnim i stručnim pitanjima.

Školnik treba poštovati položaj svojih kolega i s njima raditi u interesu što kvalitetnijeg obavljanja školske djelatnosti.

XVII.

U okviru svoga položaja ravnatelj Škole treba poticati školnike na kvalitetno i učinkovito obavljanje poslova, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju te korektan odnos prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

JAVNO NASTUPANJE ŠKOLNIKA

XVIII.

Školska tijela trebaju poticati školnike na javno nastupanje, slobodu izražavanja i iznošenja svojih gledišta.

XIX.

Kod javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, školnik može iznositi školska stajališta u skladu s dobivenim ovlastima i svojim stručnim znanjem.

Kod javnih nastupa u kojima školnik ne predstavlja Školu, a koji su tematski povezani sa Školom, školnik je dužan naglasiti da iznosi osobno gledište.

ETIČKO POVJERENSTVO

XX.

Za praćenje primjene odredaba etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz etičkog kodeksa u Školi se prema potrebi osniva etičko povjerenstvo.

XXI.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana.

Predsjednika i članove povjerenstva imenuje ravnatelj, a na prijedlog Nastavničkog vijeća.

U etičkom povjerenstvu su razrednik, stručni suradnik i jedan profesor.

XXII.

Povjerenstvo razmatra primjedbe i žalbe za kršenje odredaba etičkog kodeksa. Povjerenstvo svoje izvješće s prijedlogom podnosi Nastavničkom vijeću koje donosi zaključak.

PRITUŽBE ZBOG KRŠENJA ODREDBA ETIČKOG KODEKSA

XXIII.

Školnik, učenik, roditelj, skrbnik i drugi građanin koji smatra da je neki od obveznika primjene etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama kodeksa, može dostaviti svoju pritužbu etičkom povjerenstvu.

Pritužba se može podnijeti u pisanom obliku.

XXIV.

Pritužba iz članka XXIV. mora sadržavati podatke:

- o opisu činjeničnog stanja
- o odredbama etičkog kodeksa koje su činjenjem ili propuštanjem povrijeđene

XXV.

Pritužbu podnositelja etičko povjerenstvo treba riješiti i svoje izvješće dostaviti Nastavničkom vijeću, a Nastavničko vijeće treba donijeti zaključak i u pisanom obliku podnositelju uručiti u roku do 30 dana od dana primitka pritužbe.

UPOZNAVANJE NOVIH ŠKOLNIKA S ODREDBAMA ETIČKOG KODEKSA

XXVI.

Ravnatelj Škole ili radnik kojega ravnatelj ovlasti, dužan je svaku osobu s kojom je sklopljen ugovor iz članka II. ove odluke, upoznati s odredbama ovoga etičkog kodeksa prije početka rada u Školi.

JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

XXVII.

Ovaj etički kodeks ističe se u zbornici Škole i kod ulaznih vrata u Školu.

STUPANJE NA SNAGU

XXVIII.

Ovaj etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

PREDSJEDNIK ŠKOLSKOG ODBORA

Vera Miljak, prof.

LITERATURA

1. Baranović, B.: *Nacionalni kurikulum za obvezno obrazovanje u Hrvatskoj: različite perspektive*, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Zagreb, 2006.
2. Bolstad, R.: *School-based curriculum development: principles, processes and practices*, Ministry of education, New Zealand, 2005.
3. Blaslov, Z.: *Veza između školskog kurikuluma i kritičkog mišljenja*, Zbornik „Škola bez slabih učenika“, Pula, 2004.
4. Blaslov, Z.: *Priručnik za kreiranje školskog kurikuluma*, Nastavni vjesnik, Zagreb, 2005.
5. Coalahan, J.: *The information network on education in Europe*, 2002.
6. Glasser, W.: *Kvalitetna škola*, Eduka – Zagreb, 1994.
7. Juric, V.: *Kurikulum suvremene škole*, Pedagogijska istraživanja, 2005.
8. Marsh, J. Colin: *Curriculum – Alternative Approaches and Ongoing Issues*, The Falmer, London-1994.
9. Previšić, V.: *Pedagogija i metodologija kurikuluma*, U: Previšić, V. (ur.): *Kurikulum*. Školska knjiga. Zagreb, 2007
10. www.idi.hr (*Evaluacija nastavnih programa i razvoj modela kurikuluma za obvezno obrazovanje u Hrvatskoj*)
11. www.idi.hr/vrednovanje
12. www.mozs.hr (*Nacionalno okvirni kurikulum*)

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA GIMNAZIJE TITUŠA BREZOVAČKOG ZA ŠK.GOD. 2018./19.

U prilogu kao zaseban dokument. Na mrežnim stranicama škole.